

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN CLUJ
CASA CORPULUI DIDACTIC CLUJ
LICEUL TEORETIC MIHAI EMINESCU CLUJ-NAPOCA

Resurse educaționale și lectură

- fișe de lucru -
Săptămâna Altfel
Săptămâna Verde

ISBN 978-606-g621-03-5
Editura Casei Corpului Didactic Cluj
Cluj-Napoca, noiembrie 2025

Colectivul de redacție:

Coordonatori volum:

Prof. dr. Mihaela POPESCU, director Casa Corpului Didactic Cluj

Prof. Smaranda GRAUR, inspector de limba română ISJ Cluj

Prof. Pompilia HERMAN, metodist Casa Corpului Didactic Cluj

Prof. Mihaela TURCU, Liceul Teoretic *Mihai Eminescu* Cluj-Napoca

Tehnoredactare și copertă:

prof. Mihaela TURCU

Autorii fiecărei lucrări își asumă responsabilitatea privind originalitatea și respectarea drepturilor de proprietate intelectuală.

Colaboratori:

- 1. Inspector ISJ Cluj, prof. Smaranda Graur**
- 2. Metodist CCD Cluj, prof. Pompilia Herman**
- 3. Formator CCD Cluj, prof. Mihaela Turcu**
- 4. Bibliotecar CCD Cluj, Păcurar Marinela**
- 5. Prof. Andor Andrada**
- 6. Balint Andrea**
- 7. Prof. Batiz Simina-Maria**
- 8. Bărbuş Liana**
- 9. Costin Adina Simina**
- 10. Feischmidt Ildikó**
- 11. Prof. Fizeşan Titus Florin**
- 12. Floca Ana Nicoleta**
- 13. Prof. Hiriş-Terţea Andreea-Teodora**
- 14. Ilieş Ioana**
- 15. Jucan Gabriela Irina**
- 16. Petruş Anca-Paula**
- 17. Petruţa Ioana**
- 18. Puşcas Iuliana Sidonia**
- 19. Prof. Rotaru Maria-Mihaela**
- 20. Prof. Rotaru Sanda Monica**
- 21. Ruţa Ana-Maria**
- 22. Sfârlea Maria Anca**
- 23. Prof. Tinca Adina**
- 24. Prof. Toader Olga Teodora**
- 25. Todea Andreea Iuliana**
- 26. Prof. Vlaşin Bianca Raluca**

Prefață

Inspector prof. Meda Norica Smaranda Graur
Inspectoratul Școlar Județean Cluj

Trăim într-o perioadă în care educația este provocată să se reinventeze pentru a răspunde nevoilor unei societăți în continuă transformare. Elevii de astăzi au acces la o multitudine de resurse digitale, globalizarea circulației informației este o realitate cotidiană, iar școala trebuie să devină un spațiu flexibil, deschis învățării prin explorare, colaborare și implicare. În acest context, Resursele Educaționale Deschise (RED) reprezintă un instrument valoros, menit să faciliteze accesul la cunoaștere și să stimuleze creativitatea atât în rândul elevilor, cât și al cadrelor didactice.

Există în structura anului școlar două momente educaționale emblematice: Săptămâna „Școala Altfel” și Săptămâna Verde, gândite ca oportunități pentru învățare nonformală, pentru dezvoltarea de competențe, pentru trăirea experiențelor autentice și pentru consolidarea spiritului de responsabilitate față de comunitate și mediu.

Un rol esențial în acest proces îl au Centrele de Documentare și Informare (CDI) și bibliotecile școlare — spații de cultură informațională, de orientare educațională și de descoperire. Aici, elevii sunt provocați să caute, să analizeze, să creeze. Aici prinde sens ideea că educația nu se limitează la manual și nu se încheie la finalul orelor din orar. De aceea, activitățile integrate în aceste spații pot transforma RED în experiențe vii de învățare, pot deschide drumuri noi către lectură, cercetare, responsabilitate ecologică și implicare civică. Prin integrarea inteligentă a resurselor educaționale deschise — materiale ce pot fi accesate, utilizate, adaptate și distribuite liber — se stimulează interesul copiilor pentru cunoaștere și se dezvoltă competențe-cheie ale secolului XXI: gândire critică, colaborare, responsabilitate socială, utilizare creativă a tehnologiei.

În Săptămâna „Școala Altfel”, RED pot deveni puntea către explorări tematice captivante: cultură, sănătate, patrimoniu, educație media, orientare în carieră, artă sau sport. Experiențele de învățare capătă o dimensiune interactivă și interdisciplinară, iar elevii se descoperă pe ei înșiși ca participanți activi în propria formare.

În Săptămâna Verde, atenția se îndreaptă către protejarea mediului, sustenabilitate și comportamente ecologice responsabile. RED permit accesul la resurse științifice, la proiecte interdisciplinare și la instrumente educaționale atractive care motivează elevii să devină agenți ai schimbării în comunitatea lor.

Educația de calitate nu se realizează prin acumulare de informații, ci prin conectarea elevilor cu realitatea, prin încurajarea curiozității, a implicării sociale și a conștientizării importanței unui stil de viață sustenabil. Integrarea RED în cele două săptămâni tematice reprezintă o invitație la inovație, la colaborare și la dezvoltarea unei culturi a accesului deschis la resurse pentru toți. În acest context, CDI-urile și bibliotecile pot deveni spații care îmbină lectura cu experimentul, tehnologia cu creativitatea, informarea cu responsabilitatea.

Educația începe în bibliotecă: inovație, colaborare și formare continuă

Pompilia Herman,
profesor metodist Casa Corpului Didactic Cluj

*„Bibliotecarul este motorul tăcut al educației –
fără el, roțile cunoașterii s-ar mișca mai încet.”*
(adaptare după Thomas Carlyle)

Casa Corpului Didactic Cluj joacă un rol esențial în dezvoltarea profesională a cadrelor didactice și a personalului auxiliar din unitățile de învățământ, inclusiv a bibliotecarilor școlari și a responsabililor CDI. Prin programele de formare continuă, Casa Corpului Didactic Cluj oferă bibliotecarilor oportunitatea de a-și îmbunătăți competențele profesionale, de a cunoaște metode moderne de gestionare a resurselor informatice și de a dezvolta strategii eficiente de sprijinire a procesului educațional. Prin programele și activitățile pe care le propune în fiecare an în oferta de formare, Casa Corpului Didactic Cluj contribuie la profesionalizarea continuă a bibliotecarilor școlari și la consolidarea unui mediu educațional modern. Dorim să conștientizăm faptul că bibliotecarul cultivă rădăcinile culturii școlare, el nu oferă doar cărți, ci deschide minți. El este puntea tăcută dintre curiozitate și cunoaștere.

Pentru a valorifica potențialul bibliotecilor școlare, Casa Corpului Didactic Cluj prin oferta de formare a inițiat programe și activități de formare dedicate bibliotecarilor școlari axate pe metode interactive de promovare a lecturii, managementul proiectelor educaționale, competențe digitale și utilizarea resurselor multimedia, pedagogie aplicată în activitatea bibliotecii școlare.

Într-o eră a tehnologiei și informației, este imperios ca biblioteca școlară să devină un **centru educațional dinamic**, un loc unde cadrele didactice, elevii și comunitatea pot explora, crea și învăța într-un mod interactiv și inovativ.

Prin aceste activități am urmărit *crearea unor comunități profesionale de învățare* care să includă cadre didactice și bibliotecari, oferind spații de dialog, schimb de bune practici și parteneriate pentru proiecte educative.

Într-un sistem educațional orientat spre dezvoltarea competențelor pentru secolul XXI, rolul bibliotecarului școlar se extinde dincolo de administrarea resurselor documentare, transformându-l în partener educațional activ.

Dacă ne referim la dimensiunea pedagogică ale activității bibliotecarului școlar, acesta își asumă o serie de roluri cu valențe educaționale: facilitator al învățării, mentor în formarea competențelor de literație, promotor al culturii lecturii, coordonator de activități educative și extracurriculare și nu în ultimul rând partener pedagogic al cadrelor didactice în proiecte interdisciplinare.

Pedagogia aplicată în biblioteca școlară reprezintă fundamentul unei educații moderne, centrate pe dezvoltarea integrală a elevului. Prin abordări didactice creative, suport informațional și colaborare strânsă cu cadrele didactice, bibliotecarul școlar realizează în bibliotecă un spațiu esențial pentru învățare, cultură și inovație.

Am considerat o oportunitate de a propune pentru bibliotecari un program de formare în care să își dezvolte și exerse această latură pedagogică în cadrul celor două programe naționale precum „Școala

Altfel” și „*Săptămâna Verde*”, prin proiectarea și organizarea de activități educaționale în CDI și bibliotecile școlare care să favorizeze utilizarea RED și care să **ofere elevilor o altă formă de învățare, una nonformală, creativă și practică.**

Pe lângă susținerea legislativă a acestor programe naționale este foarte important ca și bibliotecarul școlar prin activitățile pe care le propune să contribuie semnificativ la formarea unor cetățeni informați, responsabili și implicați activ în viața comunității.

Este important rolul bibliotecarului în transmiterea mesajului că Săptămâna „Școala Altfel” și „*Săptămâna Verde*”, nu sunt doar perioade de relaxare sau distracție pentru elevi, ci momente fundamentale pentru dezvoltarea lor integrală, care permit trecerea de la învățarea teoretică la cea practică, să dezvolte competențele sociale, culturale și civice ale elevilor, prin activități educative care pun accent pe **experiență, colaborare și descoperire**, să promoveze învățarea prin implicare în protejarea planetei – pentru o **educație verde, responsabilă și durabilă.**

Plecând de la aceste considerente, utilizarea Resurselor Educaționale Deschise în cadrul Săptămânii „Școala Altfel” și „*Săptămâna Verde*”, trebuie privită ca parte integrantă a unui demers educațional de calitate, context în care bibliotecarul școlar poate realiza *atelier tematice și resurse metodologice* dedicate organizării de activități creative în colaborare cu cadrele didactice.

Colaborarea dintre bibliotecar, profesori și elevi generează astfel o **comunitate de învățare**. Fiecare aduce o contribuție unică: bibliotecarul oferă resurse și expertiză informațională, profesorul oferă direcție și sens educativ, iar elevul aduce entuziasm și dorință de descoperire. Împreună, aceștia transformă biblioteca într-un spațiu viu, în care elevii învață să devină independenți în actul de cunoaștere și să-și dezvolte competențe de învățare pe tot parcursul vieții.

Astfel finalitatea programului de formare avizat este crearea unor RED-uri specifice pentru „Școala Altfel” și „*Săptămâna Verde*”, de către fiecare participant la program, *resurse care sunt prezentate în această publicație.*

Investind în formarea și motivarea bibliotecarilor, construim o comunitate educațională mai puternică, mai inovatoare și mai conectată la nevoile actuale ale elevilor. Bibliotecarul școlar devine un agent al schimbării educaționale, contribuind la formarea unei generații de cititori reflexivi, utilizatori competenți ai informației.

Referințe:

- Chelcea S., (2011), *Pedagogia bibliotecii – Perspective educaționale moderne*. București, Editura Didactică și Pedagogică
- Dulamă, E., (2009), *Cum îi învățăm pe alții să învețe. Teorii și practici didactice*. Cluj-Napoca, Editura Clusium
- Păun, E., Potolea, D., (2002), *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*. Iași, Editura Polirom
- Anexă la O.M.E.N.C.Ș. nr. 5034/29.08.2016- *Metodologie de organizare a Programului național „Școala altfel”*
- https://www.edu.ro/metodologie_Saptamana_Verde

Notă asupra ediției

Prof. Mihaela Turcu
Liceul Teoretic Mihai Eminescu Cluj-Napoca

Resursele electronice, conținuturile on-line și spațiile educaționale virtuale oferă cele mai noi, cele mai diverse informații și infinite oportunități de educație extracurriculară și extrașcolară. În acest context, **utilizarea Resurselor Educaționale Deschise în cadrul Săptămânii Școala Altfel și a Săptămânii Școala Verde** trebuie privită ca parte integrantă a unui demers educațional de calitate.

Generația actuală de elevi, numită și generația nativilor digitali, impune lucrul cu resurse digitale, esențiale pentru conturarea profilului absolventului și dobândirea competențelor-cheie necesare învățării pe tot parcursul vieții. În plus, identificarea și selectarea unor elemente ale spațiului digital utile pentru activitatea educațională din structurile infodocumentare, conștientizarea importanței resurselor digitale în viața cotidiană, dezvoltarea competențelor cadrelor didactice/didactice auxiliare care lucrează în structuri infodocumentare de tip CDI/Biblioteca școlare de a crea RED eficiente sunt o parte dintre competențele necesare în vederea proiectării și organizării de activități de învățare nonformală mult mai atractive pentru elevi, adaptate stilului și nevoilor acestora.

Documentul de față este dedicat utilizării Resurselor Educaționale Deschise (RED) în cadrul celor două programe de educație nonformală derulate de MEC, respectiv **Programul Național Școala Altfel și Programul Școala Verde**. Acesta este rezultatul Programului de formare continuă Resursele Educaționale Deschise și lectură cuprins în oferta de formare a CCD Cluj pentru anul școlar 2024- 2025 (secțiunea A, cap. III, poziția 41), avizat ME cu nr. 809/23.11.2023, program destinat cu precădere celor care activează în Centre de Documentare și Informare sau Biblioteci școlare. În cuprinsul lucrării se regăsesc Resurse Educaționale Deschise sub forma unor fișe de lucru realizate de 23 dintre cursanți care au gândit și creat RED, dovedind astfel că au dobândit competențele necesare în urma participării la acest program de formare. Fiecare secțiune este urmată de o selecție de link-uri utile, astfel că materialele pot veni în sprijinul colegilor din întreaga țară și contribuie la crearea unei Biblioteci RED pentru cele două programe naționale la nivelul CCD Cluj.

Din punctul de vedere al conținutului, aceste RED se pot utiliza atât în activitatea din CDI/biblioteca școlară, cât și la clasă de către cadrele didactice sau personalul didactic auxiliar (bibliotecari, documentariști) care, evident, au posibilitatea de a le adapta nevoilor beneficiarilor direcți ai educației, elevii.

Mulțumesc pe această cale tuturor cursanților, dar și colegilor care au crezut în reușita unui asemenea demers.

Rolul bibliotecarului școlar în activitățile din *Săptămâna Altfel* și *Săptămâna Verde*

**Bibl. Păcurar Marinela
Casa Corpului Didactic Cluj**

Biblioteca școlară reprezintă un spațiu educativ complex, care susține procesul de învățare formală și nonformală, contribuind la dezvoltarea competențelor de lectură, gândire critică, spirit civic și responsabilitate față de mediu. În cadrul programelor educaționale naționale „Săptămâna Altfel – Să știi mai multe, să fii mai bun!” și „Săptămâna Verde”, bibliotecarul școlar are un rol esențial în organizarea și desfășurarea unor activități atractive, interdisciplinare și formative.

Rolul bibliotecarului școlar în activitățile din „**Săptămâna Altfel**” și „**Săptămâna Verde**” este unul foarte important, deoarece biblioteca reprezintă un spațiu educativ deschis, creativ și interdisciplinar, care sprijină atât dezvoltarea personală a elevilor, cât și educația pentru mediu, cultură și valori civice.

Obiectivele pentru aceste activități pot fi: Promovarea lecturii ca activitate recreativă și formativă; Stimularea creativității și a exprimării libere a elevilor; Dezvoltarea competențelor civice, culturale și ecologice; Formarea unei atitudini responsabile față de mediu și comunitate; Crearea unui parteneriat activ între bibliotecar, cadre didactice, elevi, părinți și comunitate.

Rolul bibliotecarului școlar în „Săptămâna Altfel”, bibliotecarul: Coordonează și propune activități educative și culturale desfășurate în bibliotecă sau în parteneriat cu alte instituții; promovează lectura prin activități nonformale – ateliere de lectură, concursuri, expoziții, întâlniri cu scriitori; contribuie la formarea gustului estetic și cultural al elevilor; încurajează implicarea elevilor în activități creative (scriere de texte, ilustrații, teatru de lectură). coordonează și propune activități educative și culturale desfășurate în bibliotecă sau în parteneriat cu alte instituții; promovează lectura prin activități nonformale – ateliere de lectură, concursuri, expoziții, întâlniri cu scriitori; contribuie la formarea gustului estetic și cultural al elevilor; încurajează implicarea elevilor în activități creative (scriere de texte, ilustrații, teatru de lectură).

În „Săptămâna Verde”, bibliotecarul: Organizează activități dedicate educației ecologice și protecției mediului; pune la dispoziția elevilor materiale informative (cărți, reviste, articole, filme educative); încurajează lectura și reflecția asupra responsabilității față de natură; coordonează ateliere practice și expoziții cu teme ecologice; colaborează cu profesorii și partenerii educaționali în proiecte „verzi”.

Exemple de activități pentru „Săptămâna Altfel”: Atelier de lectură creativă: „*Citim altfel!*”; Concurs de cultură generală: „*Știi mai multe, ești mai bun!*”; Întâlnire cu un autor local sau lansare de carte; Expoziție tematică: „*Cartea preferată a copilăriei mele*”; Atelier de scriere creativă sau benzi desenate literare; Teatru de lectură: „*Personajele prind viață*”

Pentru „Săptămâna Verde” se pot realiza următoarele activități: Expoziție de carte: „*Planeta noastră, casa noastră*”; „Ora de lectură verde” – povești și texte despre natură și ecologie; Atelier de creație din materiale reciclabile; Proiecție de film educativ ecologic, urmată de dezbateri; Campanie de informare: „*Fii ECO – gândește verde!*”; Concurs: „*Eco-poezii*” sau „*Sloganul Verde*”

Prin aceste activități urmărim implicarea activă a elevilor în activități educative nonformale; dezvoltarea competențelor de comunicare, lectură, spirit critic și colaborare; creșterea interesului pentru protecția mediului și pentru lectura tematică; consolidarea imaginii bibliotecii ca spațiu viu, educativ și prietenos; întărirea parteneriatului educațional școală–familie–comunitate.

Bibliotecarul școlar, prin implicarea activă în „Săptămâna Altfel” și „Săptămâna Verde”, contribuie la transformarea bibliotecii într-un veritabil centru de cultură, educație și responsabilitate. Prin activitățile desfășurate, elevii descoperă plăcerea lecturii, importanța colaborării și respectul față de natură și comunitate.

Bibliografie:

1. **Cojocaru, V.** – *Biblioteca școlară și educația nonformală*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2018.
2. **Stoica, A.** – *Rolul bibliotecarului în educația pentru lectură și formarea competențelor informaționale*, Editura Sigma, 2020.
3. **Mureșan, A. & Pârvu, D.** – *Educația ecologică – de la teorie la practică*, Editura Paralela 45, Pitești, 2017.
4. **Ionescu, M. & Radu, I.** – *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2009.
5. **Gherguț, A.** – *Educația nonformală și informală în școală și comunitate*, Editura Polirom, Iași, 2015.
6. **Popescu, C.** – *Biblioteca școlară – spațiu de formare și cultură*, Editura Universitară, București, 2021.
7. **Rădulescu, A.** – *Educația pentru dezvoltare durabilă în școală*, Editura Aramis, București, 2022.



¹ <https://www.didactic.ro/revista-cadrelor-didactice/utilizarea-resurselor-educa-ionale-deschise-in-activitatea-la-clasa>

Fișa 1

Propunător: prof. învăț. primar Andor Andrada
Școala Primară Fizeșul-Gherlii, jud. Cluj

Titlul	<i>La cinema. În așteptarea Crăciunului</i>
Domeniul tematic	Educație cultural-artistică
Clasa/grupul țintă	Ciclul primar (CP, I, II)
Timpul alocat	4 ore
Scopul activității	Dezvoltarea competențelor de comunicare, a gustului pentru literatură, teatru, muzică, arte în general; Conștientizarea de către elevi a importanței valorificării calitative a timpului liber pentru largirea orizontului cunoașterii;
Obiectivele operaționale vizate	- să urmărească cu atenție filmele; - să discute despre personajele preferate și despre cele care le-au plăcut mai puțin; - să realizeze figurine tematice (Moș Crăciun și elfi) din hârtie;
Maniera de lucru	- copii urmăresc, în CDI/Biblioeca școlii/Sala Multimedia filme tematice privind Crăciunul în timp ce mănâncă popcorn; - ulterior, poartă discuții referitoare la filmele urmărite privind personajele preferate; - îndrumați de către învățătoare realizează moși Crăciuni și elfi din hârtie; - expun produsele într-un spațiu cât mai vizibil din școală (spațiul expozițional al bibliotecii); Resurse umane: elevii claselor CP, I și II; învățătoarea clasei; Resurse materiale: laptop, televizor, foarfecă, creioane colorate, lipici, hârtie, popcorn;
Evaluare	Discuții pe marginea filmelor urmărite Expoziție cu produsele finale
Valoarea pentru învățare	Valorificarea unor noi contexte de învățare Ieșirea din spațiul convențional al sălii de clasă

Link-uri utile³:

<https://www.youtube.com/watch?v=zMn3WAXgtrE>

<https://www.youtube.com/watch?v=miLhiEpUtPM>

<https://www.youtube.com/watch?v=HscEFBjSHDY>

<https://www.twinkl.ro/resource/devin-o-si-tu-elf-sabloane-decupabile-ro-dos-1638424711>

³ Selecție realizată de prof. Mihaela TURCU

Fișa 2

Propunător: bibl. Balint Andreea
Școala Profesională *Ady Endre* Sâncraiu, jud. Cluj

Titlul	<i>Călătorii reale și imaginare prin lectură și joc</i>
Domeniul tematic	Educație prin lectură și imaginație / Dezvoltare personală
Clasa/grupul țintă	Clasele I–IV (grup de maximum 25–30 elevi)
Timpul alocat	1,5–2 ore (inclusiv activități pregătitoare)
Scopul activității	Stimularea curiozității pentru descoperirea lumii reale și imaginare prin lectură, artă și jocuri educative.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să distingă între o călătorie reală și una imaginară; - să recunoască locuri/obiective turistice reale și să le asocieze cu povești/experiențe personale; - să creeze o povestire scurtă sau un desen inspirat dintr-o „călătorie imaginară”; - să colaboreze în grupuri eterogene și să se exprime creativ prin cuvânt și imagine;
Maniera de lucru	<p>a) Introducere (10 min) Discuție ghidată: „Ce este o călătorie? Ce fel de călătorii cunoașteți?” Clasificare: reale (cu familia, la munte, la mare) vs. imaginare (în povești, vis, cu supereroi etc.)</p> <p>b) Activitate multimedia (15 min) Vizionare fragment video sau citire dintr-o carte potrivită: Ex: „Aventurile lui Habarnam” sau „Jurnalul unui pui de arici călător” (alternativ, se poate folosi o prezentare PowerPoint cu imagini din diferite locuri ale lumii și lumi fantastice)</p> <p>c) Activitate practică pe echipe (40 min) Fiecare grup primește o „hartă magică” sau o „cartolină de vacanță” și imaginează o călătorie. Clasa I–II: desen cu titlul „Unde am fost într-o lume imaginară” Clasa III–IV: scriere de 5–10 rânduri despre o călătorie fantastică (pe o altă planetă, în lumea poveștilor, în trecut etc.) Se decorează spațiul CDI cu lucrările realizate.</p> <p>d) Joc educativ – „Unde călătorim azi?” (20 min) Se extrag bilețele cu destinații (reale sau imaginare), iar copiii trebuie să ghicească locul descris pe baza indiciilor sau a imaginilor.</p>
Evaluare	<p>Observarea implicării active și creativității elevilor</p> <p>Afișarea lucrărilor în cadrul unui mini-expoziții tematice</p> <p>Premii simbolice: „Călătorul visător”, „Exploratorul curajos”, „Desenatorul fanteziei”</p>
Valoarea pentru învățare	Copiii își dezvoltă imaginația, exprimarea scrisă și orală, capacitatea de colaborare, în timp ce învață despre lumea înconjurătoare și cultivă gustul pentru lectură și descoperire.

Fișa 3

Propunător: prof. Batiz Simina-Maria
Școala Gimnazială Cășeiu, jud. Cluj

Titlul	<i>Stop discriminării și etichetării!</i>
Domeniul tematic	Prevenirea discriminării
Clasa/grupul țintă	Clasele a VII-a și a VIII-a (30 de elevi)
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Cultivarea toleranței la elevi și profesori, influența etichetării asupra psihicului și rezultatelor școlare.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să înțeleagă mecanismele discriminării și modul în care aceasta poate afecta comportamentul și performanța unui individ; - să analizeze modul în care prejudecățile sunt construite și perpetuate în societate; - să conștientizeze impactul emoțional și psihologic asupra marginalizării; - să propună modalități concrete de combatere a discriminării în școală și comunitate;
Maniera de lucru	<p>Vizionarea filmului <i>Frontline</i> (60 de minute) https://www.youtube.com/watch?v=1mcCLm_LwpE</p> <p>Debrief (20 de minute) Întrebăm elevii ce s-a întâmplat, ce au văzut, cum ar rezuma acțiunea. Îi întrebăm cum s-au simțit urmărind experimentul. Îi întrebăm ce părere au despre metodă și dacă ar fi făcut ceva diferit.</p> <p>Joc <i>Linii empatiei</i> (30 de minute) Pe o axă trasată pe tablă (de la <i>-total de acord-</i> până la <i>-total împotriva-</i>), elevii poziționează o serie de afirmații cum ar fi: <i>Este corect să discriminăm pe cineva după cum arată</i> <i>Experiențele din copilărie pot influența comportamentul adulților.</i> <i>Astfel de experimente pot da lecții despre discriminare.</i></p> <p>Crearea de semne de carte antidiscriminare (10 minute) Elevii creează semne de carte care vor fi dăruite celorlalți elevi.</p> <p>Resurse materiale: tabla smart, papetărie Resurse umane: elevii implicați</p>
Evaluare	Completarea unei fișe de reflecție personală Ce am învățat nou azi ? Cum m-am simțit vizionând filmul? Cum pot să previn discriminarea?
Valoarea pentru învățare	Dezvoltarea gândirii critice prin analizarea comportamentelor și atitudinilor, dar și a stereotipurilor Formarea empatiei și dezvoltarea compasiunii Stimularea auto-reflecției

Fișa 4

Propunător: bibl. Bărbuș Liana
Școala Gimnazială Mihai Viteazul Câmpia Turzii, jud. Cluj

Titlul	<i>Stil de viață sănătos</i>
Domeniul tematic	Educație pentru sănătate
Clasa/grupul țintă	Clasele a VI-a și a VII-a
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Creșterea gradului de conștientizare a unui stil de viață sănătos caracterizat prin rutina zilnică și totalitatea obiceiurilor pe care le menținem pe termen lung.
Obiectivele operaționale vizate	- să enumere 4-6 dimensiuni ale stării de sănătate; - să dea cel puțin 5 exemple de comportamente ale unui stil de viață sănătos; - să prepare gustări care să conțină alimente sănătoase (piramida alimentelor, calorii);
Maniera de lucru	Resurse materiale: produse alimentare, logistică Se începe cu o discuție de 3-5 minute despre cât de importantă este sănătatea fiecărui elev și apoi se prezintă un material PPT privind aspectele care definesc starea de sănătate a unei persoane. Apoi, timp de 15 min se lucrează pe echipe de 5-6 elevi care să prezinte comportamente ale unui stil de viață sănătos. Ulterior, elevii urmăresc acest material video: https://www.drmax.ro/articole/piramida-alimentelor-ce-este-grupe-de-alimente-recomandari În partea a doua a activității (45 min) se trece la prepararea unor gustări sănătoase care vor fi expuse în fața colegilor pentru evaluare. Fiecare preparat va conține o fișă descriptivă (ingrediente, cantități, efecte asupra sănătății). Activitatea se încheie cu degustarea produselor.
Evaluare	Valorificarea experienței culinare a elevilor prin degustarea preparatelor făcute de ei. Individual elevii vor da note și vor spune care dintre preparate au fost pe placul lor sau nu. La finalul activității, premiarea celui mai gustos și sănătos preparat.
Valoarea pentru învățare	Facilitarea învățării active și interactive care poate contribui la creșterea motivației de a consuma alimente sănătoase.

Fișa 5

Propunător: bibl. Costin Adina Simina
Școala Gimnazială *Gheorghe Șincai* Florești, jud. Cluj

Titlul	<i>Activ spre școală</i>
Domeniul tematic	Educație pentru sănătate
Clasa/grupul țintă	Elevi din clasele a V-a și a VI-a și părinții acestora
Timpu alocat	2 ore
Scopul activității	Conștientizarea și sensibilizarea elevilor și a părinților cu privire la multiplele beneficii în sănătate aduse de deplasarea pe jos la școală sau cu bicicleta și transformarea modului în care elevii se deplasează spre și de la școală.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none">- să cunoască beneficiile pe care le aduce mișcarea fizică;- să reducă la minim posibil expunerea la poluare;- să își dezvolte interacțiunea socială;- să creeze și să lanseze mesaje cheie menite să sensibilizeze atât elevii cât și părinții;
Maniera de lucru	<p>Se proiectează un PPT și li se comunică elevilor date relevante în susținerea temei alese.</p> <p>Este invitat un reprezentant al unei asociații de bicicliști care expune copiilor beneficiile aduse de mersul cu bicicleta, dar și elementele importante cu care este obligatoriu să fie dotată o bicicletă. De asemenea, este invitată o persoană vârstnică, bun comunicator și cu aplecare spre copii, care le povestește despre frumusețea copilăriei atunci când se mergea pe jos la școală.</p> <p>Se organizează un traseu cu plecare de la școală, atât cu bicicleta, pentru cei care dețin bicicletă, cât și pe jos.</p> <p>Resurse: https://orasulsibiu.ro/lansarea-campaniei-activ-spre-scoala-a-celor-de-la-urban-bike-revolution/</p>
Evaluare	Observație sistematică - se urmărește conduita pe stradă, atitudinea față de trecători, față de natură, buna dispoziție, spiritul camaraderesc, dar și timpul de parcurgere al traseului, ritmul de respirație etc.
Valoarea pentru învățare	Elevii află cifre concrete, rezultate în urma unor studii și care relevă numărul în creștere de la an la an al școlărilor care adoptă mersul la școală pe jos sau cu bicicleta.

Link-uri utile⁴:

<https://viataverdeviu.ro/beneficiile-mersului-pe-bicicleta?srsId=AfmBOooddRsz5TUlc2xAkoibltM8Cbp-vzS-A2lhI-or1R79KbQT6Fmc>

⁴ Selecție realizată de prof. Mihaela TURCU

https://green-report.ro/sanatare-mers-pe-jos/?gad_source=1&gad_campaignid=1707167231&gbraid=0AAAAAC9g6_m6ahmC7BR9FU2wxdReSHiTM&gclid=EAIaIQobChMIpPuw_fHakAMVJaiDBx26_zbPEAAYAiAAEgKKvFD_BwE

https://green-report.ro/beneficiile-mersului-pe-bicicleta-pentru-sanatare/?gad_source=1&gad_campaignid=1707167231&gbraid=0AAAAAC9g6_nnH2WImeDbBSG1JlpYPF42z&gclid=EAIaIQobChMIj_GysvLakAMVe6uDBx2n6As9EAAYASAAEgICQFD_BwE



5

[https://www.facebook.com/photo/?fbid=2198291200269181&set=a.665866663511650&_cft__\[0\]=AZVfIP7bq0Iwj5Pczx6RD3IrE7ZqM9W11SzSfXV3kjD3VniwArRv2AV8SLqkdhDym6IpevmuTaeMtMio9_zuPtYA4IxaTsG7bUUSmAZEn5RqaySBnztis-9Je6mwP03IzyzCOdHiIdXcMerJkRvinjgTkxknu0O4PuMR7sOVMN1Lxw&_tn_ =EH-R](https://www.facebook.com/photo/?fbid=2198291200269181&set=a.665866663511650&_cft__[0]=AZVfIP7bq0Iwj5Pczx6RD3IrE7ZqM9W11SzSfXV3kjD3VniwArRv2AV8SLqkdhDym6IpevmuTaeMtMio9_zuPtYA4IxaTsG7bUUSmAZEn5RqaySBnztis-9Je6mwP03IzyzCOdHiIdXcMerJkRvinjgTkxknu0O4PuMR7sOVMN1Lxw&_tn_ =EH-R)

Fișa 6

Propunător: bibl. Feischmidt Ildikó
Colegiul Național Unitarian János Zsigmond Cluj-Napoca

Titlul	<i>Ce pot face să devin un șofer mai bun?</i>
Domeniul tematic	Educație rutieră
Clasa/grupul țintă	Elevi din clasele a XI-a și a XII-a
Timpul alocat	1,5-2 ore
Scopul activității	Responsabilizarea tinerilor în circulația rutieră, independent de ce mijloc de transport conduc
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none">- să cunoască cel puțin 5 cauze ale accidentelor rutiere, cel mai des întâlnite în circulație;- să grupeze cauzele menționate în funcție de persoana în circulație: pieton/șofer de orice mijloc de transport;- să găsească soluții de rezolvare împreună cu invitatul, polițist de circulație;- să identifice cel puțin 5 obișnuințe proaste la volan și la conducerea altor vehicule: trotinetă, bicicletă;- să conștientizeze importanța responsabilizării în trafic și prin acesta scăderea accidentelor rutiere provocate de ei sau în care sunt implicați tineri;
Maniera de lucru	<p>Se va viziona un foarte scurt video preluat din programul Asociației E.D.I.T în parteneriat cu MOL România, anul 2023, “Ora de educație rutieră la liceu”: https://www.youtube.com/watch?v=uz3LnAL3kpc, după care se vor prezenta date statistice preluate din materialul aceluiași proiect:</p> <p>Prezentare în 5 minute datele statistice a accidentelor rutiere în județul Cluj- realizată de polițistul de circulație invitat;</p> <p>Listarea principalelor 5 cauze de accident rutier, fără a clarifica în prima etapă din punctul cui de vedere apare problema. – pregătirea pe un flipchart;</p> <p>Gruparea pe altă foaie de flipchart a acestor cauze în funcție de persoanele implicate în accidente rutiere- cine cauzează mai des accidentele;</p> <p>Găsirea pentru fiecare cauză a cel puțin 2 soluții de îmbunătățire a situației cu ajutorul polițistul (legislația în vigoare).</p>
Evaluare	<p>Se vor face fotografii în cursul dezbaterilor.</p> <p>Ideilor tinerilor notate pe flipchart se vor afișa într-un stand expozițional pentru o săptămână în holul de intrare sau în CDI-ul școlii.</p>
Valoarea pentru învățare	Cultivarea unei atitudini responsabile în trafic, astfel încât tinerii să deprindă, chiar înainte de a dobândi dreptul de a conduce un autovehicul, o conduită preventivă. Elevii implicați fie că rămân numai pietoni sau conduc bicicletă, trotinetă sau chiar autovehicul prin acest program își formează o gândire care le poate salva viața.

Fișa 7

Propunător: prof. Fizeșan Titus
Școala Gimnazială Gheorghe Șincai Florești, jud. Cluj

Titlul	<i>Elevul și răspunderea penală</i>
Domeniul tematic	Educație juridică
Clasa/grupul țintă	clasa a VII - a
Timpul alocat	2h
Scopul activității	Formarea unei atitudini responsabile și conștiente față de lege, prin înțelegerea conceptului de răspundere penală și a implicațiilor juridice ale comportamentului elevilor
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să definească, la sfârșitul orei termenii minor, răspundere penală și infracțiune, folosind un vocabular juridic adecvat, în cel puțin 3 propoziții corecte, într-un exercițiu scris de recapitulare; - să analizeze un caz juridic ipotetic și să identifice cel puțin 2 aspecte legale corecte, legate de răspunderea minorului, în decurs de 20 de minute; - să elaboreze o listă de 3 comportamente cu risc legal ridicat pentru minori și să propună o soluție de prevenire pentru fiecare, în cadrul unui exercițiu individual, în ultimele 10 minute ale activității;
Maniera de lucru	<p>Activitatea are ca partener Asociația Vedem Just care, prin intermediul platformei online, asigură atât consiliere în domeniul educației juridice, cât și prezența fizică a unor specialiști în domeniul dreptului. Judecătorul invitat va fi informat în prealabil în legătură cu specificul școlii, respectiv al grupului de elevi cărora li se adresează activitatea. În discuțiile premergătoare se va conveni asupra unui cadru principial de derulare a evenimentului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informații de bază privind legile (instituții abilitate să legifereze, tipuri de legi, puterile în stat); - legislația privind minorii și fapte care se înscriu în sfera penală, specifice minorilor; - răspunderea penală a minorilor; - prezentarea platformelor tematice https://vedemjust.ro/ , www.educatiejuridica.ro și a aplicației <i>Lege-n-Dar. Gândește legal!</i> https://play.google.com/store/apps/details?id=io.vedemjust.legendar&hl=ro <p>Va urma o sesiune de discuții libere.</p>
Evaluare	Evaluare creativ – colaborativă – crearea unor postere cu tema „ <i>Ce NU trebuie să facă un elev pentru a nu intra sub incidența Codului penal</i> ”
Valoarea pentru învățare	Tema activității este una de mare actualitate, având în vedere statisticile privind infracționalitatea în rândul elevilor. Contactul nemijlocit cu o persoană provenind din mediul juridic, având o vastă experiență, atât în calitate de judecător, cât și în susținerea acestor tipuri de activități cu elevi de diferite vârste va da un plus de valoare învățării.

Fișa 8

Propunător: bibl. Floca Ana Nicoleta
Școala Gimnazială Răchitele, jud. Cluj

Titlul	<i>Festivalul dovleacului</i>
Domeniul tematic	Educație culinară
Clasa/grupul țintă	Învățământul primar
Timpul alocat	2h
Scopul activității	Organizarea și gestionarea resurselor în vederea deprinderii unor comportamente alimentare sanogene
Obiectivele operaționale vizate	- să cunoască și să descrie produsele prezentate; - să cunoască minim 3 reguli ale unui comportament alimentar sănătos; - să își dezvolte simțul responsabilității față de propria alimentație;
Maniera de lucru	Elevii aranjează un stand unde sunt expuse produse de patiserie și conserve obținute din dovleac, dar și alte produse de toamnă realizate de ei acasă sau la școală, împreună cu un membru al familiei. Se prezintă produsele expuse, apoi are loc o paradă a dovlecilor sculptați de către elevi. Activitatea se încheie cu degustarea produselor de la stand.
Evaluare	Fotografii, Diplome pentru cel mai frumos dovleac, cel mai mare și cel mai mic dovleac.
Valoarea pentru învățare	Colaborare, lucru în echipă Imaginație și dexteritate pentru sculptarea dovleacului Produsele realizate de elevi Întărirea relației școală-familie-comunitate prin participarea efectivă a părinților la atelierile de gătit



⁶ <https://www.libertatea.ro/lifestyle/dovleac-beneficii-si-retete-2768536>

Fișa 9

Propunător: prof. Hiriț-Terțea Andreea Teodora
Școala Gimnazială Călărași, jud. Cluj

Titlul	<i>Voluntar pentru comunitate: creează, implică-te, schimbă!</i>
Domeniul tematic	Educație civică / Dezvoltare personală
Clasa/grupul țintă	a VI-a
Timpul alocat	1 oră și 45 de minute
Scopul activității	Dezvoltarea spiritului civic, a empatiei și a responsabilității sociale la elevi, prin înțelegerea rolului voluntariatului în comunitate și implicarea activă într-un exercițiu de simulare a unor acțiuni de voluntariat.
Obiectivele operaționale vizate	La finalul activității, elevii vor fi capabili: - să definească termenul de „voluntariat” și să identifice exemple concrete de acțiuni de voluntariat; - să argumenteze importanța voluntariatului pentru dezvoltarea personală și comunitară; - să conceapă, în echipe, un plan simplu pentru o activitate de voluntariat locală; - să utilizeze o resursă digitală pentru a crea un afiș de promovare a unei activități de voluntariat; - să colaboreze eficient în echipă și să-și exprime opiniile într-un mod asertiv;
Maniera de lucru	<ul style="list-style-type: none"> • Lucru frontal (introducerea temei și discuție ghidată) • Lucru în echipe (activitate practică) • Învățare prin cooperare și joc de rol • Utilizarea resurselor digitale <p>Etapa 1 (20 min): Introducerea temei Vizionarea unui videoclip scurt despre copii voluntari în diferite colțuri ale lumii va fi urmată de o discuție dirijată: <i>Ce este voluntariatul? De ce crezi că aleg oamenii să fie voluntari?</i></p> <p>Etapa 2 (30 min): „Alege misiunea ta” – Activitate în echipe Elevii sunt împărțiți în 4 echipe. Fiecare echipă trage un plic cu o „misiune de voluntariat” (ex: curățarea unui parc, organizarea unui eveniment pentru copiii dintr-un centru de plasament, colectă de alimente, plantare de flori). Echipele trebuie să creeze un mini-plan cu pașii necesari pentru a organiza acea activitate.</p> <p>Etapa 3 (35 min): Crearea unui afiș digital de promovare a activității Elevii folosesc aplicația Canva (https://www.canva.com/) pentru a crea, în echipă, un afiș cu titlu, dată, scop și invitație către colegi. Afișele sunt prezentate în fața colegilor (max. 2 minute per echipă).</p> <p>Etapa 4 (20 min): Reflecție și concluzii Elevii scriu pe post-it-uri un răspuns la întrebarea: „Cu ce misiune de voluntariat aș începe eu și de ce?” Post-it-urile sunt lipite pe un panou colectiv numit „Misiuni de suflet”.</p>

	Concluzia profesorului: legătura dintre micile acțiuni de voluntariat și schimbările mari în comunitate.
Evaluare	Observarea modului de colaborare în echipă Afișul realizat – claritate, creativitate, coerență Participarea activă la discuții Răspunsul individual pe post-it – exprimarea unei opinii personale argumentate
Valoarea pentru învățare	Activitatea promovează responsabilitatea socială, empatia și inițiativa personală, dezvoltând gândirea critică și colaborarea. Prin îmbinarea educației civice cu creativitatea digitală, elevii își formează o atitudine proactivă față de problemele comunității și descoperă puterea propriului exemplu.

Recomandare resursă educațională deschisă:

Canva for Education – un instrument gratuit de design grafic, ideal pentru crearea de afișe, prezentări și materiale vizuale de către elevi.

 <https://www.canva.com/education/>



7

⁷ <https://stauceni.md/campanie-de-voluntariat>

Fișa 10

Propunător: prof. bibl. Iliș Ioana
Liceul Tehnologic *Constantin Brâncuși* Dej, jud. Cluj

Titlul	<i>Bugetul meu de vis- lecții despre bani, decizii și alegeri istețe</i>
Domeniul tematic	Educație financiară
Clasa/grupul țintă	clasele IX–XI
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Dezvoltarea abilităților de gestionare responsabilă a banilor și înțelegerea valorii acestora în viața de zi cu zi, prin activități interactive și sprijinul lecturii educative.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să identifice conceptele de bază: buget, cheltuială, economisire, investiție; - să aplice noțiuni financiare în contexte practice și cotidiene; - să dezvolte gândirea critică și capacitatea de luare a deciziilor financiare simple; - să descopere cărți (ficțiune și nonficțiune) care tratează subiectul banilor și al valorilor personale; - să colaboreze în echipă și să argumenteze alegeri legate de bugetul personal;
Maniera de lucru	<p>Locul desfășurării: biblioteca școlii – amenajată pentru lucru în grupuri și dezbateri</p> <p>Etapa 1</p> <p>Introducere interactivă: <i>Ce sunt banii și cum îi folosim?</i> (15 min.) Elevii sunt invitați să răspundă la două întrebări: <i>Ce sunt banii? De ce avem nevoie de ei?</i> și se notează pe tablă sau flipchart răspunsurile lor pentru a forma o hartă a ideilor. Se oferă explicații scurte despre: origine, formă, funcții ale banilor (schimb, economisire, valoare de referință).</p> <p>Mini-joc: „Bugetul meu de vis” (20 min.) Elevii vor primi următoarea sarcină: <i>Imaginați-vă că aveți 500 de lei. Aceștia sunt toți banii voștri pentru o lună. Va trebui să decideți cum îi cheltuiți. Gândiți-vă la nevoi, dorințe, economii și scopuri.</i> Activitatea se va realiza pe fișe de lucru, iar apoi se vor motiva cheltuielile.</p> <p>Cum luăm decizii financiare? Ce înseamnă economisirea? (15 min) Este o discuție ghidată care are rolul de a ajuta elevii să conștientizeze modul în care iau decizii financiare în viața de zi cu zi și să reflecteze asupra importanței economisirii. Se va răspunde la întrebări de genul:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ <i>Ce te face să cumperi un lucru?</i> ✚ <i>Cum decizi dacă merită sau nu să cheltui bani pe ceva?</i> ✚ <i>Ce înseamnă să economisești?</i> ✚ <i>E mai greu să cheltuiesti sau să economisești?</i> ✚ <i>Ce înseamnă o „cheltuială inteligentă”?</i>

	<p>Resurse materiale: Flipchart, markere, fișe de lucru, seturi tipărite cu bugete ipotetice, cartonașe imprimate, cărți tematice disponibile în bibliotecă;</p> <p>Etapa 2: Cartea și finanțele <i>Cărți care te învață să gândești financiar</i> (15 min.) Elevii vor descoperi ce titluri există în biblioteca liceului pe tema educației financiare, atât cele de specialitate, cât și lecturi adaptate vârstei lor (ficțiuni cu mesaj financiar, ghiduri, benzi desenate sau povești educative). Aceștia vor fi încurajați să răsfoiască volumele, să aleagă unul care le atrage atenția și să noteze: <i>Ce titlu ai ales? De ce le-a atras atenția? Ce așteptări ai de la acea lectură?</i></p> <p>Joc „Decizii financiare” (20 min.) Elevii lucrează în echipe și primesc cartonașe cu diverse situații financiare. Într-un timp limitat, trebuie să analizeze fiecare situație și să decidă dacă este vorba despre o cheltuială, o investiție, o economie sau o donație. Ulterior, își susțin alegerea printr-o justificare logică și concisă. (vezi Anexele 1 și 2)</p> <p>Reflecție și concluzii (15 min.) Elevii vor formula o concluzie finală răspunzând la întrebarea <i>Ce am învățat azi despre bani?</i></p> <p>Rezultate așteptate: Elevii recunosc concepte financiare esențiale. Argumentează alegeri bugetare proprii. Fac legătura între carte și educația financiară. Colaborează eficient în echipă. Înțeleg importanța valorii banilor și a deciziilor inteligente.</p>
Evaluare	<p>Fotografii din timpul activității Portofoliul activității Chestionar de feed-back (Anexa 3)</p>
Valoarea pentru învățare	<p>Dezvoltă gândirea critică și creativitatea. Încurajează luarea de decizii și responsabilitatea. Îmbină educația financiară cu lectura și viața reală. Valorifică experiențele personale ale elevilor. Susține învățarea activă și colaborativă. Crește motivația și implicarea. Deschide drumul către noi teme și proiecte.</p>

Anexa 1

- ✚ Ai primit 150 de lei pentru ziua ta. Îți cheltuiești pe haine, economisești pentru o excursie sau cumperi o carte scumpă?
- ✚ Ai câștigat 500 de lei la un concurs. Cum îi gestionezi: îți cumperi un gadget, îi pui deoparte sau îi donezi unei cauze?
- ✚ Ai un buget de 100 de lei pe lună. Vrei să îți iei gustări în pauze, dar și o carte de dezvoltare personală. Cum te descurci?
- ✚ Găsești o ofertă: cumperi 3 cărți la preț de 2. Cum procedezi dacă ai deja o listă de cărți prioritare?

- ✚ Părinții îți oferă 200 lei pentru „ce vrei tu”. Ce faci cu banii: distracție, investiție într-un curs sau îi pui deoparte?
- ✚ Primești 100 lei pentru o activitate de voluntariat. Îi folosești pentru tine sau pentru a organiza ceva pentru colegi?
- ✚ Ai nevoie de un telefon nou, dar cel vechi încă funcționează. Cum justifici o posibilă cheltuială?
- ✚ Un prieten îți propune să investești împreună într-o idee de afacere simplă. Ai folosi banii de buzunar pentru asta?
- ✚ Economisești de 3 luni pentru o bicicletă. Apare o reducere tentantă la căști wireless. Cum alegi?
- ✚ Ai economisit 300 lei. Vrei să faci un cadou deosebit unei persoane importante. Ce procent din bani ai folosi și de ce?

Exemplu de rezolvare:

Situație:

Găsești o ofertă: cumperi 3 cărți la preț de 2. Cum procedezi dacă ai deja o listă de cărți prioritare

Cheltuială: Profit de ofertă și iau 3 cărți, chiar dacă nu sunt toate pe lista mea

Donație: Iau 3 cărți, 2 pentru mine și una o donez colegilor sau o las în biblioteca clasei

Economie: Nu cumpăr acum. Aștept până pot lua exact ce am nevoie, fără să cheltui pe cărți care nu sunt prioritare.

Investiție: Aleg doar cărțile de pe lista mea, chiar dacă nu profit de ofertă. Le consider importante pentru dezvoltarea mea



Anexa 2 – cartonase



CHELTUIELI



ECONOMII



INVESTIȚII



DONAȚII

Anexa 3

Chestionar de feed-back:

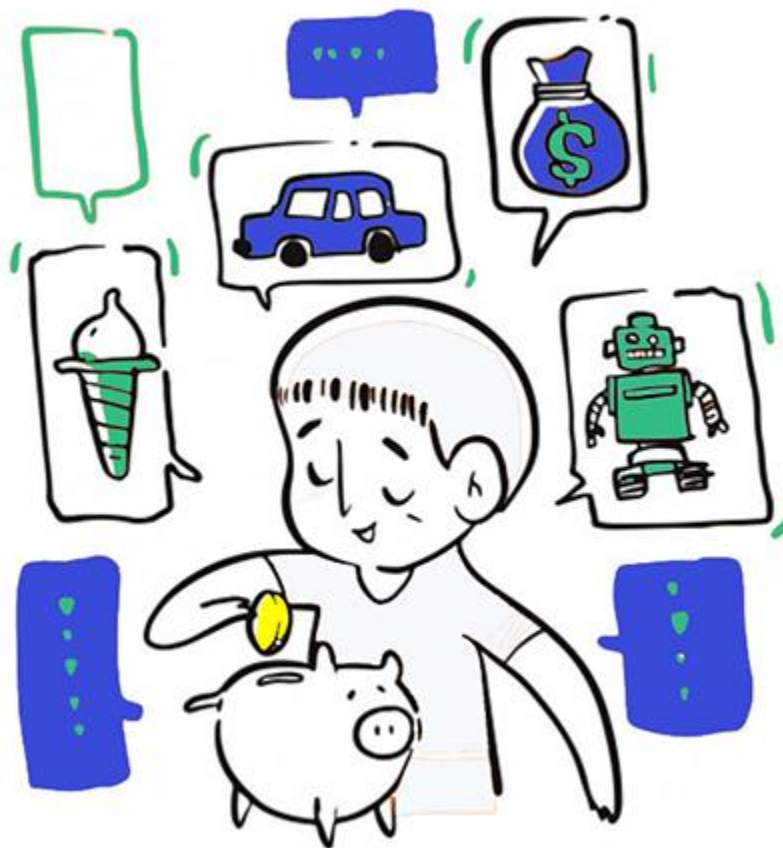
Ce ți-a plăcut mai mult la această activitate?

Ce ai învățat nou despre bani sau despre decizii financiare?

Ce idee din activitate consideri că îți va fi cea mai utilă?

Ai recomanda această activitate colegilor tăi?

Alte sugestii, impresii sau idei.....



8

⁸ <https://www.didactic.ro/stiri/MrFinance-educatia-financiara-la-copii>

Fișa 11

Propunător: bibl. Jucan Gabriela Irina
Școala Gimnazială Ștefan Pascu Apahida, jud. Cluj

Titlul	<i>Banii și rolul lor în viața noastră</i>
Domeniul tematic	Educație financiară
Clasa/grupul țintă	Clasa a IV-a
Timpul alocat	45 minute
Scopul activității	Înțelegerea rolului banilor în viața cotidiană și dezvoltarea unor deprinderi de gestionare responsabilă a resurselor financiare proprii.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să definească ce sunt banii și la ce folosesc; - să identifice sursele de venit ale propriei familii; - să facă în mod corect distincția între cheltuieli necesare și inutile; - să întocmească un buget simplu (venituri vs. cheltuieli) pentru o lună;
Maniera de lucru	<p>Întrebări introductive: <i>Ce sunt banii?</i>, <i>Cine folosește bani în familia ta?</i> Afișare slide cu imagini de monede/bancnote → Discuție pe marginea imaginilor prezentate.</p> <p>Prezentare PPT cu ilustrații și explicații:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Slide 1: Ce sunt banii? (definiție + imagine) ✚ Slide 2: De unde vin banii? (surse de venit: salariu, pensie, alocație) ✚ Slide 3: Cum folosim banii? (necesități vs. dorințe) ✚ Slide 4: Bugetul familiei – venituri și cheltuieli <p>Activitate practică-Fișă de lucru: elevii completează un buget simplu: venituri (ex: alocație 100 lei), cheltuieli (ex: cărți – 30 lei, dulciuri – 20 lei) Discută dacă a rămas ceva economisit.</p> <p>Joc „Cheltuim sau economisim?” – elevii primesc cartonașe cu obiecte și decid dacă sunt cheltuieli necesare sau nu.</p> <p>Întrebări recapitulative: <i>Care este diferența dintre o nevoie și o dorință?</i> <i>Ce putem face cu banii rămași?</i></p> <p>Resurse necesare: prezentare PowerPoint, Fișe de lucru, planșe cu imagini (monede, bancnote, obiecte necesare/inutile), tablă și marker;</p>
Evaluare	Elevii vor realiza un mini-jurnal de cheltuieli pentru o săptămână.
Valoarea pentru învățare	Copiii identifică metode noi de utilizare/economisire a banilor din bugetul propriu/al familiei.

Fișa 12

Propunător: bibl. Petruș Anca-Paula
Școala Gimnazială Iuliu Hațieganu Panticeu, jud. Cluj

Titlul	<i>Reguli de circulație pentru toți</i>
Domeniul tematic	Educație rutieră
Clasa/grupul țintă	clasele V-VIII
Timpul alocat	1,5 ore
Scopul activității	Formarea comportamentului responsabil în trafic și cunoașterea semnelor de circulație, din postura de pietoni și bicicliști.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să identifice și să explice semnificația principalelor semne de circulație; - să enumere cel puțin 3-5 reguli de comportament adecvat în trafic; - să recunoască situații riscante în trafic și să propună soluții pentru prevenirea și evitarea lor; - să participe activ la o simulare privind comportamentul corect în trafic; - să elaboreze un afiș de conștientizare în trafic;
Maniera de lucru	<p>Discuție dirijată: <i>Ce înseamnă să fii un participant responsabil în trafic?</i></p> <p>Prezentare video educațional: https://www.youtube.com/watch?v=ew3xHiFfomg</p> <p>Prezentare invitat special (polițist de la Postul de poliție comunal Panticeu): Prezentare scurtă despre regulile de bază în trafic pentru pietoni sau bicicliști Expunerea unor situații reale adecvate și neadecvate în trafic Sesiune de întrebări și răspunsuri</p> <p>Simulare: Simulare de traversare corectă pe un circuit în curtea școlii</p> <p>Atelier de creație: Elevii primesc poze cu semne de circulație și trebuie să le identifice și să le explice în scris. Cu acestea realizează un afiș ce va fi expus pe coridorul școlii.</p> <p>Chestionar: Elevii completează un formular cu ce au învățat din această activitate și cu feedbackul lor în legătură cu activitatea la care au luat parte (Google forms)</p>
Evaluare	<p>Observarea implicării în discuții și activități</p> <p>Evaluarea afișului creat, ce va fi vizualizat și de ceilalți elevi din școală pe coridor</p> <p>Feedbackul elevilor în legătură cu activitatea la care au participat</p>
Valoarea pentru învățare	<p>Înțeleg importanța respectării regulilor de circulație</p> <p>Conștientizează riscurile reale din trafic</p> <p>Învăță prin experiență directă și activă</p> <p>Dezvoltă responsabilitate civică și capacitatea de a lua decizii corecte în situații reale</p>

Fișa 13

Propunător: bibl. Pușcaș Iuliana Sidonia
Colegiul Național *Andrei Mureșanu* Dej, jud. Cluj

Titlul	<i>Mintea sănătoasă într-un corp sănătos – Cum ne influențează alimentația performanțele școlare?</i>
Domeniul tematic	Educație pentru sănătate
Clasa/grupul țintă	Clasele V-VIII
Timpul alocat	1-2 ore
Scopul activității	Formarea unor comportamente responsabile privind alimentația și înțelegerea legăturii dintre obiceiurile alimentare, sănătate și capacitatea de învățare.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - cel puțin 80% dintre participanți vor reuși să identifice cel puțin 3 tipuri de alimente care susțin memoria și concentrarea; - 50% dintre elevi vor reuși să explice într-un mini-jurnal alimentar modul în care alegerile lor zilnice le pot influența performanțele școlare; - 30% dintre ei vor reuși să creeze un meniu zilnic echilibrat pentru un elev, cu justificare nutrițională și financiară;
Maniera de lucru	<p>Captarea atenției: Brainstorming: „Ce legătură are creierul cu mâncarea?” sau un joc de tipul Adevărat /Fals (ex. Ciocolata mă ajută la teste) Prezentare interactivă despre alimente și rolul lor în activitatea cerebrală. Vizionare video TED-Ed: https://www.youtube.com/watch?v=xyQY8a-ng6g Vizionare Brain nutrition: https://www.youtube.com/watch?v=2jfA_80Df4A Invitarea unui specialist în nutriție care să prezinte alimentele sănătoase și ce ar trebui să conțină un meniu sănătos, adaptat vârstei</p> <p>Activitate în echipe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Echipa 1: alcătuiește un meniu sănătos - Echipa 2: analizează un meniu dezechilibrat și oferă alternative - Echipa 3: realizează un afiș sau un padlet cu efectele alimentelor asupra creierului. <p>Joc educativ – asocierea alimentelor cu funcțiile cognitive (ex. Peștele = memoria, morcovul = vederea, nuca = concentrarea) Mini-jurnal alimentar: Elevii își notează ce au mâncat în ultimele 24h și analizează în grup. Dezbateri finale și concluzii: „Ce aș putea schimba la obiceiurile mele alimentare pentru a învăța mai bine?” Realizarea unui meniu ideal pentru elevi în Canva, Padlet sau Google docs sau padle</p>
Evaluare	Prezentări orale în echipe. Feedback colegial + autoevaluare Realizarea unui afiș colectiv cu meniul sănătos recomandat Reflecție scrisă: „Ce am învățat azi și cum pot aplica?” (vezi Anexa)
Valoarea pentru învățare	Conștientizare a legăturii sănătate – alimentație – învățare Îmbinare educație pentru sănătate, financiară și juridică. Elemente de noutate: abordare transdisciplinară, analiză critică, jurnal alimentar.

Motivație pentru învățare: Activitate practică, aplicabilă direct în viața lor. Activități ludice, interactive și relevante
--

Resurse digitale utile:

https://www.sfatulmedicului.ro/Educatie-pentru-sanatate/alimentatia-si-influenta-sa-asupra-sanatatii-mintale_21004 <https://view.livresq.com/view/6289c2accf844f0009d11016/#cuprins>
https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=1104606596384212



Anexă

Fișă de reflecție – Alimentația și învățarea

Completează această fișă la finalul activității. Răspunsurile tale ne ajută să înțelegem ce ai învățat și cum vei aplica mai departe ceea ce ai descoperit.

1. Trei lucruri noi pe care le-am aflat azi sunt:
2. Ce obicei alimentar vreau să schimb și de ce?
3. Cum pot influența și pe alții (familia, colegii) să adopte alegeri alimentare mai bune?
4. A fost utilă activitatea de azi? De ce?



9

⁹ <https://www.spitalgorj.ro/educatie-sanitara-si-preventie/>

Fișa 14

Propunător: prof. Rotaru Maria Mihaela
Școala Gimnazială *Gheorghe Șincai* Florești, jud. Cluj

Titlul	<i>Nunărul de urgență 112</i>
Domeniul tematic	Responsabilitate socială
Clasa/grupul țintă	Clasele primare/ gimnaziale
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Responsabilizarea elevilor și conștientizarea utilizării numărului unic de urgență doar în situații specifice
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să își clarifice conceptul de <i>situație de urgență</i>; - să respecte procedura de comunicare a unei probleme când sunt în unitatea școlară; - să cunoască situațiile când se impune apelarea directă a numărului de urgență 112;
Maniera de lucru	<p>Pas 1: Profesorul deschide lecția arătându-le elevilor niște cartonașe pe care sunt notate doar cifrele 1 și 2, cerându-le să facă toate combinațiile posibile. La final, profesorul îi întreabă care dintre ele este cel mai cunoscut, având o utilitate practică. Toți recunosc nr. de urgență 112. Profesorul îi întreabă de ce tocmai această combinație. Elevii răspund că este mai ușor de reținut și de format pe telefon. Profesorul le dă informații suplimentare cu privire la istoric.</p> <p>Pas 2: Profesorul accesează platforma https://www.fiipregatit.ro/, un proiect național al Departamentului pentru Situații de Urgență. Înainte de parcurge aspectele teoretice, profesorul îi întreabă pe elevi ce știu despre acest număr. Profesorul alege ghidul dedicat nr. de urgență 112 https://www.fiipregatit.ro/ghiduri/apel-112-urgenta-despre-8-19#despre-73 și parcurge rubricile: <i>Ce înseamnă o urgență</i> (care sunt principalele evenimente pentru care se poate apela 112); <i>Cum se anunță o situație de urgență</i> (cum și când se formează nr. de urgență); La final, profesorul le explică elevilor care sunt riscurile și implicațiile unor atitudini nepotrivite legate de apelarea abuzivă a numărului de urgență.</p> <p>Pas 3. Activitate practică Sunt alese anumite situații de urgență și simulat de către elevi, sub îndrumarea profesorului, modul de realizare a apelului de urgență, astfel încât elevii să înțeleagă cum să procedeze, ce să spună.</p>
Evaluare	Se creează un motto. De exemplu, „Salvează o viață, sunând corect la 112!” și elevii realizează un filmuleț de promovare a modului corect de apelare a nr. de urgență 112, filmuleț care va încărcat pe site-ul școlii.
Valoarea pentru învățare	Responsabilizarea față de intervenția în situații de urgență prin activități nonformale

Link-uri utile¹⁰:

<https://youtu.be/O648IWNWf9g?si=jPSdIVfp5kMNQZiw>

<https://www.youtube.com/watch?v=xs4t6pFZmow>

<https://youtu.be/GfC-v559-10?si=6LnnPjgutZ1jem0g>

<https://politiaromana.ro/ro/politia-apelul-de-urgenta-112>



¹⁰ Selecție realizată de prof. Mihaela Turcu

¹¹ <https://sts.ro/ro/servicii/despre-112/apeluri-la-112/>

Fișa 15

Propunător: prof. Rotaru Sanda Monica
Școala Gimnazială Pavel Dan Tritenii de Jos, jud. Cluj

Titlul	<i>Drepturile și responsabilitățile mele</i>
Domeniul tematic	Educație juridică
Clasa/grupul țintă	Clasele V-VIII
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Formarea unei conduite civice și legale în rândul elevilor, prin promovarea valorilor democratice și stimularea participării active în viața școlii și a comunității.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să identifice principalele drepturi și responsabilități ale copiilor; - să înțeleagă importanța respectării legii în viața de zi cu zi; - să comunice și să colaboreze în echipă pe teme juridice de bază; - să realizeze distincția între fapte permise, interzise și sancționate legal;
Maniera de lucru	<p>Ora 1: Icebreaker – joc de rol: <i>Drept sau dorință?</i> Elevii primesc diverse afirmații („am dreptul să am telefon”, „am dreptul la opinie”, „vreau 3 ore de pauza”) și trebuie să decidă dacă e un drept real sau o dorință personală. Prezentare interactivă. Ce sunt drepturile copilului și de ce sunt importante?: https://www.youtube.com/watch?v=zmbq0BZTCAg</p> <p>Discuție ghidată: Care sunt responsabilitățile mele ca elev și copil? Ora 2: <i>Ce este o lege și cum funcționează?</i> La activitate este invitat să participe un avocat. Prezentarea unui video scurt: <i>Ce este o lege? Cine o face? Ce se întâmplă dacă nu o respectăm?</i> https://www.youtube.com/watch?v=BnrZ-yK5UXQ</p> <p>Joc de rol: Simularea unui proces simplificat: ex: un elev este acuzat că a agresat fizic un coleg de clasă. Elevii joacă roluri de judecător, avocat, martori și inculpat https://www.youtube.com/watch?v=qC_ti6jZsfs</p> <p>Reflecție finală și concluzii: Ce am învățat? Cum aplicăm în viața noastră?</p>
Evaluare	Observarea participării la dezbateri și jocurile de rol. Feedback din partea elevilor (chestionar scurt sau „ce mi-a plăcut/ ce am învățat?)
Valoarea pentru învățare	Formează și dezvoltă gândirea critică și etică în rândul elevilor Dezvoltă abilități de comunicare și argumentare Familiarizează copiii cu instituțiile statului și regulile democrației Previne comportamente riscante – elevii înțeleg că unele acțiuni pot avea consecințe reale, legale chiar și la vârste fragede (violența, furtul, hărțuirea on-line)

Fișa 16

Propunător: bibl. Ruța Ana Maria
Liceul Teoretic Avram Iancu Cluj-Napoca

Titlul	<i>Curajul și lipsa de curaj</i>
Domeniul tematic	Educație moral-civică
Clasa/grupul țintă	Clasele primare
Timpul alocat	1,5 ore
Scopul activității	Formarea și consolidarea unor atitudini conforme cu normele moral-etice
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să identifice trăsăturile morale ale personajelor din poveștile date; - să definească noțiunile „curaj”, „frică”, „lașitate”; - să confecționeze un lanț în care medalionul să reprezinte un simbol al curajului; - să răspundă oral la „Testul Curajului”; - să prezinte exemple de situații în care au manifestat curajul, frica sau lașitatea;
Maniera de lucru	<p>Etapa 1: Se citește povestea „Fluturașul”. (Anexa 1) Poartă o conversație despre trăsăturile morale ale fiecărui personaj. <i>Cum este Luminel?</i> – curajos; <i>Cu îl descrieți pe Pastel?</i> – fricos; <i>Cum a fost Andru?</i> - laș</p> <p>Etapa 2: În fața clasei vor fi puse trei borcane mari, etichetate cu cele trei trăsături morale: curaj - frică - lașitate. Numele personajelor din povestea zilei vor fi puse în borcanul potrivit și definesc ce înseamnă fiecare dintre aceste trăsături morale.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Voi ați fost vreodată curajoși?</i> - <i>Credeți că există situații în care e bine să alegem să nu fim curajoși?</i> - <i>Ați fost vreodată fricoși?</i> - <i>Când frica este bună?</i> - <i>Dați exemple de situații reale în care cineva a fost laș.</i> - <i>Mai cunoașteți și alte personaje din povești care au una dintre aceste trei trăsături morale?</i> <p>Etapa 3: Elevii sunt împărțiți pe grupe și primesc un bilețel în care este prezentată o situație reală. Copiii vor analiza timp de 3 minute problema și decid împreună cărei trăsături morale se potrivește povestea. La finalul timpului alocat, fiecare echipă își pune bilețul în borcanul potrivit, argumentând decizia. (Anexa 2).</p> <p>Etapa 4: Se revine la povestea zilei și elevii sunt întrebați dacă își amintesc momentul în care lui Luminel i s-a reaprins flacăra curajului. Sunt anunțați că vor realiza un lanț al curajului. Elevii vor desena pe o foaie, ce are forma unui medalion, un simbol pe care îl asociază curajului. Se formează un cerc, fiecare copil își pune lanțul la gât, spun cuvântul ce simbolizează curajul și interpretează cântecul curajului. (Anexa 3)</p> <p>Etapa 5: <i>Testul curajului „Am/N-am”</i> Fiecare elev primește un jeton cu două fețe pe care scrie <i>Am/N-am</i>.</p>

	Cadrul didactic citește câteva afirmații, iar copiii trebuie să arate fața jetonului „Am” dacă se potrivește cu ei și „N-am” dacă nu se potrivește. (Anexa 4)
Evaluare	Se fac aprecieri generale privind modul în care au activat elevii, apoi individuale. Elevii sunt îndemnați să caute și acasă câte un proverb care face referire la una din trăsăturile morale și să scrie în ce meserii e nevoie de curaj.
Valoarea pentru învățare	Această activitate le permite elevilor să exploreze calitatea de persoană pe care o are orice om, să identifice unele trăsături morale definitorii ale persoanei și să recunoască unele atitudini umane în raport cu lucrurile, cu plantele și animalele.



Anexa 1- *Luminel*

Într-o pădure de smarald, plină de flori parfumate, trăia un fluture pe nume Luminel. Era un fluture ca toți ceilalți: avea aripi voluminoase care străluceau prin culorile lor vibrante. Împreună cu prietenii săi, Pastel și Andru, se jucau toată ziua prin pădure, zburând unul după celălalt, făcând slalom printre ramurile copacilor.

Într-una din zile, un eveniment neobișnuit tulbură liniștea pădurii. Un vânt puternic se stârnise din senin și smulse o floare prețioasă, Floarea Curcubeu, pe care toate viețuitoarele o iubeau. Floarea fusese dusă pe o stâncă abruptă.

Fluturii se adunară în jurul bătrânului Alizeu, liderul lor, și întrebară:

- Cine va aduce Floarea Curcubeu înapoi? Fără ea, pădurea noastră nu va mai fi la fel de frumoasă!

Toți fluturii se priviră speriați. Nimeni nu voia să-și asume riscul. Dacă o picătură de ploaie ar fi ajuns pe aripile lor, le-ar fi stricat frumusețea.

Pastel a început să tremure de frică și s-a ascuns ușor după Luminel. Andru se uita mirat în jur, iar Luminel spune:

- Eu voi încerca!

Toată lumea rămase uimită. Dar Luminel, deși temător, simțea în inima lui că trebuie să facă ceva.

- Vin și eu cu tine, spune Andru!

Cu o ultimă privire spre prietenii lor, Luminel și Andru își întinseră aripile și porniră spre stâncă. Vântul era puternic și câțiva stropi mici de ploaie își făceau apariția. Imediat, Andru a făcut cale întoarsă și s-a întors în pădure, lăsându-l pe Luminel singur. Atunci, acesta a realizat că va fi o misiune pe care va trebui să o ducă singur la capăt. Dar, în loc să se lase copleșit, Luminel își aminti că mama lui i-a încredințat la plecare un lăntșor subțire de argint cu o bobită de smarald, care să-i amintească de faptul că este puternic, împreună cu cântecul pe care i-l cântase cu o seară înainte:

*„Poți să fii curajos, Poți să fii curajos,
Asta nu va însemna că frica va dispărea
Poți să fii curajos, poți să fii curajos,
De vei continua, teama se va diminua
Pot să fii curajos, pot să fii curajos
Știu ca voi reuși și totul se va sfârși.*

Cu această melodie în minte și cu obiectul primit de la mama sa, Luminel își folosi inteligența: zbură aproape de sol, unde vântul era mai blând, apoi se ridică brusc când se apropie de stâncă. Când ajunse la Floarea Curcubeu, aceasta era prinsă între două pietre. Cu răbdare și pricepere, fluturile reuși să elibereze floarea, ținând-o strâns cu picioarele lui delicate.

Când a ajuns în pădurea de smarald, toți fluturii au izbucnit în urale. „Uraaa!”

Bătrânul Alizeu spune:

- Nu frumusețea sau puterea aripilor te face un fluture deosebit, ci curajul din inima ta!

De atunci, Luminel nu a mai fost considerat un fluture obișnuit. În fiecare zi era privit ca un simbol al curajului, iar Floarea Curcubeu strălucea mai frumos ca niciodată în mijlocul pădurii.

Anexa 2

<p>O fetiță de trei ani a căzut într-o fântână și a rămas blocată. George, un băiat de 14 ani, care a observat ce s-a întâmplat, a strigat după ajutor. El s-a oferit apoi să coboare în fântână pentru a o ajuta pe fetiță. Oamenii l-au legat de picioare cu o sfoară și cu capul în jos a coborât în fântână. A prins-o pe fetiță de mâini și a adus-o la suprafață.</p>	<p>Tilly Smith avea doar 10 ani pe când se afla cu familia în Thailanda, în timpul tsunamiului din anul 2004. Întâmplarea a făcut ca Tilly să învețe la geografie, cu doar două săptămâni înainte de dezastru, despre tsunami. Astfel, recunoscând semnele pericolului, tânăra și-a avertizat familia, aceștia plecând de urgență din calea urgiei. De asemenea, alte 100 de persoane au luat-o în serios pe micuță, fugind din calea valurilor uriașe, salvându-și viața. Tânăra a fost premiată în repetate rânduri pentru perspicacitatea de care a dat dovadă.</p>	<p>Născut în Austria în 1756, Wolfgang Amadeus Mozart a învățat să cânte la clavecin - un instrument asemănător orgii, La vârsta de trei ani și-a compus prima sa piesă muzicală. De la șase ani a cântat în fața publicului. Până la vârsta adolescenței, Mozart a scris peste 600 de piese muzicale, concerte, sonate, opere și simfonii.</p>
<p>În ianuarie 2012, nava de croazieră Costa Concordia, având la bord peste 4.200 de pasageri și membri ai echipajului, s-a lovit de un recif și a început să se scufunde în apropierea insulei italiene Giglio. În momentele critice care au urmat, în loc să rămână la bord și să coordoneze evacuarea, căpitanul navei, Francesco Schettino, a abandonat nava și a plecat cu una dintre bărcile de salvare, lăsând în urmă pasagerii speriați și echipajul să se descurce singur.</p>	<p>Când Titanic s-a scufundat în aprilie 1912, nava avea un număr insuficient de bărci de salvare pentru cei peste 2.200 de pasageri și membri ai echipajului. În loc să umple bărcile de salvare la capacitate maximă, unele dintre ele au plecat pe jumătate goale. Mai mulți martori au povestit că unii membri ai echipajului s-au imbarcat împreună cu pasagerii bogați, lăsând în urmă sute de alți oameni la bord.</p>	<p>Când a avut doar 10 ani, Violeta se afla singură acasă. Învăța în casă la lumina lumânării, când, s-a gândit că e timpul să ia o pauză. A dorit să se joace cu mingea, așa că a început să o arunce în aer. Dintr-o dată, mingea ei a sărit peste masă și a dărâmat lumânarea care a căzut peste caietele ei. Imediat, totul a luat foc. A ieșit rapid afară din casă și s-a ascuns în grădina.</p>
<p>Sorin și Mihai, fiind singuri acasă, s-au gândit să vizioneze un film. S-au gândit că cel mai potrivit ar fi să vadă un film de groază. S-au amuzat când l-au văzut, însă, când s-a lăsat seara, copiii au început să aibă o stare de neliniște și au pus mâna repede pe telefon să-și sune părinții. Erau disperati și nu mai doreau să stea singuri acasă.</p>		

Anexa 3

„Poți să fii curajos,
Poți să fii curajos,
Asta nu va însemna
Că frica va dispărea

Poți să fii curajos
Poți să fii curajos,
De vei continua, |
Teama se va diminua

Pot să fiu curajos,
Pot să fiu curajos
Știu ca voi reuși
Și totul se va sfârși.”

Anexa 4

Am, N-am luat apărarea unui copil mai mic.
Am, N-am curaj să îi spun mamei când greșesc.
Am, N-am curaj să îmi spun părerea în public.
Am, N-am stat singur/ă acasă fără părinți.
Am, N-am recunoscut când am spart ceva în casă.
Am, N-am spus unui prieten că a greșit, chiar dacă știu că asta îl va supăra.
Am, N-am curaj să ridică mâna la școală.
Am, N-am fost relaxat la dentist.
Am, N-am semnalat o faptă rea pe care a făcut-o altcineva.



12

¹²<https://ziarullumina.ro/opinii/repere-si-idei/curajul-de-a-spune-nu-172867.html>

Fișa 17

Propunător: prof. Tinca Adina
Liceul Tehnologic *Constantin Brâncuși* Dej, jud. Cluj

Titlul	<i>Încetnim bullying-ul</i>
Domeniul tematic	Prevenirea și reducerea faptelor de violență verbală, fizică, psihologică, emoțională, sexuală, socială, culturală, cibernetică în rândul copiilor și tinerilor.
Clasa/grupul țintă	Clasa a XI-a
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Prevenirea bullying-ului și crearea unui mediu educativ bazat pe empatie, respect și cooperare.
Obiectivele operaționale vizate	- să înțeleagă importanța unui comportament pozitiv; - să învețe cum să intervină în situații de bullying; - să își construiască abilități pentru a contribui la un mediu școlar mai sigur, incluziv;
Maniera de lucru	<p><i>În cadrul primei ore, elevii vor lua parte la următoarea activitate:</i></p> <p>Vizionează un material video care prezintă situații reale despre bullying în mediul școlar, în mediul social frecventat de adolescenți și tineri. Urmează minutele cu discuții ghidate în care să fie implicat fiecare elev în parte, opinia fiecăruia fiind valorizată pozitiv, procesul învățării fiind centrat spre experiența fiecăruia.</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=F0X93MvFS8 https://www.youtube.com/watch?v=xGyEHNHz_zo</p> <p>Elevii vor reflecta asupra mesajului pe care l-au receptat, asupra răspunsurilor venite de la colegii lor.</p> <p>În finalul activității elevii conștientizează că au înțeles rostul și rolul empatiei în viața lor, s-au lămurit cu privire la efectele negative ale bullying-ului și și-au însușit cel puțin o abilitate de a reacționa corect și prompt în astfel de situații.</p> <p><i>A doua oră</i> a activității este dedicată unor jocuri educaționale menite să îmbunătățească însușirea abilităților sociale și a competențelor de rezolvare a conflictelor, oferind elevilor o înțelegere mai profundă a dinamicii bullying-ului. Unul dintre jocurile alese de cel de tip <i>role-play</i>. Acesta este menit să îi pună pe elevi într-o situație concretă de viață, să-i ajute să exploreze situația, să le ofere metode concrete de a rezolva conflictele.</p> <p><i>Context:</i> școală, curtea școlii, perimetrul școlar</p> <p>Stabilim rolurile jucătorilor implicați: Victima bullying-ului Martorul (cineva care observă ce se întâmplă) Agresorul (pentru a explora empatia sau înțelegerea consecințelor) Consilier / Profesor / Părinte/ Adult</p> <p>Ulterior, copiii vor veni cu exemple de situații care fac subiectul vieții lor de elev, situații în care bullying-ul se manifestă zi de zi.</p>
Evaluare	Evaluare constructivă, chestionar de feedback

Valoarea pentru învățare

Demersul educativ bazat pe resurse educaționale deschise facilitează utilizarea de materiale educaționale accesibile și flexibile, mai ales când vine vorba de teme complexe și importante, cum este bullying-ul. Acestea pot contribui la sensibilizarea elevilor și la promovarea unui comportament pozitiv, mai ales că societatea școlară se confruntă zi de zi cu o varietate de manifestări ale agresivității.

Link-uri utile:¹³

<https://www.salvaticopiii.ro/Afla-mai-multe/Noutati/Ce-inseamna-de-fapt-bullying>

<https://mcmedexpert.ro/blog/2023/04/03/ce-este-bullying-ul/>

<https://www.youtube.com/watch?v=D5Xd-5D3cHo>



14

¹³ Selecție realizată de prof. Mihaela Turcu

¹⁴ <https://www.youtube.com/watch?v=D5Xd-5D3cHo>

Fișa 18

Propunător: prof. Toader Olga Teodora
Școala Gimnazială *Mihai Vodă* Mihai Viteazu, jud. Cluj

Titlul	<i>Des plats savoureux. Vive le Sport!</i>
Domeniul tematic	Educație pentru sănătate
Clasa/grupul țintă	Clasa a VIII-a
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Diversificarea vocabularului elevilor în limba franceză și alegerea unui stil de viață sănătos.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să identifice cuvintele cunoscute și să învețe un număr semnificativ de cuvinte noi din dialoguri/filmulețe; - să utilizeze dicționarele din fondul documentar al CDI pentru înțelegerea în proporție de peste 50% a filmulețului vizionat sau a materialului audiat; - să manifeste interes față de activitatea propusă și să numească cel puțin 5 fructe sau legume ce intră în componența rețetelor degustate;
Maniera de lucru	<p>Secvența 1: Filmul <i>Qu'est-ce qu'il mijote?</i> https://www.youtube.com/shorts/SczEYZtYgXc Elevii vor viziona filmul și vor selecta legumele utilizate, completând fișa de lucru.</p> <p>Audiție: <i>Info santé; La vitamine C</i> Film: https://www.youtube.com/watch?v=kOeL6ENpHo4 Elevii audiază materialul propus, vizionează filmulețul și completează fișa de lucru cu cel puțin 5 beneficii ale vitaminei C îmbinând informațiile din cele două documente, apoi vor evidenția înțelegerea prin realizarea unui poster titlul : <i>Qu'est-ce qu'on doit faire pour rester en forme et en bonne santé ?</i></p> <p>Secvența 2 (activitate pe grupe) <i>Qu'est-ce qu'on doit faire pour rester en forme et en bonne santé ?</i> Pe baza textului audiat și a filmului elevii vor realiza un poster; se vor forma două grupe: Grupa alimentației sănătoase și Grupa sportului; realizarea posterelor și prezentarea lor;</p> <p>Secvența 3 (activitate pe grupe) Utilizând cărți de rețete din CDI elevii vor selecta o rețetă simplă, dar hrănitoare, de salată pe care o vor prepara împreună, o vor orna și apoi degusta. Utilizarea resurselor CDI (modalitatea de documentare pentru secvența finală a activității): elevii se vor orienta în spațiul CDI-ului apelând la <i>Margareta documentarelor</i> pentru a regăsi în rafturile CDI-ului cărți cu rețete pe care să le realizeze practic</p> <p><i>Etape:</i> alegerea rețetei din cărțile propuse; traducerea în limba română și selectarea ingredientelor; prepararea, ornarea și degustarea.</p>
Evaluare	observarea sistematică a elevilor pe parcursul audițiilor; corectarea fișelor de lucru/postere;

Valoarea pentru învățare	Produsele finale ale activității, cele două postere, vor fi expuse în spațiul de expoziție al CDI-ului <i>Qu'est-ce qu'on doit faire pour rester en forme et en bonne santé ?</i> Grupa Alimentației Sănătoase: <i>Que faut-il faire pour bien manger?</i> Grupa Sportului: <i>Que faut-il faire pour être en forme?</i>
---------------------------------	---

Link-uri utile¹⁵:

<https://www.pratico-pratiques.com/galeries-thematiques/manger-mieux-50-salades-repas/>

<https://www.elle.fr/Elle-a-Table/Les-dossiers-de-la-redaction/Dossier-de-la-redac/Recettes-salades-a-emporter-au-bureau>

<https://www.mangerbouger.fr/manger-mieux/la-fabrique-a-menus/recettes/tag/Salade?page=1>



16

¹⁵ Selecție realizată de prof. Mihaela Turcu

¹⁶ <https://www.notretemps.com/sante-bien-etre/nutrition/manger-des-salades-est-il-une-bonne-idee-pour-mincir-114854>

Fișa 19

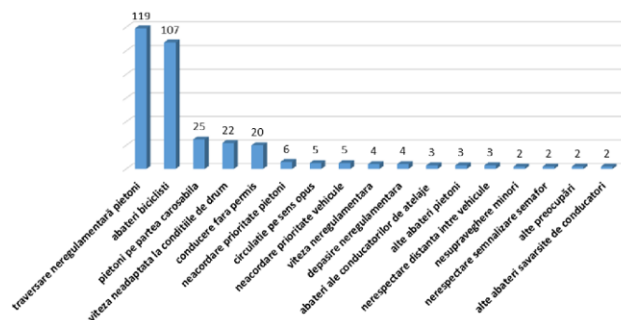
Propunător: bibl. Todea Andreea Iuliana
Școala Gimnazială Vișoara, jud. Cluj

Titlul	<i>O secundă de atenție, o viață salvată</i>
Domeniul tematic	Educație rutieră
Clasa/grupul țintă	Clasa a V - a
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Formarea unui comportament rutier conștient și preventiv.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să cunoască locurile permise pentru joacă; - să cunoască regulile de traversare a străzii; - să-și însușească regulile de circulație pentru pietoni; - să-și însușească semnificația câtorva indicatoare rutiere; - să înțeleagă consecințele nerespectării regulilor de circulație;
Maniera de lucru	<p>Elevii vor viziona filmul privind simularea unui accident de circulație (acțiune a Poliției Rutiere): https://www.youtube.com/watch?v=XXdjoipw7zE</p> <p>Activitate frontală 1: Discuție-dezbatere în urma vizionării materialului. Întrebări de discuție:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Ce ați reținut din informațiile oferite de ofițerul de poliție din film? + Ați văzut oameni procedând asemenea băiatului din simularea poliției? + Ce s-a întâmplat/Ce s-ar fi putut întâmpla? + Voi ați procedat vreodată astfel? Ce s-a întâmplat/Ce s-ar fi putut întâmpla? + Care a fost scopul acestei acțiuni? + Considerați că este necesară respectarea regulilor de circulație? Argumentați răspunsul. + Care credeți că sunt cele mai frecvente cauze ale accidentelor de circulație? + Câte accidente în care sunt implicați elevi de 11-14 ani credeți că au loc într-un an? + Care credeți că sunt consecințele acestor accidente? <p>Activitate frontală 2: Prezentarea datelor statistice din Anexa 1 Discuție:</p> <ul style="list-style-type: none"> + De ce să respectăm regulile de circulație? + Elevii vor fi îndrumați să formuleze concluzii referitoare la consecințele nerespectării regulilor de circulație.

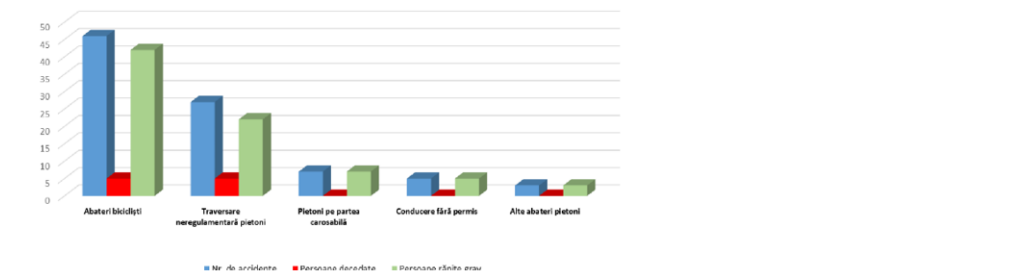
	<p>Activitate pe grupe: Elevii vor fi împărțiți în trei grupe. Fiecare grupă primește 12 cartonașe cu întrebări privind respectarea regulilor de circulație. Elevii din grupă iau pe rând câte un cartonaș și răspund la întrebare. În cazul în care un elev nu știe să răspundă, colegii din grupă îl pot ajuta. La finalul activității vor fi evidențiate pentru fiecare grupă întrebările la care elevii nu au știut răspunsul sau la care nu au fost siguri de răspunsul dat. (Anexa 2) Reflecție: elevii vor completa pe un post-it următoarele enunțuri: <i>Regula de circulație pe care nu o încalc niciodată este _____</i> <i>Regula de circulație pe care o încalc cel mai des este _____</i></p>
Evaluare	Elevii împărțiți pe grupe vor realiza următoarele produse: bandă desenată, afiș și texte sub formă de versuri ori motto-uri, toate acestea având ca și tematică reguli privind educația rutieră sau siguranța în calitate de participant la trafic.
Valoarea pentru învățare	Valorificarea experienței de viață a elevilor privind responsabilitatea siguranței ca pietoni, respectiv înțelegerea faptului că viața este un dar prețios pe care-l putem pierde datorită unei secunde de ignoranță ori neatenție.

Anexa 1

Principalele cauze de producere a accidentelor rutiere grave, înregistrate la nivel național în anul 2023, din vina persoanelor cu vârsta **mai mică de 18 ani**:



Accidente rutiere grave provocate de persoane cu vârsta de **11-14 ani** în anul 2023:



Anexa 2

Pe unde se traversează strada?

Ce este un pieton?

Pe unde pot circula copiii cu bicicletele?

Unde pot merge copiii cu rolele?

Pietonii trebuie să respecte semnalele polițistului?

Ce reguli de așteptare în stațiile de transport în comun cunoști?

În ce condiții ai voie să vorbești cu șoferul unui autovehicul?

Pe unde pot circula pietonii?

În ce condiții pot călători copiii pe scaunul din dreapta șoferului unui automobil?

Cum arată semaforul pentru pietoni?

Ce se poate întâmpla dacă un pieton traversează neregular?

Ce reguli trebuie să respecte copilul-pasager într-un autoturism?

Resurse utile:

<https://www.youtube.com/watch?v=XXdjoipw7zE>

https://edu.ro/sites/default/files/fi%C8%99iere/Minister/2024/educatie_rutiera/Ghid_educatie_rutiera_gimnaziu.pdf



17

¹⁷ <https://www.didactic.ro/stiri/ministerul-educatiei-a-publicat-ghiduri-de-circulatie-rutiera-pentru-nivelul-primar-gimnazial-si-liceal-de-invatamant>

Fișa 20

Propunător: bibl. Sfârlea Maria Anca
Liceul Teoretic *Gelu Voievod* Gilău, jud. Cluj

Titlul	<i>Sunt copil, sunt pieton și biciclist</i>
Domeniul tematic	Educație rutieră
Clasa/grupul țintă	Clasa a IV-a
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Cunoașterea regulilor de circulație și a indicatoarelor rutiere; Conștientizarea pericolelor la care se expun pietonii și bicicliștii care nu respectă regulile de circulație.
Obiectivele operaționale vizate	- să cunoască principalele 5 reguli de circulație pentru pietoni și bicicliști; - creșterea cu 20% a numărului de copii care cunosc semnificația indicatoarelor rutiere de bază;
Maniera de lucru	<p>Introducere (5 min)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Care sunt regulile de circulație cunoscute de voi? ✚ Ați fost vreodată martorii unui incident rutier? <p>Activitate interactivă (25 min)</p> <p>Prezentare film educativ scurt despre reguli de circulație (pietoni, bicicliști, traversarea corectă etc.): Educație Rutiera - Cum sa traversezi strada - https://www.youtube.com/watch?v=5rPF6a5UUN4</p> <p>Se organizează o discuție pe baza filmului:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Cum traversa copilul strada? ✚ Ce s-a întâmplat? ✚ Ce a greșit? ✚ De ce trebuie să respecte regulile de circulație? <p>Urmează o conversație despre trecerea pentru pietoni – marcaje, indicatoare, semafor: trecerea pentru pietoni= zonă marcată prin „zebră” – set de linii albe trasate pe carosabil, paralele cu trotuarul. Este prevăzută și cu un indicator amplasat pe trotuar. Uneori, indicatorul este înlocuit cu semaforul pentru pietoni care are două culori: verde – „treci” și roșu – „stai”. Pentru atenționarea șoferilor, înaintea unei treceri pentru pietoni este montat un indicator de avertizare. Există și un semafor pentru șoferi care are trei culori: roșu-stop/stai; galben - atenție; verde - treci; pietonii nu trec pe unde este acest semafor.</p> <p>(Anexa 1)</p> <p><i>Joc de rol:</i> se simulează o trecere de pietoni, un sens giratoriu sau un traseu cu biciclete – curtea școlii. Elevii joacă rolul pietonilor, bicicliștilor și al „agentului de circulație”.</p> <p>Ora a doua</p> <p>Activitate frontală: joc-didactic: Ghici, ghicitoarea mea!- 10 min</p> <p>Se poate organiza un concurs de ghicitori. Elevii citesc, pe rând, câte o ghicitoare scrisă pe bilețele, iar colegii dau răspunsul oral. (Anexa 2)</p> <p>Expunere (5 min)</p> <p>Zece sfaturi pentru a circula corect în calitate de pieton:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Evită partea carosabilă.</i> 2. <i>Concentrează-ți atenția asupra traficului.</i> 3. <i>Respectă semnificația culorilor semaforului electric, a indicatoarelor și marcajelor rutiere.</i> 4. <i>Fii vizibil!</i> 5. <i>Alege corect locurile de traversare.</i> 6. <i>Nu te grăbi (traversarea în fugă stă la baza multor accidente grave).</i> 7. <i>Asigură-te temeinic (din stânga, din dreapta și apoi din nou din stânga, și traversează numai atunci când consideri că aceasta se poate face în deplină siguranță).</i> 8. <i>Traversează regulamentar.</i> 9. <i>Fii atent la autovehiculele care efectuează viraje (atunci când traversezi pe la colțurile intersecțiilor, există riscul ca unii conducători auto să nu te observe).</i> 10. <i>Învăță-ți frații mai mici să circule corect/Fii un exemplu pentru cei din jurul tău (cei mici tind să copieze comportamentul adulților sau al fraților mai mari).</i> 11. <i>Dă dovadă de politețe rutieră (nu te costă nimic să faci un gest discret de mulțumire conducătorilor auto care ți-au acordat prioritate).</i> <p>Activitate practică (15 min) Se organizează cu elevii o deplasare în zona școlii discutând cu ei despre: - regulile de circulație pe care trebuie să le respecte pentru a fi în siguranță; - modul de deplasare (câte doi, pe partea dreaptă a trotuarului fără a împiedica circulația celorlalți pietoni, în pas egal); - indicatoarele rutiere pe care le vor întâlni în drumul lor;</p> <p>Încheiere (10 min) Recapitulare și concluzii: Ce ai învățat azi nou? Fiecare elev scrie o regulă de circulație pe un post-it și o lipește pe „Panoul pietonului responsabil”.</p> <p>Materiale necesare: laptop/proiector pentru film, cartonașe cu indicatoare rutiere, post-it-uri, markere, elemente pentru traseu simbolic (benzi, semne, conuri);</p>
Evaluare	Portofoliul proiectului Fotografii, panoul, diploma „Pietonul disciplinat”
Valoarea pentru învățare	Învățare activă: <ul style="list-style-type: none"> ✓ elevii nu doar ascultă, ci participă prin jocuri de rol, simulări, ceea ce duce la reținerea mai facilă a informațiilor; Formarea comportamentelor corecte: <ul style="list-style-type: none"> ✓ dezvoltă responsabilitate și gândire critică în contexte reale de trafic, esențiale pentru siguranța lor; Dezvoltarea competențelor sociale: <ul style="list-style-type: none"> ✓ elevii colaborează, comunică și iau decizii în echipă, facilitând educația incluzivă; Stimularea creativității: <ul style="list-style-type: none"> ✓ prin desen, afișe, panouri sau activități practice, elevii pot exprima idei proprii despre siguranța rutieră;

Resurse utile:

Ministerul Educației, Ministerul Afacerilor Interne - Ghid de educație rutieră pentru învățământul primar.

https://edu.ro/sites/default/files/fi%C8%99iere/Minister/2024/educatie_rutiera/Ghid_educatie_rutiera_primar.pdf

Anexa 1



indicator *Trecere pentru pietoni*



indicator de avertizare pentru șoferi



semafor pentru pietoni



semafor pentru șoferi

Anexa 2

Pe-orice vreme e prezent
În intersecție, atent
Traficul îl dirijează,
Strada o supraveghează.
(Agentul de circulație)

Cu doi ochi mari, sclipitori
Îi face atenți pe pietoni.
El indică fără grai
Când să treci și când să stai.
(Semaforul)

Dungi albe, orizontale
Așezate la picioare
Te-ajută la traversare.
(Trecerea pentru pietoni)

Pe jos când ai plecat la drum
Să știi că reguli ai de respectat.
Deloc nu-i bine să te grăbești.
Oare cum te mai numești?
(Pieton)

Când mergeți la școală,
Voi, cu toții, fără grabă,
Copii, pe unde circulați
Viața să v-o apărați ?
(Trotuar)

Haide, spune, drag copil,
Știi tu oare care este
Partea din șosea pe care
Merg mașinile-n plimbare?
(Carosabil)

Nu-i un animal pitic...
Lungă, albă și cam lată.
Dar școlarul e voinic
Și o traversează-ndată !
(Zebra)

Fișa 21

Propunător: prof. Valșin Bianca Raluca
Școala Gimnazială Vad, jud. Cluj

Titlul	<i>Pieton responsabil, șofer de mâine!</i>
Domeniul tematic	Educație rutieră/Educație civică
Clasa/grupul țintă	Clasele V–VIII
Timpul alocat	50 de minute
Scopul activității	Dezvoltarea creativității și exprimarea artistică în contextul siguranței rutiere.
Obiectivele operaționale vizate	- să identifice 5 reguli de bază ale circulației rutiere ca pietoni și bicicliști; - să conștientizeze importanța respectării semnelor de circulație în contexte date;
Maniera de lucru	<p>Ice-breaker „Semaforul vorbitor” (5 min) Elevii se grupează în cerc și fiecare spune o regulă rutieră pe care o cunoaște. La semnalul „roșu”, tăcere; la „galben”, gândire; la „verde”, spun o regulă. Activitate ritmică și interactivă.</p> <p>Vizionare video educativ (10 min) Se urmărește un videoclip scurt despre siguranța în trafic. După vizionare, elevii răspund la 3 întrebări-cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Ce reguli ai reținut? ✚ Ce greșeli ai observat în comportamentul pietonilor? ✚ Cum ai reacționa tu într-o situație similară? <p>Joc educativ – „Ghicim semnele!” (10 min) Utilizând Kahoot sau cartonașe printate, elevii sunt provocați să identifice semne rutiere și să explice semnificația lor.</p> <p>Activitate practică – „Desenez siguranța!” (20 min) Elevii realizează desene care reprezintă o regulă de circulație sau o situație de siguranță rutieră. Pot lucra individual sau în perechi. Li se oferă exemple vizuale.</p> <p>Mini-expoziție – „Galeria rutieră” (5 min) Lucrările sunt expuse în clasă / pe holul școlii. Se realizează o scurtă vizită și fiecare explică pe scurt ce a desenat și de ce.</p> <p>Materiale necesare: videoproiector / laptop, cartonașe cu semne de circulație, foi A4 / A3, creioane colorate, carioci, markere, flipchart/tablă, acces la internet;</p>
Evaluare	Participare activă la discuții și jocuri Claritatea și relevanța mesajului transmis în desen Atitudinea cooperantă și creativitatea
Valoarea pentru învățare	Realizarea unei expoziții tematice cu titlul „ <i>Siguranța pe drum începe cu mine!</i> ”. Lucrările vor rămâne afișate timp de o săptămână în școală pentru a încuraja comportamentul responsabil în trafic.

Resurse educaționale deschise (RED):

Videoclip educativ „Siguranța rutieră pentru copii” – YouTube RED

<https://www.youtube.com/watch?v=j2JJ8FpxMdE>

Platforma „Trafic decurți” – materiale interactive gratuite: <https://traficdecurat.ro>

Planșe de semne de circulație – de pe site-ul eduteca.ro

Fișe de lucru cu situații reale din trafic (PDF-uri gratuite)

Joc de tip quiz: „Ghicim semnele rutiere!” (realizat în Canva sau Kahoot)

Link-uri utile¹⁸:

<https://www.youtube.com/watch?v=1Bv0mnWpZ5k>

<https://www.youtube.com/watch?v=HgM6ydzYppE>

<https://www.youtube.com/watch?v=ew3xHiFfomg>



19

¹⁸ Selecție realizată de prof. Mihaela Turcu

¹⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=HgM6ydzYppE>

Fișa 22

Propunător: prof. Turcu Mihaela
Liceul Teoretic Mihai Eminescu Cluj-Napoca

Titlul	<i>Curajul de a spune NU violenței</i>
Domeniul tematic	Prevenirea și reducerea faptelor de violență verbală, fizică, psihologică, emoțională, sexuală, socială, culturală, cibernetică în rândul elevilor.
Clasa/grupul țintă	Clasele IX-XII
Timpul alocat	6 ore
Scopul activității	Crearea unui mediu școlar bazat pe respect, empatie și colaborare și eliminarea violenței de orice fel dintre elevi.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să analizeze un caz real de agresiune și să identifice în material cel puțin trei tipuri de violență în decurs de 20 de minute; - să propună în 10 minute cel puțin zece soluții concrete de prevenire a violenței în cazul dat; - să realizeze cel puțin două afișe digitale, trei colaje foto și patru desene cu mesaj antiviolență până la finalul activității; - să scrie cel puțin două scenarii pentru scurt-metraj cu mesaj antiviolență timp de 30 de minute;
Maniera de lucru	<p>Etapa 1 (60 min.) – Decalog al nonviolentei</p> <p>Se vizionează în plen, timp de 3 min., un material video ce ilustrează un caz de agresiune între copii (https://www.youtube.com/watch?v=Ap95ft4OCvw) și li se cere elevilor, în cadrul unei discuții de 30 min. să identifice cel puțin trei forme diferite de violență (ex: fizică, emoțională, verbală etc.) și să explice, din punctul lor de vedere, posibilele cauze ale acestui comportament agresiv. Apoi, în 5 grupe de câte 5-6 elevi, propun cel puțin două soluții care pot duce la eliminarea violenței între elevii din materialul prezentat. Se prezintă în fața colegilor soluțiile și se întocmește un <i>Decalog al nonviolentei</i>. (25 min.).</p> <p>Etapa 2 (120-180 min.) – Curajul de a spune NU violenței</p> <p>Elevii se împart, în principiu, în 6 echipe care vor avea de realizat, timp de 120-180 min următoarele produse:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ grupele 1-2: două afișe digitale cu mesaj antibullying și cyberbullying; ✚ grupa 3: elevii talentați la desen și pictură vor realiza desene cu mesaj antiviolență; ✚ grupa 4: elevii pasionați de fotografie vor realiza trei colaje mp4 cu imagini reprezentând mesaje antiviolență ale unor personalități; ✚ grupele 5-6: elevii creativi vor redacta două scenarii ale unor scurt-metraje care să ilustreze curajul de a spune NU actelor de agresiune de orice fel; <p>În măsura posibilităților, aceste scenarii pot fi jucate și filmate de către elevi. Toate materialele se încarcă pe platforma școlii și pe rețeaua TV internă și rulează timp de o săptămână pe toate ecranele de pe holurile instituției pentru ca mesajul să ajungă la cât mai mulți elevi.</p>

	Resurse: calculatoare/laptopuri, consumabile (hârtie, creioane, culori, acuarele, pensule etc.), acces la programe de editare foto, cameră video;
Evaluare	- produsele finale, mapa proiectului, album foto; https://youtu.be/TrjP3FyVbCg?feature=shared
Valoarea pentru învățare	- actualitatea temei; - soluțiile venite din partea elevilor; - implicarea directă a elevilor în elaborarea materialelor;

Resurse educaționale deschise (RED):

<https://www.youtube.com/watch?v=Ap95ft4OCvw>

<https://youtu.be/TrjP3FyVbCg?feature=shared>



²⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=EpxpOZngFZs>



²¹ Materiale create de elevii clasei a XI-a C de la Liceul Teoretic *Mihai Eminescu*, Cluj-Napoca

Fișa 23

Propunător: prof. Turcu Mihaela
Liceul Teoretic *Mihai Eminescu* Cluj-Napoca

Titlul	<i>Când trotineta electrică devine un pericol</i>
Domeniul tematic	Educație rutieră
Clasa/grupul țintă	Clasele a VIII-a- a IX-a
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Conștientizarea pericolelor la care se expun minorii prin utilizarea trotinetelor electrice pe drumurile publice.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să numească cinci reguli de circulație pe care trebuie să le respecte când circulă cu trotineta pe drumurile publice; - să cunoască vârsta minimă legală de la care pot circula cu trotineta electrică pe drumurile publice; - să numească echipamentul necesar pentru a se deplasa cu trotineta electrică, în funcție de momentul când o utilizează (zi/noapte);
Maniera de lucru	<p>Activitatea se desfășoară urmând scenariul Știu-Vreau să știu-Am învățat</p> <p>Invitat: un reprezentant al Poliției rutiere/al postului de Poliție local</p> <p>Știu...</p> <p>Pornind de la o selecție de imagini, elevii spun care sunt regulile pe care le respectă atunci când se deplasează cu o trotinetă electrică pe drumurile publice și se notează pe tablă.</p> <p>Apoi, urmărind un material video https://www.facebook.com/watch/?v=1835570690724399 încercă să identifice greșelile de circulație pe care le face protagonistul.</p> <p>Vreau să știu...</p> <p>Invitatul le vorbește despre legislația rutieră în vigoare privind utilizarea trotinetelor electrice pe drumurile publice (OUG 13/2020²² și HG nr. 2075/2021²³).</p> <p>Se prezintă câteva materiale educative în acest sens:</p> <p>https://www.instagram.com/reel/DNIOpcGswHX/ https://www.facebook.com/share/v/19t4XQRdAz/ https://www.doctoramit.ro/trotinete-electrice-si-biciclete-nu-sunt-jucarii-pentru-copii-si-adulti/</p> <p>Am învățat...</p> <p>Într-un cadru exterior (curtea școlii, parc, teren de sport etc.) se trasează mici circuite și elevii deținători de trotinete electrice sunt lăsați să le parcurgă, prezentând asistenței ce reguli de circulație au de respectat. În cazul în care nu există trotinete electrice disponibile, se poate simula un astfel de exercițiu prin utilizarea unor planșe create special în acest sens sau prin utilizarea unor materiale video scurte.</p>

²² <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/222823>

²³ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/247203>

Evaluare	Chestionar privind regulile de circulație cu trotineta electrică pe drumurile publice. Album foto
Valoarea pentru învățare	Elevii vor conștientiza riscurile la care se expun utilizând necorespunzător pe drumurile publice aceste mijloace de deplasare care au tot mai mare trecere în rândul adolescenților, mai ales în marile aglomerări urbane.

Resurse educaționale deschise (RED):

<https://green-report.ro/legislatia-in-vigoare-pentru-trotinete-electrice-ce-trebuie-sa-stii>

<https://www.instagram.com/reel/DNIOpcGswHX/>

<https://www.facebook.com/share/v/19t4XQRdAz/>

**COD RUTIER
TROTINETE ELECTRICE SI BICICLETE**



Conducătorul acesteia trebuie să aibă vârsta de cel puțin 14 ani



Casca de protecție este obligatorie pentru conducătorii sub vârsta de 16 ani.



Trebuie să fie echipate cu mijloace de iluminare și dispozitive reflectorizant-fluorescente.



Este interzisă circulația pe trotuare.

Trebuie să respecte regulile de circulație.

DR. AMIT
SPECIALIST PEDIATRU

24

8 obligații pe care le ai dacă circuli cu trotineta electrică:

1. Nu lua pasageri – pe trotinetă poate circula o singură persoană.
2. Nu circula pe trotuar – cu trotineta poți merge doar pe pista de biciclete sau pe sectoarele de drum unde viteza maximă admisă este de 50 km/h.
3. Nu consuma alcool înainte de a circula cu trotineta electrică.
4. În timpul conducerii trotinetei este obligatoriu ca ambele mâini să se afle pe ghidon.
5. Informează-te despre regulile rutiere pe care trebuie să le respecti.
6. Echipează-te corespunzător. Poartă cască de protecție. Echipează trotineta corespunzător, cu mijloace de iluminare și dispozitive reflectorizant-fluorescente.
7. La schimbarea direcției de mers, trebuie să cobori de pe trotinetă și să mergi pe lângă aceasta.
8. Adoptă permanent o conduită preventivă în trafic și nu te angaja în manevre riscante.

FI TREAZ în VOLAN! Utilizatori de TROTINETE & SOFERI **împarte DRUMUL!**

25

²⁴ <https://www.doctoramit.ro/trotinete-electrice-si-biciclete-nu-sunt-jucarii-pentru-copii-si-adulti/>

²⁵ <https://www.facebook.com/photo/?fbid=5002600049844646&set=a.851977061573653>

Fișa 24

Propunător: prof. Turcu Mihaela
Liceul Teoretic Mihai Eminescu Cluj-Napoca

Titlul	<i>Banii pe înțelesul nostru</i>
Domeniul tematic	Educație financiară
Clasa/grupul țintă	Clasa a VII-a
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Dobândirea de cunoștințe și abilități necesare în vederea gestionării eficiente a resurselor financiare proprii
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să utilizeze corect la sfârșitul celor două ore termeni precum venituri, cheltuieli, economisire, card bancar, resurse, planificare financiară; - să identifice în 15 minute propriile nevoi și resursele cu care și le pot satisface; - să întocmească în 50 de minute <i>Bugetul unui proiect</i> propus de ei;
Maniera de lucru	<p>Etapa 1 (10 min) Elevii notează pe o foaie, utilizând <i>Diagrama T (Anexa 1)</i>, toate veniturile familiei (salarii părinți/frați majori, după caz, alocație, pensie etc.) și cheltuielile acesteia într-o lună (facturi, hrană, îmbrăcăminte, rate bancare, activități extrașcolare, timp liber etc.).</p> <p>Etapa 2 (30 min) Se urmărește, pentru început, materialul video: https://www.youtube.com/watch?v=-hcbt7E6IDw Apoi se discută despre ce înseamnă venituri, cheltuieli, card bancar, a economisi, a utiliza resurse și bunuri pentru satisfacerea unor nevoi, a planifica financiar. Pentru fiecare aspect discutat se poate urmări câte un material video accesând următoarele linkuri: Venituri și cheltuieli: https://www.youtube.com/watch?v=u8mg9asYE4g Economisire: https://www.youtube.com/watch?v=j0dC5ZY0gqk Card bancar: https://www.youtube.com/watch?v=u8mg9asYE4g Resurse și bunuri: https://www.youtube.com/watch?v=FBYoME8a1_I</p> <p>Etapa 3 (80 min) Elevii se împart în grupe de câte 5-6 membri și fiecare echipă primește un fișa unui Plan de activitate (Anexa 2). Timp de 40-50 de minute completează rubricile conform șablonului, pornind de la ideea unei activități extracurriculare (Târg de carte/concurs sportiv/festival de muzică etc.) La final (20 min.) fiecare grupă își prezintă proiectul și se discută pe marginea soluțiilor financiare propuse.</p>
Evaluare	<p>Chestionar pe echipe în care li se cere să răspundă la câteva întrebări:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Cât de greu a fost să identificați resursele de care aveți nevoie pentru derularea proiectului?</i> 2. <i>Ce alte resurse credeți că ați mai putea identifica în sprijinul vostru?</i> 3. <i>Cum considerați că veți face față unor cheltuieli suplimentare neprevăzute?</i>

Valoarea pentru învățare	Colaborarea elevilor în vederea gestionării eficiente a unor resurse financiare Aplicabilitatea tuturor noțiunilor descoperite în viața lor de zi cu zi Dezvoltarea autocunoașterii și a gândirii critice
---------------------------------	---

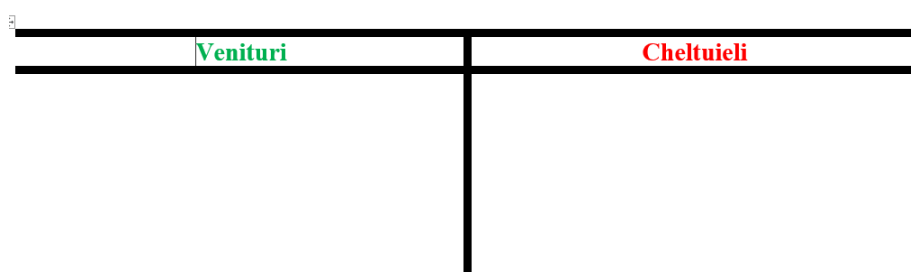
Resurse educaționale deschise (RED):

https://cdn.edupedu.ro/wp-content/uploads/2022/04/Educat%CC%A6ie-sociala%CC%86_clasa-a-VII-a_-fisa-2.pdf

<https://www.youtube.com/watch?v=wJM4G8pQDtU>

https://www.scoaladebani.ro/fise-educationale/?utm_campaign=edupedu

Anexa 1- Diagrama T



Pot și eu !

- 01** Nu cer părinților mai mulți bani decât au să îmi dea.
- 02** Învăț la școală pentru că este o investiție pentru viitorul meu.
- 03** Pot să îmi ajut părinții la activitățile din casă.
- 04** Știu că nimic nu este gratis.
- 05** Nu cheltuiesc banii pentru a-mi îndeplini orice dorință.
- 06** Strâng banii la pușculiță.

²⁶ <https://cdn.edupedu.ro/wp-content/uploads/2022/04/asf-1.jpg>

Anexa 2- Plan de activitate²⁷

GLOSAR

- 1. Resursa** – rezervă sau sursă de mijloace (materiale sau spirituale) susceptibile de a fi valorificate într-o situație dată.
- 2. Resursele pot fi materiale, umane, financiare, de timp.**
- 3. Venit** – ceea ce se obține din desfășurarea unei activități sau din plasarea unei sume de bani.
- 4. Cheltuială** – consum de bani, de bunuri materiale, de muncă pentru satisfacerea necesităților.
- 5. Buget** – totalitatea prevederilor de venituri și cheltuieli.

SARCINI

1. Completați cadranul cu resursele necesare proiectului vostru!

Resurse materiale ⁴	Resurse umane ⁵
Resurse financiare ⁶	Resurse de timp ⁷

2. Realizați bugetul!

Cheltuieli ⁸	Venituri ⁹

²⁷ https://cdn.edupedu.ro/wp-content/uploads/2022/04/Educat%CC%A6ie-sociala%CC%86_clasa-a-VII-a_-fisa-2.pdf

Fișa 25

Propunător: prof. Turcu Mihaela
Liceul Teoretic Mihai Eminescu Cluj-Napoca

Titlul	<i>Drepturile mele, drepturile tale...în spatele monitorului</i>
Domeniul tematic	Educație juridică
Clasa/grupul țintă	Clasa a VIII-a
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Promovarea drepturilor și a responsabilităților minorilor și prevenirea infrațiunilor prin cultivarea unor comportamente morale și civice în mediul online
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să definească la finalul activității conceptul de <i>risc în mediul online</i>; - să cunoască minim 3 drepturi și 3 obligații asociate acestora în mediul online; - să menționeze minim 2 situații de încălcare a drepturilor în mediul online; - să propună 2 măsuri concrete de prevenire a încălcării drepturilor proprii/ale celorlalți în mediul online;
Maniera de lucru	<p>Se începe cu o discuție de aproximativ 10 min privind riscurile din mediul online:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Ce înseamnă pentru voi o situație de risc în mediul online?</i> 2. <i>Care credeți că sunt riscurile la care sunteți expuși în mediul online?</i> 3. <i>Ce drepturi considerați că vă sunt încălcate pe rețelele de socializare pe care le folosiți zilnic?</i> <p>Se continuă cu vizionarea unor materiale video în acest sens: https://www.youtube.com/watch?v=FBpn7hoEO4w https://youtu.be/PJtGT_57euE?si=TSq_DXVJeZPe0ps4 https://www.youtube.com/watch?v=eKTpo3POR8w https://www.youtube.com/watch?v=MGdPE8sKAb4</p> <p>Se discută apoi, pornind de la aceste materiale, despre situațiile personale în care le-au fost încălcate drepturile pe rețelele sociale, despre greșelile frecvente care pot duce la situații de risc.</p> <p>Se analizează, pe grupe, câteva situații reale/ipotetice de încălcare a drepturilor în mediul online (Anexă), identificând drepturile încălcate, riscurile pe care le poate genera încălcarea lor și posibile soluții.</p> <p>Se prezintă rezultatele activității.</p> <p>Se distribuie un chestionar quizz https://quiz.sigurantaonline.ro/ ce va fi completat de către fiecare elev.</p>
Evaluare	Chestionar https://quiz.sigurantaonline.ro/
Valoarea pentru învățare	Caracterul practic-aplicativ al activității: elevii învață să acceseze resurse online fără riscuri, să comunice și să colaboreze în siguranță în mediul virtual prin cultivarea unor abilități digitale pozitive.

Resurse educaționale deschise (RED):

<https://educatiejuridica.ro/wp-content/uploads/2022/03/Comentariul-25.pdf>

<https://educatiejuridica.ro/wp-content/uploads/2022/04/Dr-digitale.pdf>

<https://sigurantaonline.ro/de-ce-nu-trebuie-amanata-educatia-privind-siguranta-online/>

<https://www.youtube.com/watch?v=MGdPE8sKAb4>

<https://sigurantaonline.ro/un-nou-video-clip-educativ-despre-securitatea-cibernetica-pentru-copii-inspirat-din-minecraft/>

Anexă (material generat cu AI)

1. Cyberbullying-ul

Scenariu: Un adolescent este constant hărțuit pe platformele de socializare prin mesaje umilitoare și insulte, postări false despre el sunt răspândite și prietenii lui sunt presați să-l excludă din grupuri.

2. Înșelăciuni și fraude

Scenariu: Un copil este abordat online cu o ofertă de a câștiga bani ușor în schimbul unor date personale sau al descărcării unui fișier. Îl accesează, iar computerul său este infectat cu malware, care-i fură informații bancare sau îl face să cumpere produse inutile.

3. Expunerea la conținut inadecvat

Scenariu: Un copil, fără supraveghere, navighează pe internet și accesează un site cu conținut violent sau extremist.

4. Prădătorii online

Scenariu: Un adult se preface a fi de vârsta copilului și-l abordează online, câștigându-i încrederea și încercând să obțină fotografii intime sau să-l convingă să se întâlnească în viața reală.

5. Dependența de internet/jocuri video

Scenariu: Un tânăr petrece 10-12 ore pe zi pe internet, pe jocuri sau pe rețelele de socializare. Trece cu vederea responsabilitățile (școală, teme) și refuză să petreacă timp cu familia sau prietenii.

6. Confidențialitatea și securitatea datelor

Scenariu: Un utilizator postează informații personale (adresă, număr de telefon, rută zilnică) pe rețelele de socializare, fără a-și face conturi private.



28

²⁸<https://www.youtube.com/watch?v=FBpn7hoEO4w>

Fișa 26

Propunător: prof. Turcu Mihaela
Liceul Teoretic Mihai Eminescu Cluj-Napoca

Titlul	<i>Alegeri sănătoase pentru acum și...pentru mai târziu!</i>
Domeniul tematic	Educație pentru sănătate
Clasa/grupul țintă	Clasele a VII-a – a VIII-a
Timpul alocat	3 ore
Scopul activității	Dobândirea unor cunoștințe și abilități necesare pentru a lua decizii corecte în privința consumului de substanțe interzise de către elevi
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să realizeze cel puțin trei colaje cu imagini conținând mesaje împotriva consumului de substanțe interzise; - să creeze cel puțin cinci texte cu mesaj antidrog/antifumat/antialcool; - să organizeze un produs video cu mesaj antidrog;
Maniera de lucru	<p>Etapa 1 (40 min): Se discută cu elevii despre principalele substanțe interzise pe care încep să le consume de la vârsta de 12-14 ani: <i>Alcool, Tutun, Etnobotanice, Droguri.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ <i>Ce substanțe știți că sunt nocive sănătății voastre?</i> ✚ <i>Care dintre cele enumerate creează dependență?</i> ✚ <i>De ce credeți că unele persoane ajung să consume astfel de substanțe?</i> <p>Apoi se prezintă materiale video privind consumul de substanțe interzise puse la dispoziție de Asociația Preventis: https://www.youtube.com/watch?v=LcLY-yuVxVU</p> <p>Ulterior se pot proiecta câteva mărturii ale unor foști consumatori de substanțe interzise: https://youtu.be/1FkdhhTfDnA?si=KcuGWSJZ_jkd6Los https://youtu.be/9Rpyu0Cp9Fs?si=KQJCRpGddiajB-L6 https://youtu.be/Z-5yIFVxqwM?si=kct5mRlzzU7ZXhj6 https://youtu.be/naQJe81UYJo?si=-EJ3qhUBCfB_z-3F</p> <p>Etapa 2 (100 min): Se formează 3 echipe de elevi, valorificând teoria inteligențelor multiple:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>grupa 1</i>: inteligența verbal-lingvistică - creează minim 5 texte diferite cu mesaj antifumat și antialcool (liric, epic, dramatic); - <i>grupa 2</i>: inteligența vizual-spațială - creează imagini (desene grafice, color, pictură etc.) cu mesaj împotriva consumului de substanțe interzise; - <i>grupa 3</i>: inteligențele logico-matematică, muzical-ritmică, corporal-kinestezică, interpersonală – realizează un produs video cu mesaj antidrog; <p>Etapa 3: (40 min) Fiecare echipă prezintă rezultatul activității. În ultimele 5 minute se aplică un Chestionar de feedback.</p>
Evaluare	<p>Produsele finale se păstrează într-un portofoliu al activității.</p> <p>Fotografii</p> <p>Chestionar de feed-back (Anexă)</p>

Valoarea pentru învățare	<p>Personalizarea învățării - fiecare elev alege, în funcție de inteligența predominantă, atelierul în care să lucreze</p> <p>Elevii își pot dezvolta încrederea, conștientizând propriile puncte forte și punctele slabe, sporindu-și astfel stima de sine.</p> <p>Crește motivația prin implicarea elevilor în procesul de învățare, deoarece activitățile sunt mai relevante pentru abilitățile lor.</p>
---------------------------------	---

Resurse educaționale deschise (RED):

<https://www.salvaticopiii.ro/sites/ro/files/2023-11/substante-periculoase-gimnaziu-ianuarie-2022.pdf>

<https://youtu.be/J-bahiGd2JU?si=s0zv5SJjhzR0V9qj>

<https://youtu.be/XAUN6l2zMcY?si=xMttNEynSbSE7NQG>

<https://www.youtube.com/watch?v=xWBZV6rNmZ4>

Anexă

Chestionar de feed-back

1. Ce ți-a plăcut cel mai mult la această activitate?
2. Ce a fost pentru tine cel mai greu de realizat?
3. Ce le-ai transmite colegilor din alte clase din ceea ce ai descoperit azi?
4. Cum consideri că poți contribui la prevenirea consumului de substanțe interzise în rândul elevilor de vârsta ta?
5. Ce teme ai dori să mai abordăm?



29

²⁹ <https://www.radioesita.ro/actualitate/nu-drogurilor-coloreaza-ti-viata-altfel>

Fișa 27

Propunător: prof. Turcu Mihaela
Liceul Teoretic Mihai Eminescu Cluj-Napoca

Titlul	<i>Împreună pentru PACE!</i>
Domeniul tematic	Educație globală
Clasa/grupul țintă	Clasele a V-a - a VI-a
Timpul alocat	1,5 ore
Scopul activității	Promovarea toleranței și a respectului reciproc prin cultivarea empatiei și a unei atitudini pozitive față de opiniile celorlalți.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să identifice cel puțin două situații în care au fost <i>empatici</i> cu colegii/semenii lor; - să exemplifice un moment în care au fost <i>toleranți</i> cu colegii de clasă; - să identifice cel puțin 3 curiozități despre PACE; - să creeze cel puțin cinci texte și cinci desene cu mesaj pentru pace;
Maniera de lucru	<p>Activitatea poate fi structurată pe modelul Evocare-Realizarea sensului-Reflecție</p> <p>Evocare (15 min): Se începe cu o discuție despre ce știu elevii despre PACE, despre simbol (porumbelul), drapel, eventuale instituții care se ocupă cu păstrarea păcii în țară și în lume (ONU, NATO etc.).</p> <p>Realizarea sensului (55 min): Se urmărește materialul video și se discută cu elevii, clarificând concepte precum <i>egoism/altruism</i>: https://youtu.be/Ygoed1q5PTQ?si=aJCRkqPj6YbjWWMh Elevii sunt provocați să își amintească și să exemplifice câteva situații în care au fost altruști. Se discută apoi despre <i>empatie</i> pornind de la un short film: https://youtu.be/1E39jpNN9eQ?si=E_GAHxUoA_8yH4Rs Elevii vor menționa situații în care au fost empatici cu semenii. <i>Grăsunici și Ciufulici</i>, povestea ecranizată a celor trei pisicuțe și a cățelușei care trebuie să se tolereze reciproc este un pretext foarte bun pentru a discuta despre ce înseamnă <i>a fi tolerant</i>: https://youtu.be/0h8MBCx9oko?si=oA8p0gaved5VLZEK Apoi vor identifica la nivelul clasei comportamente tolerante față de colegi, analizând situațiile care au impus aceasta.</p> <p>Reflecție (20 min): Se formează 5 echipe:</p> <p style="padding-left: 20px;">Cercetătorii caută în mediul online informații și curiozități despre PACE și le notează pe foi de flipchart expuse.</p> <p style="padding-left: 20px;">Artiștii redau grafic/desen artistic mesaje pentru PACE, lucrările fiind apoi expuse.</p> <p style="padding-left: 20px;">Scriitorii compun cvintete și acrostihuri despre PACE (Anexă) și le transcriu pe foi de flipchart pentru a fi expuse public.</p>

	<p>Analiștii Muzicienii caută și interpretează un cântec despre pace. Activitatea se încheie cu <i>Turul galeriei</i> în care fiecare elev are posibilitatea de a descoperi modalitățile variate de a transmite un mesaj despre PACE.</p>
Evaluare	Expoziția cu produsele realizate Feed-back pe parcursul activității Rețeta mea pentru PACE (Anexa 2)
Valoarea pentru învățare	Transferul unor noțiuni teoretice în viața de zi cu zi a elevilor. Identificarea unor modalități de evitare a conflictelor interente între elevi.

Resurse educaționale deschise (RED):

<https://www.peace-ed-campaign.org/ro/what-is-peace-education/>

<https://youtu.be/Ygoed1q5PTQ?si=aJCRkqPj6YbjWWMh>

https://youtu.be/1E39jpNN9eQ?si=E_GAHxUoA_8yH4Rs

<https://youtu.be/0h8MBCx9oko?si=oA8p0gaved5VLZEK>

Anexa 1

Cvintet	Acrostih
un substantiv (PACE) două adjective trei verbe o propoziție din patru cuvinte un cuvânt (sinonim cu PACE)	P... A... C... E...

Anexa 2



Rețeta mea pentru pace

2 căni de _____

$\frac{3}{4}$ căni de _____

2 linguri de _____

1 linguriță de _____

Un praf de _____

Semnătura _____

Coaceți la 350° pentru o perioadă delicioasă de pace!

30

³⁰ <https://www.scribd.com/document/337702655/ro-ca2-ss-5-reteta-pentru-pace-fisa-de-lucru-pdf>



31

BIECTIVELE DE DEZVOLTARE DURABILĂ



32

³¹https://images.twinkl.co.uk/tw1n/image/private/s--40I22a6v--/e_sharpen:100,q_auto:eco,w_1260/image_repo/ff/92/ro1-t-1668620038-convietuim-in-pace-plansa_ver_2.avif

³²<https://share.google/YsmDmlytih5eSMVvP>

Selecție RED și link-uri utile în Școala Altfel

Prof. Mihaela Turcu
Liceul Teoretic *Mihai Eminescu* Cluj-Napoca

A. Prevenirea violenței

1. <https://tmenglish.wordpress.com/wp-content/uploads/2010/05/strategii-prevenire-violenta.pdf>
2. <https://www.salvaticopiii.ro/ce-facem/protectie/protectie-impotriva-violentei/prevenirea-violentei-in-scoala>
3. <https://www.unicef.org/moldova/media/7066/file/Antibullying:%20prevenire%20%C8%99i%20i%20nterventie.%20Program%20adresat%20profesioni%C8%99tilor.pdf>
4. <https://oradenet.ro/consiliere/ce-este-cyberbullying-ul/>
5. <https://www.unicef.org/romania/ro/pove%C8%99ti/cum-s%C4%83-vorbi%C8%9Bi-cu-copilul-dumneavoastr%C4%83-despre-bullying>
6. https://b.politiaromana.ro/files/pages_files/BULLYING.pdf
7. <https://sigurantascolara.ro/fenomenul-de-tip-bullying-pentru-elevi/>

B. Educație rutieră

1. <https://edu.ro/educatie-rutiera>
2. https://edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Minister/2024/educatie_rutiera/Ghid_educatie_rutiera_primar.pdf
3. https://edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Minister/2024/educatie_rutiera/Ghid_educatie_rutiera_gimnaziu.pdf
4. https://edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Minister/2024/educatie_rutiera/Ghid_educatie_rutiera_liceu.pdf
5. https://www.mt.ro/web14/documente/acte-normative/2022/04_16/Strategia%20Nationala%20pentru%20Siguranta%20Rutiera%20-%202022-2030%20Anexa%201.docx
6. <https://www.twinkl.ro/resource/educatie-rutiera-pachet-pentru-predarea-integrata-ro1-t-304>
7. <https://wordwall.net/ro-ro/community/educatie-rutiera>

C. Educație financiară

1. https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Strategii/SNEF_2024_2030.pdf
2. <https://www.youtube.com/watch?v=Xhif3zHA6zo>
3. <https://educatieconstienta.ro/7-lectii-despre-educatie-financiara-pentru-copii/>
4. <https://www.scoaladebani.ro/>
5. <https://edutime.ro/invatamant-primar/>
6. <https://edutime.ro/start2teach/>

D. Educație juridică

1. <https://www.just.ro/educatie-juridica-in-scoli/>
2. <https://www.salvaticopiii.ro/ce-facem/educatie/educatie-juridica>
3. <https://educatiejuridica.ro/>
4. <https://vedemjust.ro/eduiuris/>
5. <https://www.youtube.com/@EducatieJuridica>
6. <https://educatiejuridica.ro/wp-content/uploads/2022/04/Dr-digitale.pdf>
7. <https://isj.vs.edu.ro/download/Programa-educatie-juridic%C4%83-optional.pdf>
8. <https://www.youtube.com/watch?v=eKTpo3POR8w>
9. <https://www.youtube.com/watch?v=MGdPE8sKAb4>

E. Educație pentru sănătate

1. https://www.gov.ro/fisiere/programe_fisiere/program-educatie-sanatate.pdf
2. <https://www.salvaticopiii.ro/ce-facem/sanatate/educatie-pentru-sanatate>
3. <https://www.sos-satelecopiilor.ro/wp-content/uploads/2016/09/Educatie-pentru-sanatate.pdf>
4. <https://crucearosie.ro/educatie-pentru-sanatate-si-prim-ajutor-in-scoli/>
5. <https://sanitariipriceputi.ro/wp-content/uploads/2025/01/Manual-EPS.pdf>
6. <https://www.youtube.com/watch?v=qldVRP1HBC0>
7. <https://www.youtube.com/watch?v=kQP8t4FT-Ls>
8. https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Minister/2025/div/Ghid_cadre_didactice_ANPCDDA_2025.pdf
9. https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Minister/2025/div/Ghid_%20familii_A_NPCDDA_2025.pdf

F. Educație globală

1. <file:///C:/Users/profesor/Documents/CDI%202024-2025/Cerc%20pedagogic%202024-2025/Global%20how%20-%20Facilitarea%20educatiei%20globale.pdf>
2. <https://prezi.com/ia78k9xptu6j/educatie-globala-educatie-pentru-dezvoltare-definitii-si-abordari/>
3. <https://www.salvaticopiii.ro/ce-facem/advocacy-campanii/campania-globala-pentru-educatie>
4. https://www.facebook.com/globaleducationweek.romania/?locale=ro_RO
5. <https://www.edu.ro/sites/default/files/Global%20how%20-%20Facilitarea%20educatiei%20globale.pdf>
6. http://www.isj.gl.edu.ro/html/sub_linkuri/EDUCATIV/2007-2008/educ_glob.pdf
7. <https://educatiafnonf.wordpress.com/category/educatie-globala/>



În ceea ce privește **Săptămâna Verde**³³, MEC a propus în parteneriat cu Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor ca în cele cinci zile aferente acesteia să se creeze contexte de învățare și de conștientizare a efectelor negative pe care comportamentul uman le are asupra mediului înconjurător, având în vedere că poluarea și schimbările climatice afectează întreaga planetă, iar școala este locul în care copiii își pot forma deprinderi sănătoase în acest sens. Investigarea realității înconjurătoare, cauzele și combaterea schimbărilor climatice, utilizarea mult mai responsabilă a resurselor naturale, reducerea risipei alimentare, reciclarea și reducerea consumului de resurse, protejarea biodiversității, adaptarea la fenomenele meteo extreme și implicarea activă în problemele locale de mediu și în politicile publice privind combaterea schimbărilor climatice sunt principalele obiective care se dorește a fi atinse prin activitățile desfășurate cu elevii în această săptămână.³⁴

³³ https://www.edu.ro/metodologie_Saptamana_Verde

³⁴ https://www.edu.ro/sites/default/files/fi%C8%99iere/Legislatie/2023/OM_3629_2023_Saptamana_Verde.pdf

Fișa 1

Propunător: prof. învăț. primar Andor Andrada
Școala Primară Fizeșul-Gherlii, jud. Cluj

Titlul	<i>O floare în curtea școlii mele</i>
Domeniul tematic	Educație ecologică
Clasa/grupul țintă	Ciclul primar (CP, I, II)
Timpul alocat	4 ore
Scopul activității	Cultivarea respectului pentru natură și protejarea mediului prin acțiuni individuale și de echipă
Obiectivele operaționale vizate	- să ajute la amenajarea spațiului educațional exterior prin plantarea unor flori; - să-și dezvolte capacitatea de cooperare în scopul protejării mediului; - să creeze în curtea școlii un mediu ambiant plăcut prin amenajarea și întreținerea spațiilor verzi;
Maniera de lucru	Activitatea se împarte în 3 etape: „ Un copil, un pom, o floare! ” - discuții cu copiii despre importanța plantelor pentru viața omului (sursă de hrană, combustibil, de construcție și mobilă), despre contribuția livezilor și pădurilor la diminuarea efectelor negative ale inundațiilor, ale eroziunii terenului, ale poluării aerului și al îmbunătățirii calității mediului. „ Sădește o plantă și te vei bucura de fapta ta ” - elevii vor curăța jardinierele de cauciuc din curtea școlii urmând să planteze împreună cu învățătoarea și mediatorul școlar răsaduri de flori. „ Așa da, așa nu! ”- activitate de grup pe baza unei fișe de lucru privind reguli de comportament în natură. Resurse umane: elevii implicați Resurse materiale: saci de plastic, mănuși de unică folosință, lopeti, stropitori, roabe, găleți, răsaduri;
Evaluare	Numărul de jardiniere curățate de buruieni și umplute cu pământ; Plantarea tuturor răsadurilor Observare sistematică
Valoarea pentru învățare	Descoperirea unor aptitudini noi Formarea deprinderilor de învățare împreună Înțelegerea importanței plantării de răsaduri Înțelegerea importanței protejării mediului Relaționarea armonioasă cu cei din jur Caracterul sustenabil (se poate repeta în fiecare an)

Fișa 2

Propunător: bibl. Balint Andreea
Școala Profesională *Ady Endre* Sâncraiu, jud. Cluj

Titlul	<i>Planeta noastră, responsabilitatea noastră</i>
Domeniul tematic	Educație ecologică și responsabilitate față de mediu
Clasa/grupul țintă	Clasele V–VIII, grup mixt (maxim 30 de elevi)
Timpul alocat	1,5–2 ore
Scopul activității	Conștientizarea importanței protejării planetei și încurajarea implicării active în acțiuni ecologice.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să identifice principalele probleme de mediu globale și locale (poluare, defrișări, deșeuri etc.); - să propună soluții concrete pentru protejarea mediului înconjurător; - să colaboreze în echipă pentru realizarea unui proiect creativ cu mesaj ecologic; - să manifeste atitudine pozitivă și responsabilitate față de natură;
Maniera de lucru	<p>Introducere interactivă: Ce este Ziua Pământului? (prezentare scurtă și discuție ghidată)</p> <p>Vizionare video educativ: Ex. https://www.youtube.com/watch?v=Q0LRc4D0mS8 – "Earth Day for Kids" (cu subtitrări/sumar explicat)</p> <p>Activitate pe grupe: elevii, organizați în echipe de 5–6, creează un afiș sau colaj digital cu titlul: „<i>Cum putem salva planeta?</i>” – pot folosi desene, imagini reciclate, sloganuri, citate ecologice etc.</p> <p>Prezentare și expoziție: fiecare grup își prezintă lucrarea; acestea se expun în CDI sau pe panoul ecologic al școlii.</p>
Evaluare	<p>Observarea participării active și a colaborării în grup</p> <p>Calitatea și originalitatea afișelor/colajelor</p> <p>Se pot oferi diplome simbolice pentru implicare</p> <p>Se realizează o mapă cu lucrările (fizică sau digitală)</p>
Valoarea pentru învățare	Elevii vor înțelege că protejarea Pământului începe cu gesturi mici și acțiuni zilnice. Vor învăța să gândească critic, să colaboreze și să se implice în comunitate pentru a face o schimbare pozitivă.

Link-uri utile³⁵:

<https://am.gov.md/ro/content/ziua-mondial%C4%83-p%C4%83m%C3%A2ntului-22-aprilie>

<https://www.twinkl.ro/event/ziua-planetei-pamant-2026>

<https://www.youtube.com/watch?v=G7MaBdCEFj8>

³⁵ Selecție realizată de prof. Mihaela TURCU

Fișa 3

Propunător: prof. Batiz Simina-Maria
Școala Gimnazială Cășeiu, jud. Cluj

Titlul	<i>Cel mai frumos colț verde din fața școlii</i>
Domeniul tematic	Biodiversitate
Clasa/grupul țintă	Elevi din ciclul gimnazial (60 elevi)
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Înfrumusețarea spațiului verde din fața școlii cu plante și locuri pentru relaxare
Obiectivele operaționale vizate	- să identifice materiale rezistente pentru construirea locurilor pentru relaxare; - să identifice plante specifice solului aferent; - să colaboreze în realizarea planului; - să construiască din materiale reciclabile colțul de relaxare;
Maniera de lucru	Maniera de lucru: a. Tragerea la sorți a spațiului/zonelor ce revine fiecărei clase (5 minute) Fiecare clasă își extrage numărul corespunzător. b. Realizarea planului, împărțirea sarcinilor și realizarea necesarului de materiale (20 minute) b1. Vizionarea de filmulețe cu idei și modalități de realizare a obiectelor alese (jardinieră, fântână, cizme pictate) pe Youtube. https://www.youtube.com/shorts/bhY3o2b8Wfw c. Realizarea efectivă a obiectelor (90 de minute) Fiecare grup își realizează produsele, le pictează, plantează și aranjează spațiul. Resurse materiale: cauciucuri vechi, plante decorative și stoloni de căpșuni, vopsele, pensule, pământ pentru flori, unelete de grădinarit.
Evaluare	Elevii din ciclul primar vin să juriizeze, oferind puncte de la 1 la 4. Clasa câștigătoare primește un premiu: un arbust decorativ de plantat în spațiul destinat.
Valoarea pentru învățare	Elevii creează cu mâinile lor spații frumoase, dar și utile pentru relaxare. Colaborarea pentru găsirea de soluții potrivite planului.



36

³⁶ <https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcRqqkogVhVuNh2G5n9CohMUebbW7s0ehLQByEOA7EYIjg&s>

Fișa 4

Propunător: bibl. Bărbuș Liana
Școala Gimnazială Mihai Viteazul Câmpia Turzii, jud. Cluj

Titlul	<i>La trei lacuri</i>
Domeniul tematic	Educație pentru protecția mediului
Clasa/grupul țintă	Clasele a VI-a și a VII-a
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Formarea unor comportamente responsabile față de mediul înconjurător prin asimilarea unor cunoștințe despre lacurile antropice.
Obiectivele operaționale vizate	-cel puțin 50 % dintre elevii înțeleg legislația de mediu și rolul autorităților, instituțiilor, companiilor, organizațiilor nonguvernamentale și altor actori în combaterea schimbărilor climatice și protejarea mediului; - cel puțin 50% dintr elevii participanți recunosc consecințele generate de impactul antropic asupra mediului din orizontul local;
Maniera de lucru	Se realizează o drumeție tematică în zona numită <i>La trei lacuri</i> . Pe baza unei Fișe de observații se notează datele solicitate despre lacurile antropice și așezarea fizico-geografică a Municipiului Câmpia Turzii. Resurse: materiale necesare pentru jocuri outdoor (minge, mingi ping-pong, baloane, pahare etc.)
Evaluare	Completarea unor teste grilă
Valoarea pentru învățare	Activitate extracurriculară care elimină presiunea spațiului convențional al sălii de clasă și permite observarea directă a elementelor de mediu.

Resurse utile:

https://www.edu.ro/sites/default/files/fi%C8%99iere/Legislatie/2023/Anexa_OM_3629_2023_Metodologie_Saptamana_Verde.pdf

https://rocnee.eu/images/rocnee/fisiere/programe_scolare/CDS/OME%203446_2022%20CDS%20inv%20gimnazial%20%20Educatie%20ecologica%20si%20pentru%20protectia%20mediului%20cls%20V-VII.pdf



37

³⁷ <https://locuripescuit.ro/balti/la-trei-lacuri>

Fișa 5

Propunător: bibl. Costin Adina Simina
Școala Gimnazială *Gheorghe Șincai* Florești, jud. Cluj

Titlul	<i>„Bunătatea se vede de mic copil!”</i>
Domeniul tematic	Lumea vie a necuvântătoarelor – animalele de companie
Clasa/grupul țintă	Elevii din clasele a III-a și a IV-a
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Înțelegerea importanței bunăstării animalelor de companie
Obiectivele operaționale vizate	- să conștientizeze responsabilitățile pe care le implică deținerea unuia sau mai multor animale de companie; - să înțeleagă importanța ținerii sub control a numărului de câini și pisici prin folosirea sterilizării; - să înțeleagă nevoia de a oferi atenție, dragoste, bunăătate animalelor pe care le dețin, dar și celor fără stăpân prin donații și oferirea de foster; - să își aducă aportul la îngrijirea animalelor proprii sau fără stăpân;
Maniera de lucru	Prezentarea de către un invitat, medic veterinar, a nevoilor și vulnerabilităților animalelor de companie, câini, pisici, păsări, pești etc, folosind un material in Power Point, urmat de expunerea de către o persoană activist la un adăpost de câini a unor fotografii și a unui filmuleț cu colaj de imagini cu animale abandonate și ulterior salvate de iubitori de animale, cu scopul menționat mai sus, sensibilizarea copiilor. Intervenția doamnei bibliotecare cu informații centrate pe nevoile unui cățel senior, foarte vârstnic, ca cel al dânzei, mod de îngrijire.
Evaluare	Teste grilă cu întrebări despre îngrijirea animalelor de companie Concurs premiat - jocuri de rol, imaginarea de către elevi că dețin un animal de companie și înainte de a merge la școală cum se asigură că animalul este lăsat acasă în condiții bune (apă proaspătă, hrană, plimbat, așternut curat).
Valoarea pentru învățare	Dobândirea de cunoștințe prin descoperirea de informații caractereristice, particularități și nevoi speciale ale diferitelor rase de câini și pisici.



38

³⁸ <https://www.csid.ro/wp-content/uploads/2023/04/caini-si-pisici.jpg>

Fișa 6

Propunător: bibl. Feischmidt Ildikó
Colegiul Național Unitarian „János Zsigmond” Cluj-Napoca

Titlul	<i>Cum te echipezi pentru drumeție la munte?</i>
Domeniul tematic	Educație pentru siguranța propriei persoane
Clasa/grupul țintă	Clasele V-VIII (maxim 30 elevi)
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Familiarizarea elevilor cu pregătirile necesare pentru o drumeție la munte
Obiectivele operaționale vizate	- să identifice echipamentele turistice necesare pentru drumeție, prezentate practic de către organizatorul programului; - să descrie folosirea și importanța echipamentelor pentru drumeția montană; - să învețe cum să protejeze mediul înconjurător și în pregătirea drumețiilor să țină cont de aspectele ecologice; - să dezvolte relații de prietenie, cooperare și respect în grupul din care fac parte într-o excursie;
Maniera de lucru	Se vor porni discuții în grupul de elevi despre echipamentele necesare cu care pornesc la drumeție, ce trebuie să țină cont la pregătirea rucsacului corespunzător. Se va urmări părerea unui profesionist: Cezar Machidon în videoul său: <i>Echipare pentru excursie de munte</i> https://www.youtube.com/watch?v=7U9CI6edcBo Se va pregăti câte un afiș de către fiecare grup, grupuri de 5-6 elevi cu titlul: <i>Cum mă echipez pentru o drumeție la munte?</i> Afișele pregătite se vor expune pe un stand expozițional special din școală sau în CDI.
Evaluare	În cursul dezbaterii se vor face fotografii. Afișele pregătite vor arăta nivelul gradului de însușire a cunoștințelor. Se va pregăti o mapă a proiectului pentru a-l utiliza și la alte grupuri.
Valoarea pentru învățare	Elevii de multe ori din mediul urban mai ales, dar și din rural nu sunt pregătiți de părinți pentru drumeții, însă tot mai mulți și la o vârstă fragedă pornesc individual pe munte sau în drumeții mai simple de câte o zi. Prin această activitate ei primesc într-un pachet toate informațiile esențiale de care trebuie să țină cont la pregătirea unei drumeții cu prietenii.

Link-uri utile:³⁹

<https://www.edumont.ro/echipament-pentru-drumetii-pe-munte-de-o-zi/>

<https://www.youtube.com/watch?v=R9vp2AIMz-8>

<https://4fstore.ro/blog/post/drumetii-iarna-la-munte-cum-sa-te-imbraci-corespunzator>

<https://www.youtube.com/watch?v=U1Pk-Y4G4us>

³⁹ Selecție realizată de prof. Mihaela Turcu

Fișa 7

Propunător: prof. Fizeșan Titus
Școala Gimnazială Gheorghe Șincai Florești, jud. Cluj

Titlul	<i>„Un copac plantat, un aer mai curat”</i>
Domeniul tematic	Pădurile și viața terestră
Clasa/grupul țintă	clasele a VIII - a
Timpul alocat	2h
Scopul activității	Cultivarea unei conștiințe ecologice, a responsabilității față de mediu și implicarea activă în protejarea naturii, prin participarea directă la acțiuni de împădurire și refacere a ecosistemelor locale.
Obiectivele operaționale vizate	- la finalul activității, elevii vor putea enumera cel puțin 3 beneficii ale plantării arborilor asupra mediului, în cadrul unei discuții de grup; - pe parcursul activității elevii vor planta minimum cinci puietri arboricoli și vor executa corect operațiunea de plantare, respectând toți pașii implicați - săparea gropii, poziționarea rădăcinilor, tasarea pământului, udarea, fără a fi asistați;
Maniera de lucru	- acțiune de ecologizare, toaletare și plantare de puietri arboricoli; - activitatea se va derula în pădurea care este proprietatea școlii; - anterior acțiunii vor fi primiți puietrii, în cadrul unui parteneriat cu Ocolul Silvic zonal; - acțiunea va fi precedată de o activitate de informare, prin vizionarea unor campanii de plantare de succes, organizate de diferite ONG-uri sau agenți economici; - elevii vor primi unelte necesare și vor fi instruiți privind tehnicile și pașii unei operațiuni de plantare a puietilor arboricoli; - la finalul activității se va realiza un clasament al celor mai eficienți elevi;
Evaluare	- portofoliu foto / jurnal de activitate - elevii documentează în imagini etapele plantării și pot adăuga gânduri personale, desene, titluri sugestive;
Valoarea pentru învățare	- fiind o activitate în natură, captează din start interesul elevilor; - având în vedere că pădurea este proprietate a școlii, elevii nu vor percepe acțiunea ca pe o drumeție oarecare, ci ca pe o activitate în propriul beneficiu, stimulând sentimentul apartenenței la comunitatea școlară; - caracterul activității permite achiziționarea rapidă a unui set de cunoștințe teoretice și practice



40

⁴⁰ https://tinlavor.ro/wp-content/uploads/2017/11/banner_970x250px.jpg

Fișa 8

Propunător: bibl. Floca Ana Nicoleta
Școala Gimnazială Răchitele, jud. Cluj

Titlul	<i>Colectarea selectivă a deșeurilor</i>
Domeniul tematic	Educație ecologică
Clasa/grupul țintă	Clasa a V-a
Timpul alocat	1oră
Scopul activității	Formarea unui comportament responsabil față de mediu prin reciclarea selectivă a deșeurilor
Obiectivele operaționale vizate	- să identifice deșeurilor pentru o selectare eficientă în vederea reciclării; - să recicleze selectiv după culoarea pubelelor de gunoi; - să conștientize importanța colectării selective și a reutilizării materialelor reciclabile;
Maniera de lucru	Activitatea va debuta cu vizionarea unor filmulețe educative: „Misiunea ECO: Colectarea Selectivă a Deșeurilor” și „Misiunea Eco: Curiozități despre RECICLARE”. Îvor urma discuții pe marginea celor două materiale și apoi va avea loc activitatea pe echipe pentru realizarea unor afișe privind reciclarea selectivă. Rersurse materiale: Internet, planșe de carton, instrumente pentru desen
Evaluare	Fotografii, joc de rol „Adevărat sau Fals”, învățarea unui cântec despre reciclare, evaluarea planșelor realizate.
Valoarea pentru învățare	Conștientizarea efectelor negative pe care deșeurile le au asupra mediului și, implicit, asupra noastră.

Resurse media necesare:

<https://www.bing.com/videos/riverview/relatedvideo?q=proiect%20activitate%20ecologizare&mid>

<https://www.bing.com/videos/riverview/relatedvideo?&q=joc+de+rol+privind+selectarea+deseurilor&&mid>

<https://www.bing.com/videos/riverview/relatedvideo?q=cantec+despre+reciclare&&mid>





De la 1 iulie 2019 este obligatorie colectarea selectivă / separată a deșeurilor pe 4 fracții: hârtie, metal, plastic și sticlă

PLASTIC / METAL

Recipientele trebuie să fie clătite, golite de lichid, fără capac și presate pentru a căștiga spațiu.

- DA: Recipiente de plastic pentru băuturi (PET) și produse lactate
- DA: Recipiente de produse cosmetice și detergenți
- DA: Caserole din plastic, farfuri și pungi de plastic
- DA: Ambalaje TetraPack pentru sucuri și lactate
- DA: Doze de aluminiu, dopuri metalice, conserve din metal, spray-uri alimentare și cosmetice.

X NU: produse combinate din metal și plastic, polistiren din construcții, cutii/bidoane cu resturi de vopsea, diluanți sau alte substanțe chimice periculoase, deșeuri medicale (ex: seringi folosite) ș.a.

HÂRTIE / CARTON

Cartoanele și hârtiile trebuie pliate sau împăturite pentru a căștiga spațiu

- DA: Pungi de hârtie
- DA: Cutii de carton
- DA: Cărți, caiete, reviste
- DA: Ziare, hârtii, flyere, cărți poștale
- DA: Cotraje de ouă
- DA: Cutii de pizza curate

X NU: Hârtie și carton ce conțin reziduuri de mâncare, șervețele și hârtie bucatărie folosite, pahare de carton folosite, hârtie cerată sau înfoliată.

STICLĂ

Recipientele trebuie să fie clătite, golite de lichid și fără capac.



DA: Borcane fără capac
damigene de sticlă

DA: Sticle fără capac

DA: Ambalaje din sticlă de la
produse cosmetice, etc.

X NU: Oglinzi, geamuri, produse din porțelan, ceramică, cristal/vase rezistente la căldură etc.

REZIDUALE / NEDIFERENȚIATE



DA: Resturi de mâncare (carne, lactate, vegetale, ouă)

DA: Scutețe de unică folosință, absorbante, excrementele animalelor de casă, conținutul sacului de la aspirator, mucuri de țigară

DA: Șervețele folosite, ambalaje foarte murdare, coburi de ceramică și porțelan, veseli de unică folosință foarte murdare

DA: Cenușa de la sobe (dacă în afară de lemn se arde și cărbuni), resturi vegetale din curte (dacă sunt tratate cu pesticid), lemn tratat sau vopsit ș.a.

X NU: Deșeuri textile, încălțăminte, pământ, nisip, piatră, deșeuri de echipamente electrice și electronice și de baterii, acumulatori, componente ale autovehiculelor (piese din dezmembrări), anvelope, deșeuri din construcții și demolări, deșeuri voluminoase (mobiliere, covoare, saltele, etc.)

Sesizează Garda de Mediu!

Conform legii, firmele de salubritate trebuie să doteze punctele de colectare a deșeurilor cu cei 4 recipienti pentru cele 4 fracții.

Ti-am pregătit un model de sesizare adresată Comisariatului Gărzii de Mediu din județul tău. Folosește-l ca să sesizezi orice neregulă pe care o observi în legătură cu colectarea selectivă a deșeurilor.

Intră pe

reciclare.declic.ro



Alege județul în care locuiești și trimite sesizarea.

Acest material a fost tipărit pe hârtie reciclată.
Costurile de realizare sunt susținute prin donațiile membrilor Declic.



DEȘEURI REZIDUALE / AMESTECATE



CATEGORII SPECIALE DE DEȘEURI*

41

⁴¹ <https://reciclare.declic.ro/>

Fișa 9

Propunător: prof. Hiriț-Terțea Andreea Teodora
Școala Gimnazială Călărași, jud. Cluj

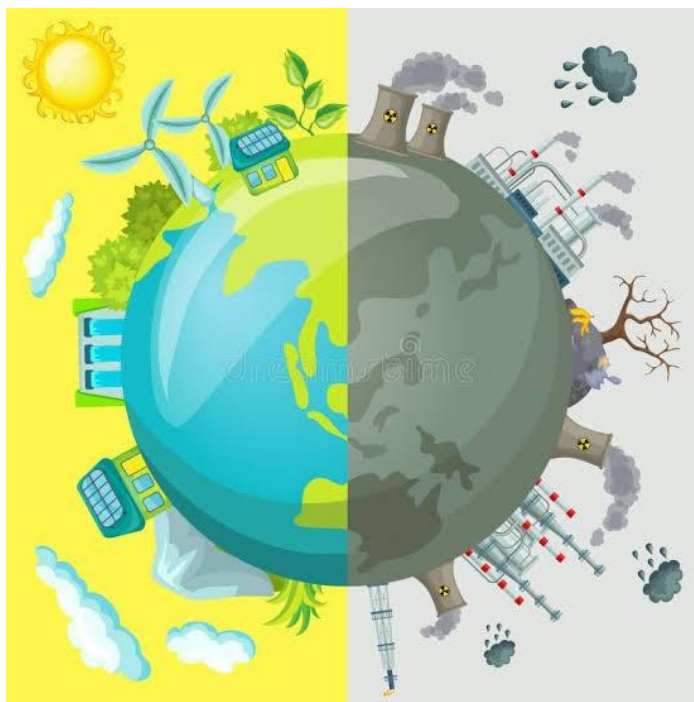
Titlul	<i>Natura idilică în poeziile lui V. Alecsandri și M. Eminescu – contrast cu realitatea de azi</i>
Domeniul tematic	Literatură și protecția mediului (interdisciplinar)
Clasa/grupul țintă	Clasa a VII-a
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Stimularea unor comportamente active și responsabile de protejare a naturii, pornind de la valorile estetice și ecologice transmise prin literatură.
Obiectivele operaționale vizate	La finalul activității, elevii vor fi capabili: - să recunoască și să interpreteze imagini artistice legate de natură în creațiile selectate; - să compare natura prezentată în poezie cu mediul natural actual; - să exprime puncte de vedere argumentate despre poluare și protejarea naturii; - să realizeze produse creative (afișe, mesaje ecologice, colaje digitale) inspirate din textele studiate;
Maniera de lucru	Activitate în grupuri (cooperativă); Lectură expresivă și analiză literară; Brainstorming și dezbateri; Realizarea unor afișe și colaje digitale; Utilizarea unei resurse digitale interactive. Etaplele activității: Introducere (10-15 min): Discuție interactivă: „Cum vedem natura astăzi?” urmată de o proiecție de imagini cu natură poluată vs. imagini inspirate din poezii. Lectură și analiză (40 min): se citesc fragmente din poezii, elevii identificând elementele de natură idilică, nepoluată, ocrotitoare. Se discută rolul simbolic al naturii în poezie. Conexiune cu prezentul (30 min): se compară imaginea naturii din poezii cu realitatea actuală (exemple concrete din localitatea lor). Activitate practică: elevii creează în echipe afișe sau mesaje ecologice, cu titlul „ <i>Salvăm natura de azi, pentru a păstra natura din poezie</i> ”. Prezentare și reflecție (30 min): fiecare echipă își prezintă produsul final și are loc o discuție despre „Ce putem face concret pentru a proteja natura?” La final, se realizează un angajament colectiv (ex: un panou cu mesaje ecologice sau promisiuni).

Evaluare	Evaluare formativă, prin observarea implicării, creativității și capacității de argumentare; Autoevaluare și evaluare între colegi (prin formular digital sau bilețele); Aprecierea produselor realizate (afișe, mesaje).
Valoarea pentru învățare	Dezvoltă empatia față de natură și responsabilitatea civică; Îmbină estetica literaturii cu gândirea critică și spiritul ecologic; Încurajează lucrul în echipă și exprimarea creativă; Stimulează interesul pentru protejarea mediului prin mijloace artistice.

Resursă digitală deschisă recomandată:

 <https://www.educatieprivindmediul.ro/>

Un portal educațional cu materiale interactive și fișe de lucru dedicate educației ecologice și dezvoltării durabile, potrivit pentru activități de tip „Săptămâna Verde”.



42

⁴² <https://encrypted-tbn1.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcQf9XLbL-N7voA5p6U4t6R3pgFTpE31WCFyRf9Y8eSe2Yy9k5JthZxxSjQ5qhr7KS4YuOP651Xk>

Fișa 10

Propunător: prof. bibl. Iliș Ioana
Liceul Tehnologic *Constantin Brâncuși* Dej, jud. Cluj

Titlul	<i>Catalogul Verde al Școlii</i>
Domeniul tematic	Educație ecologică
Clasa/grupul țintă	clasele IX–XI
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Sensibilizarea elevilor față de importanța îngrijirii plantelor și implicarea activă în realizarea unui catalog digital cu plantele din școală.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să identifice și plantele din spațiile școlii folosind aplicații mobile (PlantNet, Flora Incognita); - să contribuie la realizarea unei arhive digitale utile și accesibile întregii comunități școlare; - să înțeleagă importanța îngrijirii plantelor ca formă de responsabilitate ecologică; - să exprime idei proprii despre protejarea mediului și rolul plantelor în viața noastră; - să colaboreze eficient în echipă pentru o cauză comună;
Maniera de lucru	<p>Locul desfășurării: holuri, biblioteca școlii</p> <p>Activitatea începe cu o scurtă prezentare despre importanța plantelor de interior și utilizarea aplicațiilor mobile (PlantNet, Flora Incognita) pentru identificarea acestora.</p> <p>Elevii sunt organizați în grupe și primesc sarcina de a identifica 2–3 plante din școală, pe care le vor fotografia și analiza folosind aplicația.</p> <p>Pe baza informațiilor oferite de aplicație, elevii vor completa fișe cu: numele plantei, condiții de îngrijire, observații personale și un citat despre natură. Etichete cu numele plantei pot fi lipite lângă ghivece.</p> <p>Fișele sunt centralizate și se realizează un catalog Verde (digital sau printat).</p> <p>La final, se organizează o scurtă reflecție despre lecțiile învățate și impresii despre activitate.</p> <p>Resurse necesare:</p> <p>Aplicații mobile (PlantNet, Flora Incognita)</p> <p>Telefon/tabletă cu cameră</p> <p>Acces la bibliotecă pentru citate și documentare</p> <p>Fișe digitale sau printate, markere, etichete</p> <p>Acces la internet pentru catalogarea digitală (PDF/Padlet/blog)</p>
Evaluare	<p>Fotografiile din timpul activității</p> <p>Fișele completate de elevi (fișa Catalogului Verde)</p> <p>Etichetele și afișele realizate pentru plante</p>
Valoarea pentru învățare	Activitatea dezvoltă spiritul de observație, interesul pentru ecologie și responsabilitatea față de spațiul comun. Elevii învață prin colaborare, folosesc

tehnologia în mod educativ și valorifică resursele bibliotecii pentru a crea un produs util și durabil – Catalogul plantelor din școală.

Anexă-Chestionar de feed back:

Titlu activitate: Catalogul Verde al Școlii

Loc desfășurare: _____

Data: _____

Completat de: Elev Cadru didactic Alt participant

1. Activitatea a fost:

- Foarte interesantă
- Interesantă
- Acceptabilă
- Plictisitoare

2. Ce ți-a plăcut cel mai mult la această activitate?

3. Ce ți s-a părut dificil sau neclar?

4. Ai învățat ceva nou despre plante sau grija față de mediu?

- Da Nu Parțial

Exemplu: _____

5. Cum ți s-a părut folosirea aplicației de identificare a plantelor?

- Foarte utilă
- Utilă
- Inutilă
- Nu am folosit

6. Ce sugestii ai pentru a îmbunătăți această activitate?

7. Ai recomanda această activitate și altor colegi sau școli?

- Da Nu Nu știu

Explică de ce: _____

Fișa 11

Propunător: prof. bibl. Ilieș Ioana
Liceul Tehnologic *Constantin Brâncuși* Dej, jud. Cluj

Titlul	<i>Bunătatea se vede de mic copil!</i>
Domeniul tematic	Educație pentru protecția animalelor
Clasa/grupul țintă	Clasele a III-a și a IV-a
Timpul alocat	1,5-2 ore
Scopul activității	Sensibilizarea elevilor în ceea ce privește lumea vastă a necuvântătoarelor, cu precădere a animalelor de companie și a celor fără stăpân.
Obiectivele operaționale vizate	- să dobândească cel puțin două deprinderi responsabile față de animalele de companie; - să propună minim trei modalități de sensibilizare a opiniei publice față de animalele fără stăpân;
Maniera de lucru	Lecturarea unor poezii pe această temă, „Cățelușul șchiop”, „Inimă de câine”, „Gândăcelul”. Prezentarea unor imagini cu pui de căței abandonați de proprietar și salvați de iubitorii de animale și a unor filmulețe în care mari artiști ai lumii și oameni politici, sportivi își dedică timp important și bani pentru îngrijirea animalelor fără stăpân. Discuții privind reguli de ocrotire și metode de îngrijire a animalelor cu și fără stăpân
Evaluare	Completarea unor teste grilă și realizarea unei compuneri sau a unei poezii despre animalul de companie sau al celui dorit să le devină animal de companie.
Valoarea pentru învățare	Însușirea unor reguli și cutume despre cum trebuie să trateze un animal, și anume întotdeauna cu respect și iubire, dar și a unor metode concrete de îngrijire a animalelor, în special a celor de companie.



43

⁴³ <https://www.istockphoto.com/ro/fotografie/grup-de-animale-de-companie-dr%C4%83gu%C8%9Be-pe-fundal-alb-design-banner-gm1445196818-483681301>

Fișa 12

Propunător: bibl. Petruș Anca-Paula
Școala Gimnazială Iuliu Hațieganu Panticeu, jud. Cluj

Titlul	<i>Planeta noastră, responsabilitatea noastră</i>
Domeniul tematic	Educație ecologică
Clasa/grupul țintă	clasele V-VIII
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Să conștientizeze importanța protejării planetei și să înțeleagă efectele poluării și ale schimbărilor climatice.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none">- să identifice cel puțin 3 efecte negative ale plasticului asupra mediului,- să exprime idei proprii despre cum pot contribui la reducerea poluării;- să participe activ la discuții pe tema protejării mediului/planetei;- să creeze un afiș despre combaterea poluării;
Maniera de lucru	<p>Discuție dirijată: Ce este poluarea? Ce înseamnă pentru noi o planetă curată?</p> <p>Viziunarea unui documentar educativ: https://www.youtube.com/watch?v=4wmDICjbTLQ&t=114s</p> <p>Discuție dirijată: Ce am înțeles din documentar? Care sunt cele mai mari pericole ale plasticului? Ce putem face noi pentru a reduce poluarea? Se pot formula întrebări și se discută în grupuri</p> <p>Activitate practică: Elevii creează un afiș intitulat: „Spune NU plasticului”</p> <p>Chestionar: elevii completează un formular cu ce au învățat din această activitate și cu feedbackul lor în legătură cu activitatea la care au luat parte (Google forms)</p>
Evaluare	Observarea implicării în discuții și activități Evaluarea afișului creat, ce va fi vizualizat și de ceilalți elevi din școală pe coridor Feedbackul elevilor în legătură cu activitatea la care au participat
Valoarea pentru învățare	Promovarea atitudinii ecologice și a responsabilității sociale Înțeleg importanța combaterii poluării Conștientizează riscurile reale ale plasticului Își dezvoltă vocabularul despre mediu

Fișa 13

Propunător: bibl. Petruța Ioana
Școala Gimnazială Ceanu Mare, jud. Cluj

Titlul	<i>Detectivii biodiversității – explorare și identificare digitală a speciilor locale</i>
Domeniul tematic	Educație ecologică
Clasa/grupul țintă	clasele VI-VII
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Dezvoltarea competențelor de observare, identificare, analiză și utilizare a resurselor digitale pentru investigarea biodiversității locale, promovând în același timp colaborarea, responsabilitatea față de natură și atitudinea pozitivă față de învățarea practică.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să identifice și să fotografieze cel puțin 5 specii de plante, insecte sau animale utilizând aplicația iNaturalist; - să utilizeze tehnologia digitală pentru a obține informații suplimentare despre speciile descoperite; - să colaboreze eficient în echipă pentru realizarea unei prezentări digitale cu rezultatele explorării; - să conștientizeze importanța conservării biodiversității locale și a utilizării responsabile a resurselor digitale;
Maniera de lucru	<p>Loc de desfășurare: parcul școlii sau spațiu verde (pentru explorare) și sala de clasă (pentru sinteză și prezentare)</p> <p>Etapa 1: Introducere și organizare (15 minute) O discuție introductivă privind importanța biodiversității și impactul tehnologiei asupra studiului naturii va fi urmată de prezentarea aplicației iNaturalist (mod de instalare, funcționalități principale, beneficii educaționale). Elevii sunt împărțiți în echipe de 4-5 membri, li se repartizează roluri (observator, fotograf, cronometru, jurnalist digital).</p> <p>Etapa 2: Explorarea mediului (60 minute) Deplasare în parc/zonă verde sub supravegherea profesorului coordonator; Fiecare echipă utilizează telefoane/tablete pentru a identifica, fotografia și documenta minimum 5 specii diferite de plante, insecte sau animale; Elevii notează observații relevante în jurnalul digital din aplicație (habitat, culoare, comportament).</p> <p>Etapa 3: Prelucrarea datelor și realizarea prezentării digitale (30 minute) Revenirea în sala de clasă; Fiecare echipă selectează o specie considerată interesantă și realizează o prezentare digitală (PowerPoint/Canva): denumire, imagine, habitat, curiozități și importanța ecologică; Prezentarea rezultatelor în fața colegilor, cu feedback din partea profesorului.</p> <p>Etapa 4: Reflecție și evaluare (15 minute) Discuție ghidată: Ce au descoperit elevii nou? Ce a fost diferit față de o lecție clasică? Ce competențe noi au dezvoltat?</p>

	<p>Se aplică la final un Chestionar de feedback despre utilitatea aplicației digitale și experiența nonformală.</p> <p>Resurse necesare: Telefoane/tablete cu aplicația iNaturalist instalată (sau Google Lens, ca alternativă); Acces la internet mobil; Cameră foto digitală (opțional); Videoproiector/laptop pentru prezentări; Materiale pentru notițe rapide (foi, pixuri); Jurnal digital (note în aplicație sau document Google).</p> <p>Recomandări: Adaptarea gradului de dificultate în funcție de nivelul elevilor (pentru clase mai mici: identificare asistată de profesor; pentru liceu: aprofundare cu cercetare suplimentară); Încurajarea utilizării critice și responsabile a surselor digitale; Organizarea unei expoziții online cu cele mai bune fotografii/prezentări; Invitarea unui specialist (biolog sau profesor de științe) pentru a răspunde la întrebări suplimentare.</p>
Evaluare	<p>Observarea implicării și colaborării în echipă; Calitatea și creativitatea prezentărilor digitale; Reflecția personală și răspunsurile la chestionarul de feedback; Posibilitatea acordării de „diplome” sau insigne pentru implicare și descoperiri remarcabile.</p>
Valoarea pentru învățare	<p>Activitatea propusă reprezintă un exemplu de bună practică pentru educația nonformală integrată cu resurse digitale moderne. Prin utilizarea aplicației iNaturalist, elevii își dezvoltă abilități științifice, digitale și sociale, într-un cadru motivant, relevant și practic, adaptat cerințelor educației contemporane.</p>

Resurse educațională digitală integrată:

Aplicația mobilă iNaturalist (sau Google Lens – alternativă pentru identificarea speciilor)

Aplicația mobilă iNaturalist (Android și iOS) – folosită pentru fotografiere, identificare automată și acces la comunitate și resurse – poate fi descărcată din Google Play (Android) și App Store (iOS). Ca alternativă, se poate utiliza Google Lens, disponibil în Google Play sau direct din aplicația Google/Chrome.

iNaturalist

Android (Google Play): <https://play.google.com/store/apps/details?id=org.inaturalist.android>

iOS (App Store): <https://apps.apple.com/us/app/inaturalist/id421397028>

Google Lens (ca alternativă pentru identificarea speciilor)

Android (Google Play): <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.google.ar.lens>

iOS: Google Lens este integrat în aplicația Google (nu are aplicație dedicată separată).

Descarcă aplicația Google pentru iOS aici: <https://apps.apple.com/us/app/google/id284815942>

Fișa 14

Propunător: bibl. Petruța Ioana
Școala Gimnazială Ceanu Mare, jud. Cluj

Titlul	<i>Detectivii aerului curat – monitorizarea calității aerului cu ajutorul resurselor digitale</i>
Domeniul tematic	Educație ecologică
Clasa/grupul țintă	clasele VI-VIII
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Dezvoltarea competențelor de monitorizare și analiză a factorilor de mediu cu ajutorul resurselor digitale, formarea deprinderilor de lucru cu date reale, stimularea spiritului civic și a responsabilității ecologice în rândul elevilor.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să utilizeze aplicația AirVisual pentru a colecta date despre calitatea aerului din localitate/zonă; - să interpreteze datele obținute și să realizeze comparații cu alte localități din țară/lume; - să realizeze o prezentare digitală (PowerPoint/Canva/Google Slides) despre situația locală a calității aerului; - să propună soluții simple pentru reducerea poluării aerului în comunitatea lor; - să conștientizeze importanța calității aerului pentru sănătate și pentru mediu;
Maniera de lucru	<p>Loc de desfășurare: sala de clasă (pentru introducere și sinteză), spații din curtea școlii și împrejurimi (pentru explorare/observație)</p> <p>Etapa 1: Introducere și organizare (20 min) Discuție introductivă despre poluarea aerului, sursele principale, efecte asupra sănătății și mediului; Prezentarea aplicației AirVisual (instalare, navigare, interpretarea indexului de calitate a aerului – AQI, avantajele datelor în timp real); Împărțirea elevilor în echipe de 4-5 și stabilirea sarcinilor (colector de date, analist, prezentator, fotograf/jurnalist digital).</p> <p>Etapa 2: Observație și colectare de date (45 min) Elevii, în echipe, accesează aplicația AirVisual pe telefoane/tablete și colectează date despre calitatea aerului în școală/localitate și în alte orașe de interes (ex: București, Cluj, Paris, Beijing); Notarea valorilor principale: PM2.5, AQI, principalele surse de poluare indicate de aplicație, eventual realizarea unor capturi de ecran; Discuție rapidă despre diferențe, posibile cauze locale ale poluării.</p> <p>Etapa 3: Prelucrarea datelor și realizarea prezentării digitale (40 min) Fiecare echipă realizează un poster sau o prezentare digitală cu rezultatele investigației: valori pentru localitate, comparații cu alte orașe, posibile cauze ale poluării, soluții propuse pentru reducerea poluării; Prezentarea rezultatelor în fața clasei, cu feedback de la profesor.</p> <p>Etapa 4: Reflecție și evaluare (15 min) Discuție ghidată: Ce au descoperit elevii nou despre comunitatea lor? Cum pot contribui personal la reducerea poluării aerului?</p>

	<p>Chestionar de feedback despre utilitatea aplicației digitale și experiența nonformală.</p> <p>Resurse necesare Telefoane/tablete cu aplicația AirVisual instalată (Android/iOS) sau acces la varianta web, acces la internet, laptop/videoproiector pentru prezentări, materiale pentru notițe rapide, instrumente digitale pentru prezentare (PowerPoint, Canva, Google Slides);</p> <p>Recomandări: Adaptarea activității în funcție de nivelul de vârstă (pentru liceu se pot propune și mici proiecte de advocacy); Încurajarea elevilor să utilizeze datele AirVisual pentru a monitoriza calitatea aerului și acasă, pe parcursul mai multor zile; Organizarea unei campanii de conștientizare în școală sau online, pe baza datelor colectate; Invitarea unui specialist (medic pneumolog, reprezentant ONG, profesor de chimie/biologie) pentru a discuta cu elevii.</p>
Evaluare	<p>Observarea implicării și colaborării în echipă Calitatea prezentărilor digitale și relevanța soluțiilor propuse Reflecția personală și răspunsurile la chestionarul de feedback Posibilitatea acordării de „diplome” sau premii simbolice pentru cele mai bune investigații/soluții</p>
Valoarea pentru învățare	<p>Activitatea propusă contribuie la dezvoltarea abilităților de cercetare, analiză și interpretare a datelor de mediu, stimulând interesul pentru protecția mediului și pentru utilizarea responsabilă a tehnologiei. Integrarea resursei digitale AirVisual transformă procesul de învățare într-o experiență practică, relevantă și motivantă pentru elevii din generația actuală.</p>

Resursă educațională digitală integrată:

AirVisual (IQAir AirVisual) – aplicație mobilă și web pentru monitorizarea poluării aerului în timp real:

Android: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.airvisual>

iOS: <https://apps.apple.com/us/app/airvisual-air-quality-forecast/id1048912974>

Web: <https://www.iqair.com/air-quality-map>

Fișa 15

Propunător: bibl. Pușcaș Iuliana
Colegiul Național *Andrei Mureșanu* Dej, jud. Cluj

Titlul	<i>Amprenta mea de carbon – Pași spre un viitor sustenabil</i>
Domeniul tematic	Educație ecologică, dezvoltare durabilă
Clasa/grupul țintă	Clasele IX-XII
Timpul alocat	60-120 minute
Scopul activității	Conștientizarea impactului propriilor alegeri zilnice asupra mediului și formarea de comportamente sustenabile.
Obiectivele operaționale vizate	La finalul activității, elevii vor fi capabili: - 80% dintre participanți vor înțelege semnificația termenului; - 50 % dintre participanți vor învăța să utilizeze un calculator online pentru amprenta de carbon; - 80% dintre ei vor reuși să identifice cel puțin 2 obiceiuri proprii care au impact ecologic negativ; - 30% vor propune cel puțin 3 acțiuni personale de reducere a amprentei să reflecteze asupra responsabilității personale față de mediu;
Maniera de lucru	Captarea atenției: Cât de „verde” ești? – se urmăresc materialele video din link-urile atașate Activitate practică: Elevii completează fișa de analiză a comportamentelor personale Brainstorming: Ce este amprenta de carbon? (vizionare videoclipuri, discuție ghidată, imagini) Explorare: Elevii accesează și completează un calculator de amprentă de carbon online: https://www.footprintcalculator.org/ Discuție: <i>Ce alegeri influențează cel mai mult amprenta noastră?</i> Elevii sunt împărțiți în echipe. Fiecare echipă propune un plan de reducere a amprentei de carbon în liceu, prezentat într-un afiș sau poster digital. Reflecție: <i>Ce pot face „de mâine” diferit? Ce m-a surprins?</i> Expoziție digitală sau în școală a celor mai relevante afișe. Elemente de noutate: Calcul personalizat al amprentei de carbon cu un calculator online Crearea unui plan de reducere a impactului Propuneri de campanii eco reale, cu roluri, bugete și parteneriate.
Evaluare	Autoevaluare prin fișa de reflecție Evaluare prin produs final (afiș) Observare activă: implicare, argumentare, creativitate
Valoarea pentru învățare	Elevii învață să coreleze obiceiurile zilnice cu impactul global asupra mediului. Dobândesc competențe digitale și transversale prin instrumente online și lucrul colaborativ. Dezvoltă empatie și responsabilitate față de comunitate și viitor. Motivația elevilor:

Lucru în echipă, susținerea ideilor prin argumente și date Implicare în proiecte care pot avea vizibilitate reală (în liceu sau comunitate). Posibilitatea de a vedea concret diferența între stiluri de viață și consecințele lor

Resurse digitale necesare:

Cât de verde ești?

<https://euromediu.ro/evenimente/eu-sunt-verde/>

<https://reciclamimpreuna.ro/educatia-ecologica-parte-din-educatia-pentru-viata/>

<https://education.ec.europa.eu/ro/focus-topics/green-education/about-green-education>

<https://www.worldwildlife.org/>

Amprenta de carbon

<https://www.youtube.com/watch?v=WFTOyzTdkuo>

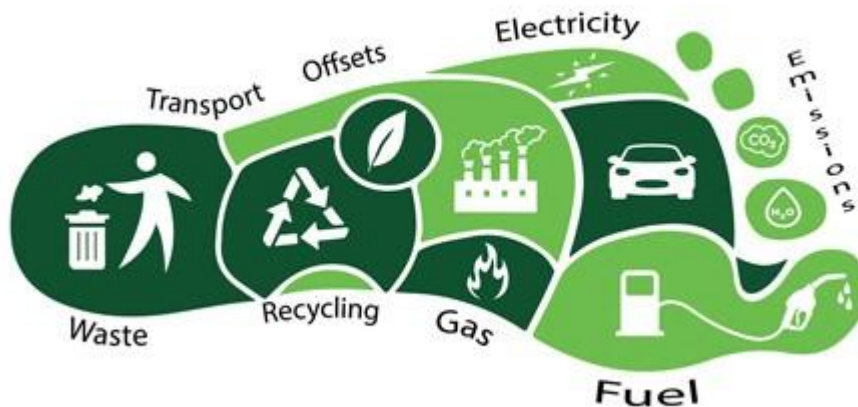
<https://www.youtube.com/watch?v=ZVCB6qFIRHI>

https://stratos.ro/amprenta-de-carbon/?gad_source=1&gad_campaignid=22040613337&gbraid=0AAAAACO2uML0VtUP30-jBezWm0N6FCt4N&gclid=CjwKCAjwruXBBhArEiwACBRtHT-GReNkRYhefLPhtrvI33cD4eWW3zjZadjCB54xHAb-5V3GosbUQRoCWPwQAvD_BwE

<https://carbonexpert.ro/amprenta-co2/ce-este-amprenta-de-carbon/>

<https://footprint.wwf.org.uk/>

<https://www.eon.ro/statie-energie/ghid-energie/care-este-amprenta-ta-de-carbon>



44

⁴⁴https://ekotox.ro/wp-content/uploads/2024/05/CarbonFootprint_obrazok.jpg

Anexa 1

Model de fișă de analiză a comportamentelor personale:

Scop: să provoace elevii să-și evalueze rapid comportamentele cotidiene, într-un mod interactiv.

Instrucțiuni: Alege varianta care te reprezintă cel mai bine.

Cum mergi cel mai des la școală?

- a) Cu mașina personală
- b) Cu autobuzul
- c) Cu bicicleta / pe jos

Cât de des mănânci carne?

- a) Zilnic
- b) De 2-3 ori pe săptămână
- c) Foarte rar / deloc

La cumpărături, alegi...

- a) Produse ambalate în plastic, fără să mă gândesc prea mult
- b) Ce găsesc mai convenabil
- c) Produse vrac sau ambalate sustenabil

Când pleci dintr-o cameră, stingi lumina?

- a) Nu prea
- b) Uneori
- c) Mereu

Reciclezi selectiv acasă sau la școală?

- a) Nu
- b) Doar uneori
- c) Da, mereu

Câte haine noi îți cumperi lunar (în medie)?

- a) 5 sau mai multe
- b) 2-4
- c) Mai puțin de 2 / cumpăr second-hand

Ce faci cu telefonul/laptopul vechi?

- a) Îl arunc / îl uit într-un sertar
- b) Îl dau cuiva din familie
- c) Îl reciclez sau îl duc la un centru specializat

Anexa 2

Propunere Fișă de lucru – Calculul și analiza amprentei de carbon

Completează această fișă după ce ai folosit calculatorul de amprentă de carbon

1. Care este rezultatul tău total (amprentă totală)?
2. Ce categorie are cel mai mare impact în cazul tău? (ex: transport, alimentație, locuință, consum)
3. Notează 3 obiceiuri care contribuie la o amprentă mare.
4. Ce soluții poți aplica pentru a reduce amprenta personală?
5. Propune o campanie de conștientizare în școala ta.

Anexa 3

Fișă de reflecție

Ce am învățat astăzi despre amprenta de carbon?

Care este obiceiul meu cu cel mai mare impact asupra mediului și cum aș putea să îl schimb?

Care a fost cea mai interesantă informație pe care am aflat-o azi?

Ce acțiune sustenabilă voi încerca să adopt în următoarea lună?

Fișa 16

Propunător: prof. Rotaru Maria Mihaela
Școala Gimnazială *Gheorghe Șincai* Florești, jud. Cluj

Titlul	<i>Jurnalului iubitorului de mediu</i>
Domeniul tematic	Educație ecologică
Clasa/grupul țintă	Clasele primare/gimnaziale
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Responsabilizare cu privire la grija pentru mediu
Obiectivele operaționale vizate	- să identifice 7 măsuri practice care stau la dispoziția fiecăruia dintre noi pentru asigurarea unui comportament responsabil față de mediu; - să pună în practică minim 3 măsuri de protejare a mediului;
Maniera de lucru	Înainte de a începe activitățile propriu-zise, profesorul le explică elevilor sarcina de lucru: să scrie într-un jurnal 7 activități diferite pentru a proteja mediul (de ex. colectare selectivă, plantare, ecologizare, reducerea consumului de energie electrică, reducerea utilizării obiectelor din plastic și a produselor chimice, folosirea mijloacelor de transport în comun, reducerea cumpărăturilor inutile, reducerea consumului de apă, înlocuirea becurilor incandescente cu cele economice, reducerea consumului de produse alimentare nesănătoase etc.) cu scurtă descriere și cu fotografii. Se acceptă și un jurnal digital realizat în aplicația Padlet sau în orice aplicație. La final, elevii vor prezenta ce au făcut și vor completa un chestionar cu privire la ce a însemnat această experiență pentru ei și dacă au simțit vreo schimbare. Înainte de a începe prezentarea jurnalelor, profesorul deschide discuția arătându-le un tur ghidat al unor locuri naturale deosebite de pe Planetă (Regiunea Khumbu, Nepal) și cum oamenii trăiesc în armonie cu natura la una dintre cele mai mari altitudini din lume. https://www.google.com/maps/about/behind-the-scenes/streetview/treks/khumbu/ Are loc o discuție despre ce presupune un stil de viață sănătos pentru om și pentru natură, continuându-se cu prezentarea jurnalelor.
Evaluare	Elevii vor împărtăși impresii și vor scrie un articol în revista școlii, incluzând fotografii și mărturii.
Valoarea pentru învățare	Educarea comportamentului în spiritul respectului pentru mediu prin activități nonformale

Fișa 17

Propunător: prof. Rotaru Sanda Monica
Școala Gimnazială Pavel Dan Tritenii de Jos, jud. Cluj

Titlul	<i>Detectivii naturii – Descoperă, protejează, acționează!</i>
Domeniul tematic	Educație ecologică și protecția mediului
Clasa/grupul țintă	Clasele V-VIII
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Dezvoltarea responsabilității față de mediul înconjurător și încurajarea comportamentelor ecologice prin metode nonformale și activități practice.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să conștientizeze impactul activității umane asupra mediului; - să își formeze atitudini și comportamente ecologice responsabile; - să își dezvolte spiritul de echipă și gândirea critică; - să aplice cunoștințele din domeniul ecologiei dobândite la clasă în activități practice;
Maniera de lucru	<p>Activitatea se desfășoară în aer liber (parcul școlii/parc public/ pădurea din apropierea localității).</p> <p>Etapa 1: Mesajul din frunză - elevii extrag câte o frunză de hârtie pe care este scris un mesaj ecologic (ex: „Apa este viață!”, „Reciclează azi pentru mâine!”). Fiecare copil citește cu voce tare și explică semnificația mesajului. https://www.youtube.com/watch?v=GY3ssbnpcWY&pp=0gcJCdgAo7VqN5tD</p> <p>Etapa 2: Următoarea parte a activității se desfășoară sub forma unei vânători de comori ecologice. Elevii grupați în 4-5 echipe, primesc o fișă de explorare care conține o serie de provocări și sarcini de rezolvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Găsiți 3 tipuri de deșeuri și sortați-le pe categorii (plastic, hârtie, metal). ✚ Observați 3 specii de plante și notați caracteristicile lor (culoare, formă, utilizare). ✚ Fotografați un exemplu de poluare (dacă este cazul) și propuneți o soluție pentru stoparea acestuia. ✚ Strângeți 5 obiecte naturale (frunze, ghinde, crengi, pietricele, flori) și realizați un colaj de artă tranzientă. <p>După rezolvarea provocărilor, elevii revin, prezintă ce au descoperit și au realizat propunând diferite modalități de protejare a mediului.</p>
Evaluare	Joc Ruleta verde - ruleta este împărțită în mai multe categorii: natură, apă, poluare, reciclare, energie. Copiii învârt ruleta și răspund la o întrebare sau îndeplinesc o provocare legată de subiectul respectiv.
Valoarea pentru învățare	Dezvoltarea unei conștiințe ecologice – elevii înțeleg problemele de mediu și sunt încurajați să adopte comportamente sustenabile (reciclare, economie de apă). Învățarea interdisciplinară – noțiuni și cunoștințe din mai multe domenii: științe, educație civică, ecologie, geografie. Învățarea activă și practică prin îmbinarea noțiunilor teoretice cu realitatea.

Fișa 18

Propunător: bibl. Ruța Ana Maria
Liceul Teoretic Avram Iancu, Cluj-Napoca

Titlul	<i>Poluarea apei, aerului și solului</i>
Domeniul tematic	Educație pentru mediu
Clasa/grupul țintă	Clasele primare
Timpul alocat	1,5 ore
Scopul activității	Consolidarea la elevi a capacității identifica sursele de poluare a apei, aerului și solului și consecințele poluării și de a propune modalități de reducere a acestui fenomen.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să recunoască cel puțin 5 forme de poluare a mediului înconjurător; - să observe efectului poluării prin 2 experiențe demonstrative; - să identifice 3 comportamente distructive ale omului față de mediu; - să propună 3 modalități de reducere a poluării;
Maniera de lucru	<p>Etapa 1: Se propune elevilor rezolvarea unui rebus. https://www.didactic.ro/r/imv7pq Rezolvarea rebusului va conduce la descoperirea titlului activității. Se folosește metoda Știu/Vreau să știu/Am învățat; Elevii completează coloana Știu dintr-un tabel desenat pe tablă/foaie de flipchart cu informații pe care ei le știu despre poluare apei, aerului și solului; Se completează apoi coloana Vreau să știu cu întrebări legate de poluare, la care elevii vor să afle răspunsul; Se prezintă elevilor imagini digitale în care apar diferite modalități de poluare și se discută cu ei pe marginea fiecărei imagini, solicitându-li-se să identifice sursele de poluare și consecințele poluării apei, aerului și solului și să propună modalități de prevenire a acestor fenomene; Se prezintă apoi în fața elevilor rezultatul unui experiment început cu o zi înainte (în două pahare, unul cu apă și celălalt cu oțet, a fost pusă câte o bucată de cretă; paharele au fost lăsate peste noapte în clasă; elevii observă că în paharul cu oțet creta s-a dizolvat și li se explic faptul că oțetul este acid și a dizolvat creta). Apoi se discută despre fenomenul de ploaie acidă; Se notează pe tablă, în coloana Am învățat informațiile noi: <i>Poluare = schimbarea compoziției naturale a apei, aerului și solului</i> <i>Poluarea apei și solului – prin deversare de substanțe chimice și reziduri</i> <i>Poluarea aerului – cu gaze toxice rezultate din arderea combustibililor</i> <i>Poluarea este foarte dăunătoare sănătății și vieții</i> Etapa 2: elevii formează grupe, în funcție de preferințe: (scriitori, artiști, actori, matematicieni, ecologiști, gânditori). Sarcini de grup: - Scriitori (inteligența lingvistică) – să creeze un cvintet cu titlul „Poluarea”. - Matematicienii (inteligența logico-matematică) - să rezolve problema din Anexa 1.</p>

	<p>- Artiștii (inteligența vizual-spațială) – să reprezinte un produs util prin reciclarea unui PET, utilizând materialele de la centrul de Arte.</p> <p>- Ecologiști (inteligența naturalistă) – să realizeze un flyer cu mesaje de prevenire a poluării.</p> <p>- Actorii (inteligența kinestezic-corporală) – să sugereze prin gesturi și mimică suferințele Pământului cauzate de poluare.</p> <p>- Gânditorii (inteligența intrapersonală) – să realizeze o pagină de jurnal în care să exprime gândurile, sentimentele, opiniile unui animal acvatic care trăiește într-o apă foarte poluată.</p> <p>Elevii prezintă produsele realizate în cadrul grupelor.</p> <p>Etapa 3:</p> <p>Se revine la coloana Vreau să știu a tabelului și se verifică, împreună cu elevii, dacă au primit răspunsuri la toate întrebările.</p> <p>Li se propune să caute și alte informații în enciclopedii sau pe internet.</p>
Evaluare	<p>Se evaluează activitatea desfășurată: se fac aprecieri individuale și colective și recomandări.</p> <p>Se fac aprecieri și recomandări, se formulează întrebări.</p> <p>Se verifică cunoștințele prin joc:</p> <p>https://wordwall.net/ro-ro/community/poluarea-mediului</p>
Valoarea pentru învățare	<p>Observarea și conștientizarea consecințelor propriului comportament asupra mediului înconjurător.</p>

Link-uri utile:

<https://wordwall.net/ro-ro/community/poluarea-mediului>

<https://creeracord.com/2023/02/26/resurse-pentru-scoala-altfel-si-saptamana-verde/>

<https://eduboom.ro/video/3253/poluarea-apei-a-solului-a-aerului>

<https://www.didactic.ro/r/imv7pq>

Anexa

Pentru o acțiune de împădurire este nevoie de 100 de puiți de brad. Prețul unui puiet de brad este de 12 lei.

Ce cantitate de deșeuri reciclabile ar fi necesar să adune elevii unei școli pentru a avea suficienți bani să cumpere puiții de brad ?

Prețul plătit de centrele de colectare pentru fiecare tip de deșeu este în tabelul de mai jos.

Găsiți cât mai multe variante de răspuns.

Denumire material	Hârtie	Plastic	Metal
Pret/kg	2 lei	3 lei	4 lei

Fișa 19

Propunător: bibl. Sfârlea Maria Anca
Liceul Teoretic Gelu Voievod Gilău, jud. Cluj

Titlul	Frumusețea naturii
Domeniul tematic	Activitate interdisciplinară: Literatură – Educație ecologică – Arte vizuale
Clasa/grupul țintă	Clasele a V-a, a VI-a
Timpul alocat	1,5-2 ore
Scopul activității	Formarea unui comportament responsabil privind protejarea mediului prin dezvoltarea sensibilității față de natură și mediul înconjurător și prin stimularea exprimării prin limbaj artistic și literar.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să identifice la finalul activității trei opere literare cunoscute/studiate la clasă pe tema naturii; - în perioada decembrie - februarie elevii vor reduce cu 20% deșeurile produse în clasă, prin reciclare și colectare selectivă, monitorizată săptămânal; - până la sfârșitul anului școlar, va crește cu 10% numărul acțiunilor de voluntariat în care este implicată clasa comparativ cu anul trecut, în colaborare cu organizații locale;
Maniera de lucru	<p>Structura activității:</p> <p>I. Introducere (10 min): Întrebare-cheie: <i>Care este locul vostru preferat din natură și de ce?</i> Elevii scriu răspunsul pe post-it, le lipesc pe o planșă comună, se citesc câteva aleatoriu. Activitate de imaginație: elevii închid ochii și vizualizează acel loc.</p> <p>II. Legătura cu literatura (10 min): Se discută rolul naturii ca sursă de inspirație pentru poeți/scriitori. Întrebare: <i>Ce poezie sau poveste legată de natură vă amintiți?</i></p> <p>III. Dezvoltare (25-30 min):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lectură/Vizionare: Poezii sau fragmente (Eminescu, Coșbuc, Topârceanu, Blandiana etc.) Film documentar: <i>România Sălbatică</i> (fragment selectat) 2. Discuție: <i>Cum este descrisă natura? Ce emoții transmite? Ce elemente din natură v-au impresionat?</i> 3. Dezbateri în grupuri: Exemple de teme: <i>Plasticul este dăunător pentru mediu? Cum putem proteja frumusețea naturii în activitățile noastre zilnice?</i> Fiecare grup prezintă concluziile în fața clasei. <p>IV. Concluzie – Ora a doua (10-15 min): Recapitularea ideilor-cheie despre frumusețea naturii și responsabilitatea față de mediu. Discuție: <i>Cum pot elevii aplica cele învățate în viața de zi cu zi?</i></p> <p>V. Activitate creativă – Atelier în aer liber (25-30 min): Desen pe asfalt, pictură, colaje sau modelaj inspirate din natură.</p>

	<p>Temă: <i>Natura mea ideală</i> – exprimare liberă artistică.</p> <p>Resurse necesare: planșe, post-it-uri, markere, volume/poezii selectate, laptop /videoproiector pentru film, materiale de pictură/desen/modelaj</p>
Evaluare	<p>Portofoliul proiectului</p> <p>Fotografii, planșă, desene</p>
Valoarea pentru învățare	<p>Formarea comportamentelor corecte: dezvoltă responsabilitate și gândire critică legate de mediu.</p> <p>Dezvoltarea competențelor sociale: elevii colaborează, comunică și iau decizii în echipă, facilitând educația incluzivă.</p> <p>Stimularea creativității: prin desen, afișe, panouri sau activități practice, elevii pot exprima idei proprii despre natură.</p>



45

⁴⁵ <https://www.istockphoto.com/ro/fotografii/frumuse%C5%A3e-%C3%AEn-natur%C4%83>

Fișa 20

Propunător: prof. Tinca Adina
Liceul Tehnologic Constantin Brâncuși Dej, jud. Cluj

Titlul	<i>Sprijim planeta!</i>
Domeniul tematic	Educație ecologică
Clasa/grupul țintă	Clasa a XI-a
Timpul alocat	100 minute
Scopul activității	Conștientizare privind protejarea planetei prin gesturi mărunte, dar de efect
Obiectivele operaționale vizate	- să înțeleagă conceptul de sustenabilitate; - să identifice principalele probleme de mediu; - să își formeze comportamente ecologice responsabile;
Maniera de lucru	<p>Orice Resursă Educațională Deschisă (RED) gândită pentru programul activităților din Săptămâna Verde ar trebui să sprijine elevii și profesorii în procesul de învățare despre teme adiacente protecției mediului, a sustenabilității și a schimbărilor climatice, schimbări cu care ne confruntăm cu toții zi de zi, întreg acest proces desfășurat în mod interactiv și accesibil.</p> <p>Pașii activității:</p> <p>Profesorul discută cu elevii aproximativ 15 minute aspecte ce țin de ecologie, află astfel care este nivelul cunoștințelor lor despre aceste teme.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ <i>Ce este Săptămâna Verde?</i> ✚ <i>Ce înseamnă "ecologic"?</i> ✚ <i>Care sunt principalele amenințări îndreptate asupra mediului (poluare, defrișare, schimbări climatice)?</i> ✚ <i>Numiți câteva soluții simple și la îndemână pentru binele naturii. (reciclare, reducerea consumului, transport verde, economisirea energiei)</i> <p>Mai apoi, elevilor, împărțiți în grupe, li se dă să scrie un eseu, un scurt text narativ sau o poezie de minim 15 rânduri pornind de la întrebarea <i>Ce pot face eu pentru planeta mea?</i>. Cuvintele pot fi însoțite de desene, grafică. Lucrările elevilor sunt prezentate de câte un reprezentant al fiecărei grupe, auditoriul vine cu completări, întrebări, atente lămuriri asupra acestui subiect.</p> <p>E momentul unei activități practice, <i>Plasticul devine artă</i>, care presupune ca elevii să creeze din capace de peturi colaje, din peturi sau rulouri de carton de la hârtia igienică construcții. Aceste materiale sunt puse la dispoziție de cadrul didactic. Elevii lucrează pe grupe.</p> <p>Utilizăm informații, le parcurgem, le discutăm pentru a le înțelege rostul, a le reține esența, bazându-ne pe resursa: Ora de net - lecții despre sustenabilitate</p> <p>Completăm activitatea discutând despre amprenta ecologică a fiecăruia dintre cei prezenți, cum o putem diminua, cum o vedem zi de zi manifestată în practica vieții. Elevii sunt antrenați permanent în discuții.</p> <p><i>Amprenta ecologică</i> reprezintă un indicator care măsoară impactul activităților umane asupra mediului. Practic, arată cât de mult din resursele planetei sunt</p>

	<p>folosite pentru a ne susține stilul de viață — în termeni de teren biologic productiv necesar pentru a produce alimente, bunuri, energie, și pentru a absorbi deșeurile generate (inclusiv dioxidul de carbon).</p> <p>Amprenta ecologică se exprimă în hectare globale și e determinată de:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Alimentație (carne vs. vegetal, produse locale vs. importate) ✚ Transport (mașină, autobuz, tren, avion etc.) ✚ Consum energetic (electricitate, gaz, apă) ✚ Obiceiuri de consum (reciclare, produse de unică folosință, gadgeturi) ✚ Spațiu locativ (dimensiunea casei, sursa energiei) <p>Elevilor le este oferit un exemplu simplu, la îndemână, pentru a înțelege cum pot să-și stabilească amprenta ecologică.</p> <p>O persoană care:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ mănâncă multă carne ➤ merge zilnic cu mașina personală ➤ locuiește într-o casă mare, încălzită pe gaz ➤ cumpără des haine și electronice noi <p>... va avea o amprentă ecologică mai mare decât cineva care:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ mănâncă local și mai puțină carne ➤ folosește bicicleta sau transportul public ➤ trăiește într-o locuință eficientă energetic ➤ consumă responsabil. <p>La final, elevii utilizează adresa https://www.footprintcalculator.org/ pentru a-și calcula amprenta ecologică.</p>
Evaluare	Formativă, prin aprecieri ale cadrului didactic și ale colegilor
Valoarea pentru învățare	Caracterul interactiv al activității Aplicabilitatea în viața de zi cu zi a informațiilor

Fișa 21

Propunător: prof. Toader Olga Teodora
Școala Gimnazială *Mihai Vodă* Mihai Viteazu, jud. Cluj

Titlul	<i>Plantele medicinale din Rezervația naturală Cheile Turzii</i>
Domeniul tematic	Educație ecologică
Clasa/grupul țintă	Clasa a V-a
Timpul alocat	2 zile: prima zi-excursia, a doua zi-activitatea în CDI (2ore)
Scopul activității	Recunoașterea plantelor medicinale în mediul lor natural (Rezervația naturală Cheile Turzii) și conștientizarea valorii lor terapeutice
Obiectivele operaționale vizate	- să identifice un număr însemnat de plante medicinale în natură; - să se documenteze asupra beneficilor aduse sănătății de cel puțin 5 ierburi tămăduitoare; - să culeagă 5-10 plante medicinale cu care să realizeze un ierbar-documentar;
Maniera de lucru	Secvența 1: Vizionarea filmului <i>Cheile Turzii ca niciodată! Trasee, priveliști și povești</i> https://www.youtube.com/watch?v=c_7CnGcxTT4 Elevii vor identifica plantele specifice Cheilor Turzii și recunoașterea celor medicinale realizând o listă cu numele acestora. Excursia <i>La pas în Cheile Turzii</i> cu scopul de a culege cât mai multe plante medicinale. Secvența 2: Grupa documentariștilor Elevii vor identifica în rafturile CDI-ului atlase cu plante medicinale și se vor documenta despre valoarea lor terapeutică pentru plantele pe care le-au cules din rezervația naturală; Elevii vor redacta fișele documentare pentru plantele selecționate a forma ierbarul documentar Grupa botaniștilor Elevii vor presa plantele medicinale culese în vederea realizării ierbarului, vor eticheta fiecare plantă medicinală inclusiv cu denumirea în limba latină, folosind determinantul de plante din fondul CDI-ului.
Evaluare	Observarea sistematică a elevilor pe parcursul activității de recunoaștere a plantelor medicinale în natură; Realizarea produsului final al activității: Ierbarul documentar și prezentarea lui
Valoarea pentru învățare	În urma excursiei tematice în Rezervația naturală Cheile Turzii elevii vor realiza un album foto cuprinzând instantanee cu frumusețea plantelor în mediul lor natural. Valorificarea biotopului zonal pentru învățarea experiențială. Produsul final al activității, Ierbarul documentar, va îmbogăți fondul documentar al CDI.

Fișa 22

Propunător: bibl. Todea Andreea Teodora
Școala Gimnazială *Viișoara*, jud. Cluj

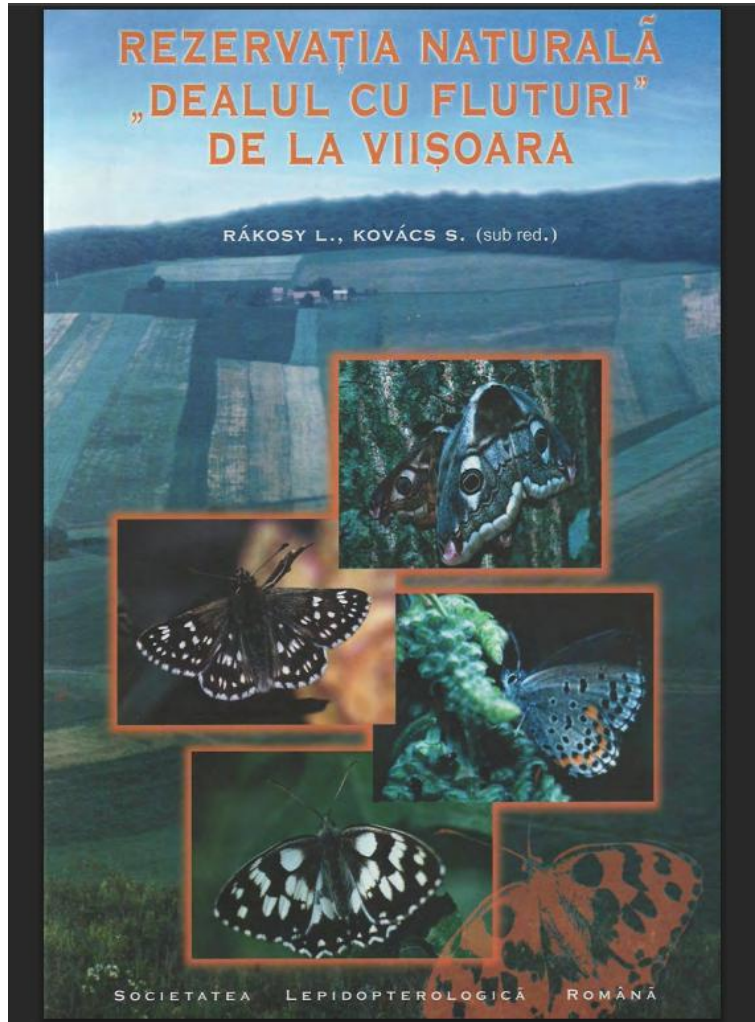
Titlul	<i>Protejează natura și Rezervația Naturală Dealul cu Fluturi din Viișoara</i>
Domeniul tematic	Natura. Biodiversitatea
Clasa/grupul țintă	Clasa a IV-a
Timpul alocat	2 ore
Scopul activității	Creșterea gradului de conștientizare a elevilor față de ceea ce reprezintă <i>Rezervația Naturală Dealul cu Fluturi</i> , respectiv cunoașterea unor modalități prin care pot păstra, proteja și conserva puținele fragmente din natură rămase intacte din cadrul ariilor protejate, în cazul de față speciile de fluturi.
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să cunoască ce reprezintă statutul, respectiv denumirea de <i>rezervație naturală</i>; - să cunoască reguli ce trebuie respectate în cadrul sitului Rezervația Naturală Dealul cu Fluturi; - să-și însușească speciile de fluturi și de plante pe care rezervația le adăpostește, inclusiv cele rare sau pe cale de dispariție; - să înțeleagă beneficiile unei asemenea arii protejate pentru locuitorii zonei;
Maniera de lucru	<p>Înainte de începerea activității, elevii vor completa o fișă de lucru de tipul: ȘTIU / VREAU SĂ ȘTIU / AM ÎNVĂȚAT</p> <p>Elevilor le va fi prezentat site-ul https://ros-ci0040.enviroteam.ro/ unde este descris cadrul legislativ al proiectului <i>Rezervația Naturală Dealul cu Fluturi Viișoara</i>, proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională.</p> <p><i>Activitate frontală:</i> Discuție-dezbateri în urma parcurgerii materialului. Întrebări de discuție: <i>Ce ați reținut din informațiile prezentate? Ce vi se pare interesant?</i> Pe suprafața sau în vecinătatea Sitului Rezervației Naturale Dealul cu Fluturi sunt interzise activitățile care pot genera poluarea sau deteriorarea habitatelor, precum și perturbări ale speciilor pentru care aceste arii protejate au fost desemnate. <i>Dintre activitățile prezentate ca fiind interzise, care credeți că sunt mai periculoase?</i> După ce vor cunoaște aspectele teoretice, elevii vor merge în vizită în cadrul Rezervației Naturale Dealul cu Fluturi, care va fi o vizită de recunoaștere a diferitelor specii, pe care vor avea ocazia să le cunoască sau să le recunoască.</p>
Evaluare	Elevii vor realiza fotografiile cu speciile de fluturi pe care le vor descoperi, urmând să găsească informații cu privire la speciile descoperite. Această activitate va fi precedată de o expoziție în cadrul intrării principale a școlii.
Valoarea pentru învățare	Facilitarea învățării active și interactive care pot contribui la creșterea motivației, interesului și implicării elevilor în propria învățare.

Valorificarea informațiilor prețioase pe care le-au asimilat.
Oferirea unei noi perspective asupra biotopului zonal.

Link-uri utile:

https://www.lepidoptera.ro/files/Dealul_cu_fluturi.pdf

<https://roschi0040.enviroteam.ro/>



⁴⁶ https://www.lepidoptera.ro/files/Dealul_cu_fluturi.pdf

Fișa 23

Propunător: prof. Vlașin Bianca Raluca
Școala Gimnazială Vad, jud. Cluj

Titlul	<i>Detectivii Mediului – Misiunea Verde!</i>
Domeniul tematic	Educație ecologică
Clasa/grupul țintă	Clasele V–VIII
Timpul alocat	50 minute
Scopul activității	Conștientizarea importanței protecției mediului prin joc și colaborare
Obiectivele operaționale vizate	<ul style="list-style-type: none"> - să identifice comportamentele ecologice corecte și incorecte; - să folosească resurse educaționale pentru a învăța despre reciclare, poluare, energie verde; - să dezvolte abilități de lucru în echipă și gândire critică; - să creeze un poster cu mesaje ecologice;
Maniera de lucru	<p>Desfășurare activitate:</p> <p>1. <i>Icebreaker – „Semaforul Verde”</i> (10 min) Elevii primesc cartonașe roșii, galbene și verzi. Profesorul enunță diverse comportamente ecologice (ex: „Arunc bateriile în coșul menajer” – roșu; „Refolosesc pungile de plastic” – verde). Elevii ridică cartonașul corespunzător. Se discută fiecare răspuns.</p> <p>2. <i>Vizionare scurtă – Video TED-Ed</i> (7 min) Proiectarea videoclipului „Why Should We Care About the Environment?”. Urmează o discuție ghidată cu întrebări (<i>Ce te-a impresionat? Ce ai învățat nou?</i>).</p> <p>3. <i>Joc pe echipe – „Detectivii mediului”</i> (15 min) Elevii, împărțiți în echipe de 4-5, primesc „cazuri ecologice” (ex: un râu poluat, gunoi aruncat în pădure, o fabrică care poluează aerul). Folosind fișe și resurse OER (Khan, LearningApps), trebuie să identifice cauza, efectele și o soluție. Prezintă concluziile.</p> <p>4. <i>Atelier creativ – Poster ecologic</i> (15 min) Fiecare echipă creează un poster cu un mesaj de protecție a mediului, folosind imagini, desene, sloganuri. Se expun în clasă.</p> <p>5. <i>Concluzie și feedback</i> (3 min) Elevii primesc ecusoane de „Detectivi ai Mediului”. Cadrul didactic întreabă: „Ce lucru nou ai aflat? Ce vei face diferit de azi înainte?”</p> <p>Materiale necesare:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Cartonase cu imagini și situații ecologice (bune și rele) ✓ Acces la internet sau proiector (pentru video OER) ✓ Fișe de lucru / flipchart / coli A3 ✓ Carioci, lipici, foarfecă ✓ Ecusoane de „detectiv al mediului” ✓ Acces la resurse OER: Khan Academy – Climate Changes ✓ TED-Ed – Why Should We Care About the Environment?

	✓ LearningApps – Jocuri educative despre mediu
Evaluare	Expoziție cu produsele finale în școală/pe platforma online a clasei
Valoarea pentru învățare	Elevii primesc rolul de ambasadori ai mediului în școală și pot organiza o mini-campanie de informare. Se pot crea conturi comune pentru utilizarea ulterioară a resurselor OER.

Link-uri utile⁴⁷:

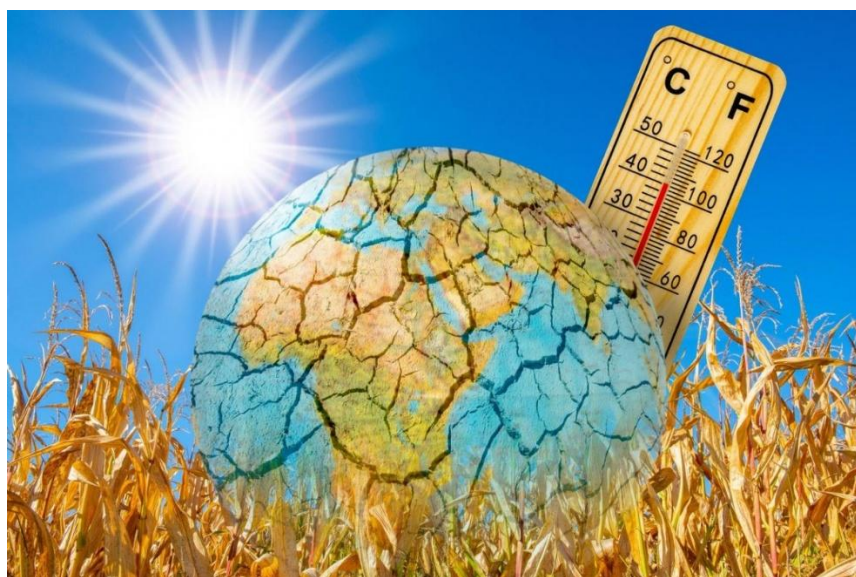
<https://www.khanacademy.org/humanities/climate-project/x7467a46e12a31203:introduction-to-climate-change>

<https://www.youtube.com/watch?v=z9xKxciHgo8>

<https://ed.ted.com/search?utf8=%E2%9C%93&q=environment>

https://ed.ted.com/ted_ed_collections/our-changing-climate

https://youtu.be/9aMRe7_kt3o?si=ZctNLxwaKBZiE6KU



48

⁴⁷ Selecție realizată de prof. Mihaela Turcu

⁴⁸ <https://img.observatornews.ro/0/2021/7/5/427562/schimbari-climatice-f34b4ec3.jpg?w=1200>

Selecție RED și link-uri utile în Săptămâna Verde

Prof. Mihaela Turcu
Liceul Teoretic *Mihai Eminescu* Cluj-Napoca

1. <https://saptamanaverde.edu.ro/ro>
2. <https://www.twinkl.ro/blog/activitati-saptamana-verde>
3. <https://www.twinkl.ro/resource/saptamana-verde-pachet-cu-resurse-ro1-t-1652425052>
4. <https://ecoteca.ro/saptamanaverde>
5. https://ecoteca.ro/saptamanaverde?gad_source=1&gad_campaignid=22357735147&gbraid=0AAA_BsGydUkFkGzL_fpmOuBD3YmBIhO&gclid=EAIaIQobChMItZD83oa6kAMVHrCDBx2GtzkQEAAAYASAAEgJNxPD_BwE
6. <https://wwf.ro/despre-wwf/wwf-romania/resurse-educationale/>
7. <https://www.youtube.com/watch?v=WFTOyzTdkuo>
8. <https://carbonexpert.ro/amprenta-co2/ce-este-amprenta-de-carbon/>
9. <https://vivid-edu.ro/2023/02/24/modele-de-documente-si-resurse-saptamana-verde/>
10. https://www.micostore.ro/blog/saptamana-verde-idei-de-activitati.html?srsId=AfmBOopNqBPvh-DIthLSx_OKA91eD4VaRrGdzlxSeP1k-6UIMRcSPYp8
11. https://angajamentpentruclima.ro/wp-content/uploads/2022/05/Saptamana-Verde_-Ciclul-primar.pdf
12. <https://www.noua.info/blog-posts/10-activitati-de-facut-cu-copiii-in-saptamana-verde>
13. <https://reptiland.ro/idei-de-activitati-pentru-saptamana-verde-2024-2025/>

The infographic is titled "Ce învățăm în „Săptămâna verde”?" and is presented in a green and white color scheme. At the top, it features the logos of the Ministry of Education and the Ministry of Environment, Water, and Forestry, along with the "Săptămâna verde" logo. The main content is a list of 13 green checkmarks, each followed by a specific environmental goal. To the right of the list, there is an illustration of a hand holding a small green plant. At the bottom right, there is a green bell icon and the number 49.

MINISTERUL EDUCAȚIEI **MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR**

Săptămâna verde

Ce învățăm în „Săptămâna verde”?

- ✓ Să investigăm realitatea înconjurătoare.
- ✓ Să (ne) explicăm schimbările climatice la nivel global și sistemic.
- ✓ Să combatem schimbările climatice.
- ✓ Să utilizăm responsabil resursele naturale.
- ✓ Să reducem risipa alimentară.
- ✓ Să reciclăm, să recuperăm, să re folosim și să reducem consumul.
- ✓ Să protejăm biodiversitatea, pădurile și viața terestră, apele și viața acvatică.
- ✓ Să descoperim și să iubim natura.
- ✓ Să ne adaptăm la fenomene meteo extreme.
- ✓ Să rezolvăm probleme locale de mediu.
- ✓ Să influențăm politici publice relevante pentru combaterea schimbărilor climatice și pentru protecția mediului!

49

⁴⁹ https://www.edu.ro/metodologie_Saptamana_Verde